

Biuro Rady Miejskiej
WPLYNEŁO

Data 14.03.23

Podpis MKS

SPRAWOZDANIE

Załącznik nr 4 do protokołu

Nr LXIV/23 z dn. 29.03.23

z działalności

Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Iławie

za 2022 r.

marzec 2023 roku

z up. Burmistrza
I ZASTĘPCA BURMISTRZA

Dorota Kamińska
Dorota Kamińska

BURMISTRZ
MIASTA IŁAWY

Dawid Kopaczewski
Dawid Kopaczewski

Spis treści

1.	WSTĘP	4
2.	ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE	4
2.1.	Podstawy prawne działania MOPS w Iławie	4
2.2.	Struktura organizacyjna i zasoby MOPS w Iławie.....	6
2.3.	Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	8
3.	WYKONYWANE ZADANIA I KLIENCI OBJĘCI WSPARCIEM	11
4.	WYDATKI NA ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS	15
5.	OPIS REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ.....	20
5.1.	Zadania zlecone gminie do realizacji.....	21
5.2.	Zadania własne gminy.....	22
6.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH.....	44
7.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW	50
8.	ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+	53
9.	PROGRAM „CZYSTE POWIETRZE”	53
10.	DODATKI MIESZKANIOWE	54
11.	PRYZNAWANIE ZRYCZAŁTOWANEGO DODATKU ENERGETYCZNEGO.....	56
12.	DODATEK OSŁONOWY.....	57
13.	DODATEK WĘGLOWY	58
14.	DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU PALIW.....	59
15.	POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW	60
16.	POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE ICH KRAJU.	62
17.	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE	65
17.1.	Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	65
17.2.	Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	66
17.3.	Program organizacji prac społecznie użytecznych	67
17.4.	Karta Dużej Rodziny.....	68
17.5.	Wsparcie dla Seniorów	69
17.6.	Centrum Aktywności Lokalnej.....	71
17.7.	Realizacja projektów i programów.....	73
17.8.	Działalność Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej	76
17.9.	Bank Żywności w Olsztynie	76

18. MODERNIZACJE I REMONTY ORAZ NIEZBĘDNE ZAKUPY W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA MOPS	77
19. PODSUMOWANIE / POTRZEBY	77

1. WSTĘP

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława i wykonuje w jej imieniu zadania własne i zlecone określone w Ustawie o pomocy społecznej. Zadania te mają na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek realizując ustawowe zadania dąży do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom, stosując przy tym zasadę pomocniczości nakierowaną na wykorzystanie zasobów rodziny, jej potencjału i aktywności.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, realizuje również zadania określone w innych ustawach, a w szczególności świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zasiłki dla opiekunów, wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dodatki mieszkaniowe i energetyczne, pomoc materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”, pomocy na zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy

2. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE

2.1. Podstawy prawne działania MOPS w Iławie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie w 2022 roku działał na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr XXIX/296/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 28 listopada 2012 roku (ze zmianami) oraz Zarządzenia Nr 31/2020 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z dnia 24 lipca 2020 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (ze zmianami).

Jednym z głównych aktów prawnych, na podstawie którego funkcjonuje MOPS, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (z późn. zmianami).

Ośrodek realizuje także zadania wynikające z innych przepisów prawa, a w szczególności z:

- Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,

- Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawy z dnia 11 wrzesień 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska,
- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- przepisów wykonawczych do wymienionych wyżej ustaw,
- Uchwał Rady Miejskiej w Iławie, zawartych umów i porozumień,
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Ważnym dokumentem jest strategia rozwiązywania problemów społecznych, której opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

W dniu 14 grudnia 2015 roku Rada Miejska w Iławie przyjęła Uchwałą Nr XVIII/169/15 Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Iława na lata 2016-2025. Cele zawarte w dokumencie zmierzają do podejmowania kompleksowych i interdyscyplinarnych oddziaływań zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców Iławy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub już wykluczonych. Strategia zakłada siedem celów strategicznych, tj.:

1. Poprawa zdolności mieszkańców do podejmowania pracy najemnej lub pracy na własny rachunek, w tym w sektorze ekonomii społecznej.
2. Wzmocnienie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnieniu dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju.
3. Wzrost poziomu bezpieczeństwa i zdrowotności mieszkańców dzięki ograniczeniu problemu uzależnień, przemocy w rodzinie oraz innych dysfunkcji społecznych.
4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa materialnego i mieszkaniowego wśród osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Wzrost uczestnictwa osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w życiu społecznym.
6. Poprawa jakości życia seniorów oraz osób ciężko lub przewlekle chorujących.
7. Zwiększenie zaangażowania mieszkańców miasta w sprawy ważne dla lokalnej wspólnoty.

Do każdego z wymienionych siedmiu celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne i wskazano kierunki działań, których realizacja pozwoli osiągnąć pożądaną cel strategiczny w określonym obszarze. Realizatorami zadań zawartych

w Strategii, oprócz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie są m. in. Burmistrz Miasta Iławy, Urząd Miasta w Iławie, Ośrodek Psychoedukacji, Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Rada Miejska, Iławskie Centrum Kultury, Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, Komenda Powiatowa Policji, szkoły, Miejska Biblioteka Publiczna, ITBS, zainteresowane organizacje pozarządowe i inne instytucje.

2.2. Struktura organizacyjna i zasoby MOPS w Iławie

Główna siedziba Ośrodka położona jest przy ul. Grunwaldzkiej 6A, gdzie działa administracja Ośrodka. Wewnętrzny podział organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przedstawiał się następująco:

- a) Dyrektor
- b) Dział Pomocy Środowiskowej,
- c) Dział Pomocy Instytucjonalnej,
- d) Dział Finansowo – Księgowy,
- e) Dział Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- f) Zespół Radców Prawnych,
- g) Kadry i Sekretariat.

W Ośrodku istnieją kierownicze i samodzielne stanowiska pracy:

- a) Głównego Księgowego i jednocześnie kierownika Działu Finansowo-Księgowego,
- b) Kierownika Działu Pomocy Instytucjonalnej,
- c) Kierownika Działu Pomocy Środowiskowej,
- d) Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych, Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych,
- e) Radców Prawnych,
- f) Starszego inspektora ds. administracyjno-kadrowych,
- g) Sekretarki,
- h) Specjalisty ds. BHP,
- i) Inspektora Ochrony Danych,
- j) Inspektora ds. zamówień publicznych.

W budynku tym znajduje się również Dzienny Dom Pomocy Społecznej (dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych) z zapleczem kuchennym, stołówką, świetlicą, salą rehabilitacyjną oraz łazienkami z kabinami natryskowymi. Dzienny Dom funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej Działu Pomocy Instytucjonalnej.

Ma tutaj swoją siedzibę także Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej. Poza tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie posiada w swoich zasobach obiekt przy ul. Wiejskiej 2D – Centrum Aktywności Lokalnej, w którym zlokalizowane są:

- a) Klub Integracji Społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- b) Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej dla młodzieży do 18 roku życia wymagających wsparcia,
- c) Iławski Klub Seniora (Senior+),
- d) Punkt realizacji Karty Dużej Rodziny,
- e) Mają swoją siedzibę asystenci rodzin,
- f) Udziela wsparcia psycholog,
- g) Organizacje pozarządowe mające stałą siedzibę lub prowadzące stałe zajęcia takie jak:

- ❖ Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Iławie – m. in. szkolenia, krwiodawstwo,

- ❖ *Polski Związek Niewidomych Koło w Iławie – m.in. udzielanie wsparcia swoim członkom i ich rodzinom, spotkania integracyjne, wspólne wyjazdy, realizacja projektów,*
- ❖ *Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Iławie – grupowe szkolenia, spotkania integracyjne,*
- ❖ *Związek Inwalidów Wojennych RP,*
- ❖ *Polskie Dzieci Wojny,*
- ❖ *Uniwersytet III Wieku – spotkania „Żywego słowa” (1x w tygodniu),*
- ❖ *Chór Gospel Singer,*
- ❖ *Stowarzyszenie Iławscy Seniorzy*
- ❖ *Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI), które prowadzi Warsztat Terapii Zajęciowej,*
- ❖ *Ma tutaj swoją siedzibę Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych (ponoszą odpłatność za wynajem lokalu).*

Natomiast na ulicy Jagiełły zlokalizowane jest mieszkanie chronione przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną są w stanie, przy wsparciu opiekuna/terapeuty, samodzielnie funkcjonować, bez umieszczania ich w placówce całodobowej opieki.

Obok obiektu przy ul. Grunwaldzkiej mieszczą się dwa garaże znajdujące się w zasobach Ośrodka oraz jeden garaż zlokalizowany obok budynku CAL przy ul. Wiejskiej 2D.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, w celu realizacji zadań, posiada niżej wymienione środki transportu:

- ❖ Opel Vivaro (rocznik 2016) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, który został zakupiony w grudniu 2016 roku (stan licznika na dzień 31.12.2022 r. – 139.453 km), jest garażowany w garażu MOPS obok budynku Ośrodka przy ul. Grunwaldzkiej 6A,
- ❖ Renault Trafic (rocznik 2006) przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym również osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (stan licznika na dzień 31.12.2022 r. – 385.415 km). Parkuje na terenie Ośrodka.
- ❖ Volkswagen Caddy (rok produkcji 2017) - zakupiony w grudniu 2017 r., przeznaczony do dowozu gorących posiłków do miejsca zamieszkania podopiecznych oraz innych potrzeb Ośrodka (stan licznika na dzień 31.12.2022 r. – 58.560 km), garażowany jest w garażu MOPS obok budynku Ośrodka przy ul. Grunwaldzkiej 6A,
- ❖ Daewoo Lanos (rok produkcji 2002), stan licznika na dzień 31.12.2022 r. – 156.484 km. Samochód wykorzystywany jest przez pielęgniarkę zatrudnioną w MOPS do wizytacji środowisk osób obłożnie chorych, objętych opieką Ośrodka oraz do przewozu dzieci niepełnosprawnych na terenie Iławy (w razie potrzeby), a także w razie potrzeby do transportu osób niepełnosprawnych do placówek służby zdrowia poza teren miasta oraz osób starszych, niesamodzielnych do domów pomocy społecznej. Samochód garażowany jest w garażu na ul. Wiejskiej 2D.

2.3. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił **111 osób (107,50 etatów)**, w tym:

x	Wyszczególnienie	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
1.	Dzienny Dom Pomocy (w tym kierownik Działu Pomocy Instytucjonalnej) – stanowiska: instruktor ds. kulturalno-rekreacyjn., intendent, kierowca, dozorca, sprzątaczk (w tym 1 w CAL), kucharka, pomoce kuchenne	11	10,75
2.	Ośrodek Wsparcia realizujący zadania pomocy społecznej wynikające z potrzeb gminy (w tym Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa „MOPSIK”) – stanowiska: wychowawcy, dozorca, sprzątaczk (w tym: 1 wychowawca na urlopie macierzyńskim / rodzicielskim)	5	4,25
3.	Klub Integracji Społecznej (0,75 etatu – instruktor reintegracji i realizacja KDR + 0,25 etatu -pielęgniarka)	1	1,00
4.	Usługi opiekuńcze, fizjoterapeutyczne i specjalistyczne opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (w tym: koordynator usług opiekuńczych, fizjoterapeuta, 2 opiekunki psychiatryczne)	47	46,50
5.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	2	1,75
6.	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny i świadczenie wychowawcze „500 plus” (w tym kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych Alimentacyjnych i Dodatków Mieszkaniowych)	8	7,50
7.	Kadra pracowników socjalnych	17	17,00
8.	Sekcja analiz, realizacji świadczeń i informatyki (w tym kierownik Działu Pomocy Środowiskowej)	3	3,00
9.	Asystent rodziny	3	3,00
10.	Księgowość, płace, kasa (w tym główny księgowy)	6	6,50
11.	Radca prawny	2	1,00
12.	Sekretariat	1	1,00
13.	Kadry	1	1,00
14.	Kierowca busa do przewozu osób niepełnosprawnych	1	1,00
15.	Specjalista bhp	1	0,25
16.	Dyrektor	1	1,00
17.	Kierownik CAL	1	1,00

W minionym roku poprzez zawarcie umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Iławie w Ośrodku zostały zatrudnione osoby bezrobotne w ramach:

- ❖ staży absolwenckich – 4 osoby (4,00 etaty) 2 osoby technik prac biurowych i 2 osoby technik administracyjny
- ❖ staże dla obywateli Ukrainy - 2 osoby (2 etaty) 1 osoba pomoc kuchenna i 1 osoba pracownik biurowy
- ❖ prac społecznie użytecznych – na 3 stanowiskach pracy w MOPS:
1 sprzątaczką, 1 pomoc kuchenne, 1 pracownik gospodarczy (po 2 godziny dziennie) od 1.03.22 r. do 30.11.22 r.; zostało zawarte porozumienie pomiędzy Gminą Miejską Iława a Starostą Iławskim, w imieniu, którego działał dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie.

Ponadto ze środków budżetu państwa zostały sfinansowane wynagrodzenia **5 specjalistów** (2 pedagogów, 1 logopedy, 2 fizjoterapeutów) realizujących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z autyzmem oraz ze schorzeniami sprzężonymi.

Teren miasta podzielony był na **17 rejonów pracy socjalnej**. Tym samym spełniony jest wymóg ustawy o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11), który nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku **jeden pracownik socjalny w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących**.

Zatem pomoc środowiskowa realizowana była przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zgodnie z postanowieniem art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, przez wykwalifikowaną kadrę socjalną, tj.:

- ❖ 5 pracowników socjalnych,
- ❖ 5 starszych pracowników socjalnych,
- ❖ 4 specjalistów pracy socjalnej,
- ❖ 3 starszych specjalistów pracy socjalnej.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników, wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym.

Pracownicy socjalni mają możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez: kursy, szkolenia, specjalizacje, studia wyższe licencjackie i magisterskie, studia podyplomowe, które w większości są finansowane lub dofinansowywane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wykształcenie kadry socjalnej:

- ❖ 12 osób ma ukończone studia wyższe magisterskie (w tym 2 osoby posiadają specjalizację II stopnia w zawodzie, a 4 zdobyły I stopień specjalizacji),
- ❖ 6 osób ma ukończone studia licencjackie (w tym 1 osoba zdobyła I stopień specjalizacji w zawodzie).

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby realizowanych przez pomoc społeczną zadań, co wiąże się z koniecznością stałego doskonalenia zawodowego, poszerzania posiadanej wiedzy i umiejętności. Rosnące wymagania w stosunku do pracowników socjalnych, jak i pracowników obsługi administracyjno-finansowej Ośrodka, zaowocowały wzrostem poziomu wykształcenia kadry w ostatnich latach. Pracownicy Ośrodka nadal podnoszą swoje kwalifikacje. W 2022 r. 1 pracownik podjął studia podyplomowe, 1 ukończył studia uzupełniające magisterskie, 2 osoby podjęły uzupełniające studia magisterskie

Poziom wykształcenia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie (**bez pracowników socjalnych**) przedstawia się następująco:

- wyższe magisterskie – 24 osoby,
- wyższe licencjackie – 5 osób,

- policealne – 9 osób,
- średnie zawodowe – 15 osób,
- średnie ogólnokształcące – 8 osób,
- zasadnicze zawodowe – 18 osób,
- podstawowe – 15 osób.

W 2022 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli on-line, a także poza siedzibą Ośrodka w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach oraz spotkaniach organizowanych przez firmy zewnętrzne (część z tych szkoleń była finansowana ze środków EFS), a także przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, które swoim zakresem obejmowały m. in. następujące tematy:

- Szkolenie dla kadry kierowniczej US, OPS i PCPR województwa warmińsko-mazurskiego.
- Działalność DPS w kontekście ustawy o pomocy społecznej i ochronie zdrowia psychicznego.
- Rządowe Programy Pomocowe - Opieka wytchnieniowa, Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej- edycja 2022.
- Specustawa o pomocy obywatelom Ukrainy - Cudzoziemcy w Pomocy Społecznej.
- Sprawozdawczość OPS - jak poprawnie sporządzić sprawozdania budżetowe i sprawozdania w zakresie operacji finansowych. Przeksięgowania na koniec roku - ujęcie operacji finansowych sprawozdawczości rocznej.
- ZP w 2022 r. Praktyczna analiza ustawy PZP, rejestru umów i Polskiego Ładu wraz z elementami elektronicznej.
- Podatek dochodowy od wynagrodzeń w Polskim Ładzie.
- ZFŚS 2022 po zmianach, zawieszenie, likwidacja, egzekucja z ZFŚS limity. Nowy sposób naliczania ZFŚS najnowsze orzeczenie SN z 23.02.2022.,
- Wydawanie decyzji z zakresu zabezpieczenia społecznego. Nowości i aktualności.
- Świadczenia pracownicze po zmianach - składki ZUS, podatek PIT - warsztaty praktyczne.
- Rejestr umów - nowy obowiązek jednostek sektora finansów publicznych od 2022 r.
- Zamówienia publiczne do 130 tys zł oraz rejestr umów o wartościach powyżej 500+.
- Kontrola i ocena wykonania zadań realizowanych z dotacji udzielanych na podstawie Ust. o działalności i pożytku publicznego i o wolontariacie - przykłady nieprawidłowości, zmiany w związku COVID-1.
- Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych w 2022r.
- Rejestr umów a zaangażowanie, zobowiązania, wydatki.
- Rozliczanie wynagrodzeń pracowników i zleceniobiorców po zmianach od 01.07.2022 r.
- Rejestr umów prowadzony przez Ministra Finansów. Praktyczne aspekty rejestrowania danych dotyczących umów.
- Konferencja Deinstytucjonalizacja usług społ. - dobre praktyki.
- Konferencja Usługi społeczne w obliczu współczesnych wyzwań społecznych.
- Lista płac od 1 lipca 2022 r. - rozliczanie wynagrodzeń pracowników i zleceniobiorców - warsztaty praktyczne.
- Klasyfikacja budżetowa 2022 i jej zmiany- prawidłowe stosowanie podziałek klasyfikacji - omówienie zmian obowiązujących z mocą wsteczną od 1 stycznia i 24 lutego 2022r.
- Szkolenia kompetencyjne CUS.
- Nowelizacja Specustawy Ukraińskiej. Wpływ przyjętych zmian na prowadzenie postępowań i przydzielanie świadczeń.
- "Dodatek węglowy" - NOWE zadanie dla gmin.
- Dodatek węglowy po nowelizacji. Procedura rozpatrzenia złożonych wniosków, przyznawanie świadczenia i prowadzenie postępowań.
- "Ekonomia społeczna na Warmii i Mazurach".

- Ekonomia społeczna w statystyce publicznej.
- Szkolenie okresowe BHP dla pracowników służby bezpieczeństwa i higieny pracy i osób wykonujących zadania tej służby.
- Szczegółowe informacje o warunkach zatrudnienia w 2023 - nowy obowiązek pracodawców. Zmiany przepisów dotyczące nowych zasad informowania pracowników.
- Jak poprawnie przygotować dokumentację kadrową w związku ze zmianami w kodeksie pracy od 2023r.? Omówienie wzorów procedur.
- 15 Elbląska Konferencja na temat Ekonomii Społecznej.
- Zmiany w zasiłkach ZUS 2022-2023.
- Zmiany w podatku od wynagrodzeń 2023.
- Karta Dużej Rodziny -aktualności 2022.
- Zmiany przepisów Ustawy o Pomocy Społecznej.
- Dwudniowe spotkanie członków Regionalnej Platformy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej.
- Cel, zasady i metody przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Omówienie sposobu wypełniania druku wywiadu.
- Przemoc w rodzinie wobec os. starszych i os. z niepełnosprawnościami.
- Stypendia i zasiłki szkolne w roku szkolnym 2022/2023, w tym dla uczniów będących obywatelami Ukrainy.
- Praca z osobą doświadczającą przemocy. Praca z osobą stosującą przemoc.
- Kierowanie do DPS i ustalanie opłat za DPS- nowe trendy orzecznicze w 2022 roku.
- Zasady tworzenia lokalnych strategii społecznych.
- Praca z osobą doświadczającą przemocy. Praca z osobą stosującą przemoc.
- Czy to na pewno autyzm? Diagnostyka różnicowa nieprawidłowości rozwojowych dzieci o podobnych objawach klinicznych.
- Trening umiejętności społecznych.
- Zaburzenia osobowości- formy terapii, leczenie.
- Animator w klubie seniora.
- Koordynator W-m Dni Rodziny.
- 15 Elbląska Konferencja na temat Ekonomii Społecznej.
- Opieka osób starszych i niepełnosprawnych.
- Konferencja Usługi społeczne w obliczu współczesnych wyzwań społecznych.
- XXIV Warmińsko- Mazurskie Dni Rodziny.
- Dodatek osłonowy - nowe zadania gminy 2022.
- Oprogramowanie do obsługi dodatku Osłonowego.
- Dodatki mieszkaniowe - aktualności 2022.

W **48** szkoleniach, **5** konferencjach oraz **6** spotkaniach wzięło udział **42** pracowników Ośrodka, w tym 11 pracowników socjalnych, 2 pracowników działu pomocy instytucjonalnej, 3 pracowników działu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz dodatków mieszkaniowych, 1 pracownik KIS, 3 asystentów rodziny, 12 pracowników administracyjnych, 10 opiekunek. Wielu pracowników uczestniczyło w kilku szkoleniach. **W większości szkolenia, konferencje i narady odbywały się on-line.**

3. WYKONYWANE ZADANIA I KLIENCI OBJĘCI WSPARCIEM

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie jest samodzielną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Iława, działającą na zasadach jednostki budżetowej (nie posiadającej osobowości prawnej) i wykonawcą:

- ❖ zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej kierując się ustaleniami Burmistrza Miasta Iławy,
- ❖ zadań pomocy społecznej zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z Ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz Ustawy o ustalaniu

- i wypłacie zasiłków dla opiekunów zleconych gminie z zakresu administracji rządowej,
- ❖ zadań wynikających z Ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (program Rodzina 500 plus) – zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, realizowane od 1 kwietnia 2016 r. (nowelizacja przepisów Ustawy od lipca 2019 r.),
 - ❖ zadań wynikających z Ustawy o dodatkach mieszkaniowych (zadanie własne gminy),
 - ❖ zadań wynikających z Ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, zadanie realizowane od 1 stycznia 2014 r.),
 - ❖ zadań z zakresu organizacji i realizacji pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zadanie własne gminy, realizowane od 1 stycznia 2012 r.),
 - ❖ zadań z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (zadanie własne gminy – dotacja z budżetu państwa), zadanie realizowane od 1 września 2014 r.,
 - ❖ zadań wynikających z realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny – (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej), zadanie realizowane od 16 czerwca 2014 r., zmiana przepisów od 1 stycznia 2019 r.,
 - ❖ zadań wynikających z realizacji wieloletniego programu „Posilek w szkole i domu” (dotacja z budżetu państwa + wkład własny gminy),
 - ❖ zadań wynikających z realizacji Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, realizowane od 1 stycznia 2017 r.),
 - ❖ zadań wynikających z realizacji programu „Czyste Powietrze” – od października 2020 r.
 - zadań wynikających z realizacji Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W Iławie, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. (dane Wydziału Organizacyjno-Obywatelskiego – Ewidencja ludności Urzędu Miasta Iławy), zamieszkiwało **31.184** (w latach 2021 - 31.717 osób, w latach: 2020 – 32.025, 2019 – 32.391, 2018 – 32.511, 2017 – 32.515, 2016 – 32.830, 2015 – 33.246).

W okresie sprawozdawczym wsparciem udzielonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie (łącznie z pracą socjalną) w ramach zadań zleconych i zadań własnych objęto:

⇒	z Ustawy o pomocy społecznej	2.039 rodzin (4.713 osób w tych rodzinach, tj. 15% ogółu mieszkańców),
⇒	z Ustawy o dodatkach mieszkaniowych	395 gosp. domowych (953 osoby w tych gosp., tj. 3% ogółu mieszkań.),
⇒	z Ustawy o świadczeniach rodzinnych	2.192 rodzin (7698 osoby w tych rodzinach, tj. 25% ogółu mieszkańców, w tym 3.007 osób uprawnionych)
⇒	z Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	228 rodzin (804 osoby w tych rodzinach, tj. 2,6% ogółu

		mieszkańców, w tym 329 osób uprawnionych).
⇒	z Ustawy Prawo energetyczne – dodatek energetyczny	37 gospodarstwa domowe (68 osób w tych gosp., tj. 0.2% ogółu mieszkańców),
⇒	z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	64 rodzin (234 osób w tych rodzinach, tj. 0,75 % ogółu mieszkańców, w tym 142 dzieci) – wsparcie 3 asystentów rodziny,
⇒	z ustawy o systemie oświaty – pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	65 rodzin (244 osoby w tych rodzinach, tj. 0,8% ogółu mieszkańców),
⇒	w ramach realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny	63 nowe rodziny oraz 238 nowe rodziny składające się wyłącznie z rodziców (zmiany w Programie od 1.01.2019 r.). Ogółem Programem zostało objętych 1.401 rodzin (mieszkańców Iławy) i 5090 mieszkańcom zostały wydane KDR (tj. 16,33 % ogółu mieszkańców)
⇒	z Ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „500 plus” – nowe zadanie od 1.04.2016 r.	3.583 rodzin (12.743 osoby w tych rodzinach, tj. 41% ogółu mieszkańców) i 5.589 dzieci w tych rodzinach objętych było świadczeniem wychowawczym
⇒	z Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym	4.100 rodzin (10.415 osób w tych rodzinach, tj. 33% ogółu mieszkańców)
⇒	z Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym	1.689 rodzin (6.020 osób w tych rodzinach tj. 28.42% ogółu mieszkańców)
⇒	z Ustawy z 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw	313 rodzin (1.100 osób w tych gospodarstwach co stanowi 3,53% ogółu mieszkańców)
⇒	z Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Szczegółowe informacje o formach pomocy i liczbie osób korzystających opisane są w rozdziale 16 sprawozdania

Przedstawione dane nie podlegają sumowaniu, bowiem w wielu przypadkach te same rodziny są objęte pomocą w ramach realizacji zadań należących do różnych systemów wsparcia. **Największą grupę wśród świadczeniobiorców stanowił dodatek osłonowy – 4.100 rodzin, w których przebywało 10.415 osób oraz kończący się dla Ośrodka program 500+ - 3.583 rodziny, w których przebywało 12.743 osób.**

W 2022 r. w porównaniu do roku 2021 zwiększyła się liczba rodzin objętych przez Ośrodek pomocą w ramach pracy socjalnej o 47 rodzin.

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną:

- w 2022 r. odnotowano: 280 rodzin z dziećmi, 162 rodziny niepełne oraz 365 rodzin emerytów i rencistów;
- w 2021r. odnotowano: 267 rodzin z dziećmi, 156 rodzin niepełnych oraz 372 rodziny emerytów i rencistów;
- w 2020r. - 292 rodziny z dziećmi, 164 rodziny niepełne oraz 340 rodzin emerytów i rencistów;

(na podstawie sprawozdań MPiPS-03 za poszczególne lata – źródło MOPS Iława).

Na podstawie przedstawionych danych można zaobserwować ponowny wzrost liczby rodzin z dziećmi korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej jak również niewielki wzrost liczby rodzin niepełnych. Natomiast następuje niewielki spadek liczby rodzin emerytów i rencistów objętych świadczeniami pomocy społecznej.

Pod względem struktury rodzin korzystających z pomocy społecznej, dominują rodziny jednoosobowe (885 rodzin). Kolejna grupa to rodziny dwuosobowe (378 rodzin) oraz rodziny trzyosobowe (328 rodzin). Następnie 280 rodzin z dziećmi, wśród których największą grupę stanowią rodziny z dwojgiem dzieci – 111 rodziny oraz 95 rodziny z jednym dzieckiem. I ta tendencja utrzymuje się już od kilku lat.

Wśród najistotniejszych problemów społecznych, z tytułu których przydzielona została w **2020 r., 2021 r. i 2022 r.** pomoc społeczna, przedstawia poniższa tabela:

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN OGÓŁEM			LICZBA OSÓB W RODZINACH		
		1	2	3	4	5	6
0		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2020 r.	2021r.	2022 r.
Ubóstwo	1.	535	509	502	1.104	996	1039
Sieroctwo	2.	4	2	0	7	2	0
Bezdomność	3.	68	67	71	72	69	76
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4.	132	125	109	568	516	459
w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	5.	71	59	61	369	310	320
Bezrobocie	6.	265	266	231	558	538	501
Niepełnosprawność	7.	405	398	409	682	672	653
Długotrwała lub ciężka choroba	8.	713	731	708	1.172	1.141	1118
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	9.	237	240	262	821	811	850
w tym:	10.	174	163	172	513	484	504
rodziny niepełne							
rodziny wielodzietne	11.	52	52	54	293	274	275
Przemoc w rodzinie	12.	9	23	20	46	61	47
Alkoholizm	13.	63	76	60	93	104	
Narkomania	14.	4	7	8	7	11	8

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15.	33	24	14	46	28	16
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (z art. 7 pkt.11)	16.	1	1	0	1	1	0
Zdarzenie losowe	17.	1	2	0	1	2	0
Sytuacja kryzysowa	18.	6	1	0	11	2	0

Na czoło problemów społecznych, z powodu których przyznana została pomoc społeczna, wysuwa się długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w szczególności w rodzinach niepełnych. Ponadto **14** osób miało trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, a w **109** rodzinach powodem trudnej sytuacji życiowej była potrzeba ochrony macierzyństwa. Natomiast przyczyną kryzysu w **60** rodzinach był problem uzależnienia od alkoholu i często związana z nim przemoc w rodzinie (**20** rodziny i 37 osób w tych rodzinach).

Jednakże sytuacja jest bardziej złożona, bowiem na powyższe przyczyny nakładają się zjawiska z kręgu niedostosowania społecznego. Rzadko dana przyczyna jest jedynym powodem przyznania pomocy, a najczęściej przyczyny te nakładają się na siebie. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się. Porównując rok sprawozdawczy z dwoma poprzedzającymi go latami można zauważyć, że zmalała liczba osób i rodzin świadczeniobiorców, w szczególności w następujących grupach ryzyka, tj. ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa. Z kolei wzrost liczby przyznawanych świadczeń odnotowano głównie z powodu: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych, bezdomności, niepełnosprawności.

Osoby niepełnosprawne z racji swojej niepełnosprawności nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych i z powodu swojej bezradności narażone są na społeczne wykluczenie. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami w komunikowaniu się z innymi i samoobsługą, wysokimi wydatkami ponoszonymi na zakup leków, usługi medyczne, zabiegi rehabilitacyjne. Dlatego też potrzebują wsparcia instytucji pomocy społecznej nie tylko w formie pieniężnej, a przede wszystkim usługowej.

Trudnym do rozwiązania problemem, staje się z roku na rok problem bezdomności i brak na terenie Ławy schroniska, noclegowni czy ogrzewalni dla osób bezdomnych. W 2022 roku z powodu bezdomności pomocą objętych było 71 osób bezdomnych (mieszkańcy Ławy oraz osoby przyjezdne), z których 27 przebywało w schroniskach dla osób bezdomnych.

4. WYDATKI NA ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MOPS

W roku sprawozdawczym zadania realizowane bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie po stronie wydatków zamknęły się kwotą **55.402.138,46 zł. (w tym udział środków własnych gminy wyniósł 26,03%)**. Szczegółowe dane dotyczące zrealizowanych zadań, ich form i wysokości przeznaczonych na nie środków finansowych, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji celowej z budżetu państwa, przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Rozdział	Rodzaj wydatku	Wydatki w zł. i gr.	
			2021 r.	2022 r.
1		Razem zadania własne gminy (suma poz. 1-39)	13 243 722,58	23 371 297,50
		<i>w tym dotacja z budżetu państwa:</i>	<i>3 482 187,06</i>	<i>8 947 570,20</i>
1.	75495	Bezpieczeństwo publiczne- Pozostała działalność świadczenie 40 zł + koszty obsługi (Ukraina)	0,00	<u>3 188 428,00</u>
2	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi (podwieczorki w Świetlicy „Mopsik” i MKIS)	83 238,10	<u>12 564,34</u>
3	85202	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	1 765 497,98	<u>2 423 874,26</u>
4	85203	Ośrodek Wsparcia + DDPS	1 109 320,29	<u>1 267 511 ,01</u>
5	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej Dotacja 2030	53 631,37	<u>57 032,60</u>
6	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej wkład własny gminy	0,00	<u>16 482,09</u>
7	85214	Zasiłki i pomoc w naturze -pogrzeb + schronienie	401 263,67	<u>360 547,83</u>
8	85214	Zasiłki okresowe - wkład własny gminy	26 696,72	<u>19 350,13</u>
9	85214-d	Zasiłki okresowe - dotacja § 2030	715 674,63	<u>793 834,44</u>
11	85215	Dodatki mieszkaniowe	348 439,39	<u>546 990,52</u>
12	85216-d	Zasiłki stałe – dotacja 100% § 2030	670 440,32	<u>666.543,11</u>
13	85219	Utrzymanie Ośrodka (w tym: wynagrodzenia z pochodnymi + wynagrodzenie dla kuratora za sprawowanie kurateli nad częściowo ubezwłasnowolnioną osobą – 6.231,01 zł) w tym dotacja §2030	3 673 407,49 580 107,81	<u>3 904 632,85</u> 760 989,96
14	85220	Mieszkanie chronione	14 912,79	<u>19 693,59</u>
15	85228	Usługi opiekuńcze świadczone przez opiekunki zatrudnione w MOPS (wynagrodzenia z pochodnymi + środki czystości, woda, fartuchy, klapki, rękawiczki jednorazowe, ręczniki) w tym: -Program Opieka 75+ kwota – 706.969,49 zł (dotacja) -Program Opieka 75+ kwota – 706.969,53 zł (wkład własny) -Program Teleopieka kwota – 8.660,68 zł (wkład własny) Razem dotacja:706.969,49	2 606 102,30 553 704,00	<u>2 972 909,52</u> 706 969,49
17	85230-d	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” dotacja §2030	738 016,00	<u>774 797,13</u>
18	85230	Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu” wkład własny gminy	184 504,00	<u>204 804,00</u>
19	85295	Program prac społecznie użytecznych – wkład własny gminy	65 749,80	<u>56 282,00</u>

20	85295	Program „SENIOR+” (Iławski Klub Seniora) Wkład własny – 8.140,40 zł. (2021r.)	8 140,40	<u>68 725,60</u>
21	85295	Klub Integracji Społecznej, Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej <i>(utrzymanie)</i>	<u>17 716,98</u>	<u>95 870,71</u>
22	85295	Korpus Współpracy Seniorów: <i>Moduł I-20.373,20</i> <i>Moduł II- 175 674,76</i>	0,00	<u>196 047,96</u>
23	85295	Dodatek węglowy Dotacja COVID	0,00	<u>3 571 020,00</u>
24	85295	Ukraina-posiłki	0,00	<u>85 102,95</u>
25	85295	Ukraina-zasiłek okresowy	0,00	<u>2 762,50</u>
26	85295	Ukraina - zasiłek stały	0,00	<u>1 614,00</u>
27	85326	Opieka Wytchnieniowa -program pilotażowy Gminy wkład własny	0,00	<u>40 657,45</u>
28	85395	<i>Inne źródła (pelet, drewno) Dotacja COVID-19</i>	0,00	<u>435 600,00</u>
29	85395	Ukraina – świadczenie 300 zł. Dotacja z Budżetu państwa	0,00	<u>401 472,00</u>
30	85415	Pomoc materialna dla uczniów dotacja 2030	<u>110 326,15</u>	<u>115 098,52</u>
31	85415	Pomoc materialna dla uczniów- wkład własny gminy	27.581,55	<u>28 775,43</u>
32	85495	Ukraina- stypendia dla uczniów dotacja z Budżetu państwa	0,00	<u>8 469,76</u>
33	85502	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego – wkład własny gminy	24 842,00	25 000,00
34	85503	Karta Dużej Rodziny wkład własny gminy	400,00	0,00
35	85504	Wspieranie rodziny – piecza zastępcza - 637 748,42	528 363,74	637 748,42
36	85504	Asystent rodziny program Dotacja 2030	0,00	<u>3 000,00</u>
37	85504	Asystent rodziny program – wkład własny gminy	0,00	839,00
38	85595	Ukraina – świadczenia rodzinne itp. Dotacja z Budżetu państwa	0,00	<u>363 783,00</u>
39	85595	Ukraina – składka zdrowotna Dotacja z Budżetu Państwa	0,00	<u>3 432,78</u>
40	Razem zadania zlecone gminie (suma poz. 41 -51) dotacja 100%		49 298 834,35	32 030 840,96
41	85195	Pozostała działalność - wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (materiały biurowe, tonery, poczta)	2 247,00	<u>2 961,00</u>
42	85215	Dodatek energetyczny (w tym obsługa: tonery, poczta, materiały biurowe itp.)	4 992,00 <i>W tym koszty samego DE 4 894,25</i>	<u>1 470,16</u> <i>W tym koszty samego DE 1441,35</i>
43	85219	Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego	15 600,00	<u>15 600,00</u>
44	85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzeniami psychicznymi w tym dla osób z autyzmem	164 185,00	<u>178 912,69</u>

45	85231	Pomoc dla cudzoziemców	11 200,00	<u>11 400,00</u>
46	85295	Dodatek osłonowy	0,00	<u>2 282 101,03</u>
47	85501	Świadczenie wychowawcze „500+” (w tym obsługa: wynagrodzenia z pochodnymi + materiały biurowe, tonery, sprzęt elektroniczny, poczta, wyposażenie biura itp.)	33 643 219,79 (same świadczenia – 33 357 187,00)	13 875 944,00 (same świadczenia – 13 830 158,46)
48	85502	Realizacja ustawy o wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (koszty obsługi - 615,00 w 2022 r ;123,00 w 2021 r)	4 123,00	<u>20 615,00</u>
49	85502	Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe + obsługa (w tym: wynagrodzenia z pochodnymi + wyposażenie biur, sprzęt elektroniczny, materiały biurowe, tonery, poczta itp.)	15 170 488,95 (same świadczenia – 14 897 154,27)	<u>15 329 232,42</u> (same świadczenia- 14 889 624,25)
50	85503	Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi – materiały biurowe, tonery)	1 282,00	5 572,00
51	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych	279 406,62	307 032,66
52	85395	Razem zrealizowane projekty w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego:	340 394,92 319 158,83	0,00
53	85395	Projekt współfinansowany z EFS „Wsparcie usług opieki nad osobami zależnymi na terenie miasta Iławy w związku z COVID-19” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w tym dotacja (realizacja w 2021 r.): w tym wkład własny - 0	<u>138 050,01</u> 138 050,01 0,00	0,00
54	85395	Projekt współfinansowany ze środków EFS „Aktywność swoją szansą na lepsze jutro” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 w tym dofinansowanie z EFS: w tym wkład własny gminy (zasiłki celowe i celowe specjalne dla uczestników):	<u>89 532,92</u> 84 996,92 4 536,00	0,00
55	85395	Projekt współfinansowany ze środków EFS „Rodzina źródłem inspiracji” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020	<u>112 811,99</u> 96 111,90 16 700,00	0,00

	<i>w tym dofinansowanie z EFS (realizacja w 2021 r.):</i>		
	w tym wkład własny gminy:		
		62 882 951,86	55 402 138,46
	Wydatki razem (suma poz. 1+40+52)		
	<i>w tym dotacja:</i>	53 100 180,25	40 978 411 16
	w tym środki własne gminy:	9 782 771,61	14 423 727,30

Łącznie wydatki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie (łącznie z wynagrodzeniami) wyniosły:

- **w 2022 roku 55.402.138,46 zł** – udział środków własnych gminy ok. **26,03%** (w tym: na wynagrodzenia z pochodnymi z tytułu umów o pracę, odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych, dodatkowego wynagrodzenia rocznego, prac interwencyjnych i umów zleceń – kwota 7.813.153,30., w tym dotacja z budżetu państwa 2.214.507,16 zł.),
- w 2021 roku 62.882.951,86 zł. (w tym udział środków gminy ok **15,6%**),
- w 2020 roku 63.230.373,01 zł. (w tym udział środków gminy ok. **14,5%**),
- w 2019 roku 54.700.120,70 zł. (w tym udział środków gminy ok. **16,3%**),
- w 2018 roku 45.564.696,04 zł. (w tym udział środków gminy ok. **17,3%**),
- w 2017 roku 44.458.444,33 zł. (w tym udział środków gminy ok. **16%**).

Najwyższy wzrost środków wydatkowanych na świadczenia pomocowe w porównaniu z rokiem 2021 odnotowano w ramach realizacji następujących zadań:

- utrzymanie Ośrodka – wzrost o kwotę 233.225,36 zł.;
- usługi opiekuńcze – wzrost o kwotę 364,807,22 zł.;
- z zakresu wspierania rodziny (koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej) – wzrost o kwotę 109,384,68 zł.;
- dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – wzrost o 57.081,13 zł.;
- ośrodek wsparcia + DDPS – wzrost o kwotę 158.190,72 zł.;
- dodatki mieszkaniowe – wzrost o kwotę 198.551,13 zł.;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych – o kwotę 27.426,04 zł.;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób z autyzmem – wzrost o kwotę 14.727,69 zł.;
- zasiłki okresowe – wzrost o kwotę 70.813,22 zł.;
- pomoc materialna dla uczniów – wzrost o kwotę 5.966,25 zł.;
- odpłatność za domy pomocy społecznej – wzrost o kwotę 658.376,28 zł.;
- składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców z pomocy społecznej wzrost o kwotę 19.883.32 zł.

Natomiast największy spadek w ogólnej kwocie wydatkowanych środków zauważono w szczególności w ramach niżej wymienionych zadań:

- zasiłki celowe i pomoc w naturze + pogrzeb – spadek o 40.715,84 zł.;
- świadczenie wychowawcze (500+) – spadek o kwotę 19.767.275,79 zł.;
- zasiłki stałe – spadek o kwotę 3.897,21 zł.;
- prace społecznie użyteczne – spadek o kwotę 9.467,80 zł.;

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli (na str. od 14 do 16) wynika, iż **ok. 57,82 % budżetu Ośrodka** stanowią wydatki realizowane w ramach zadań zleconych gminie w wysokości **32 030 840,96 zł.**, w tym kwota 29.225.791,42 zł. (**52,75%**) przeznaczona została na zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego (500+), świadczeń pielęgnacyjnych, składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeniobiorców ze świadczeń rodzinnych oraz ustawy „Za życiem”.

Na kolejnym miejscu, pod względem wielkości ponoszonych kosztów, znajdują się zadania wynikające z realizacji ustawy o pomocy społecznej 9.702.152,24 zł. + 3.904.632,85 zł. utrzymanie. Znacznie większy odsetek w budżecie Ośrodka stanowią także kwoty wydatkowane na wypłatę dodatków mieszkaniowych i energetycznych (546.990,52 zł.).

Nadal z roku na rok wzrasta wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację niektórych świadczeń czy usług z pomocy społecznej m.in. rosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej, wzrasta koszt realizacji usług opiekuńczych, więcej środków finansowych przeznaczanych jest na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu gminy w pieczy zastępczej, rosną koszty przeznaczane na opłacenie pobytu osób bezdomnych w schroniskach dla osób bezdomnych, czy też środki przeznaczane na dodatki mieszkaniowe oraz wkład własny gminy na realizację programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”.

5. OPIS REALIZACJI ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Do podstawowych zadań pomocy społecznej należą: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

Osiąganiu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy w postaci:

- ✓ finansowej,
- ✓ rzeczowej,
- ✓ usługowej,
- ✓ poradnictwa,
- ✓ pracy socjalnej,
- ✓ poprzez realizację rządowych programów i projektów.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu: bezrobocia, niepełnosprawności, wielodzietności, potrzeby ochrony macierzyństwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i innych wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, a w przypadku świadczeń pieniężnych musi być dodatkowo spełnione ustawowe kryterium dochodowe. W 2021 r. kryterium dochodowe ustalone dla celów pomocy społecznej wynosiło:

- ❖ na osobę samotnie gospodarującą - **776 zł. netto**,
- ❖ na każdą osobę w rodzinie - **600 zł. netto**.

Rodzaj, forma i rozmiar przyznawanego świadczenia, powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie wsparcia. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, również mogą ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej, ale tylko w sytuacjach określonych Ustawą o pomocy społecznej.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa,
- dotacji pozabudżetowych.

Ogółem w ramach zadań własnych i zleconych system pomocy społecznej objął pomocą 2.039 rodzin (2021r.-2020, 2020r.-2014, 2019r.-2.129, 2018r.-2.121) liczących 4.713 osób (2021r.-4.697, 2020r.-4690, 2019r.- 4.971, 2018r.-4.961) - (tj. 15% ogółu mieszkańców naszego miasta), w tym:

⇒ pomocą finansową, usługową, rzeczową	952 rodziny (1.760 osób)
(2021r.-980 rodzin/1.799 osób;
2020r.- 961 rodzin/1.846 osób;
2019r.- 1.055 rodzin/2.106 osób)
⇒ wyłącznie pracą socjalną	1.087 rodzin (2.953 osób)
(2021r.-1.040 rodzin/2.898 osób)
2020r. - 1.053 rodziny/2.844 osoby;
(2019r.- 1.074 rodziny/2.865 osób;
2018r. – 1.021 rodzin/2.745 osób)

Pracą socjalną objęte są również wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pieniężnych, usług i pomocy rzeczowej oraz specjalistycznego poradnictwa. W każdym środowisku praca socjalna wykonywana jest wielokrotnie.

Do dnia 31 grudnia 2022 roku do Ośrodka wpłynęły **3079 wnioski** (w 2021 r.– **3.799**) **o udzielenie pomocy społecznej w różnej formie** (w tym – o transport czy zawieszenie lub przedłużenie usług opiekuńczych oraz skierowanie do Dziennego Domu Pomocy Społecznej, świetlicy „MOPSIK”, MKIS) oraz **1.739** (w 2021r.- 1.729) **różnych pism i wniosków** np. o wydanie zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy, wystawienie opinii o rodzinie lub przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego na wniosek innego ośrodka pomocy społecznej, pisma z ZUS, Urzędu Skarbowego, PCPR, KPP, o udostępnienie danych osobowych itp. Z danych Ośrodka wynika, iż średnio jedna rodzina zwracała się o pomoc czterokrotnie. Ponadto pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe oraz udzielali pisemnie informacji na wewnętrzne pisma innych pracowników socjalnych Ośrodka, a także na wnioski działu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i dodatków mieszkaniowych. Klientom Ośrodka wydano **5.096** (w 2021 r. – 4.914, w 2020 r. - 4.757, w 2019r. - 5.372, w 2018r. – 5.485) **decyzji administracyjnych, w tym odmownych decyzji – 24** (powody: nie zostały spełnione kryteria uprawniające do przyznania pomocy – 5; zostało przekroczone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy – 13; brak współpracy z pracownikiem socjalnym - 6). Od wydanych decyzji wniesiono 6 odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu (4 zaskarżone decyzje utrzymano w mocy, 1 decyzję uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia, 1 decyzja utrzymana w mocy (zaskarżona do Sądu Administracyjnego).

5.1. Zadania zlecone gminie do realizacji

W ramach zadań zleconych gminie (finansowanych z budżetu państwa) realizowane były niżej wymienione zadania:

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem (7 osób). Świadczeniami objęto **11 osób** (11 rodzin i 26 osób w tych rodzinach) **na kwotę 178.912,69 zł**. Podopieczni należną odpłatność za usługi wpłacają w kasie Urzędu Miasta Iławy.

- Przyznawanie i wypłaty wynagrodzenia dla opiekuna ustanowionego przez sąd za sprawowanie opieki ze środków publicznych (w wyjątkowych wypadkach - gdy podopieczny nie ma majątku, a mimo to sprawowanie pieczy nad jego osobą wymaga poświęcenia czasu kosztem pracy zarobkowej lub odpoczynku opiekuna). W 2022 r. wynagrodzenie wypłacono **6 opiekunom** na kwotę **15.600,00 zł.** Średnia wysokość świadczenia wynosiła **216,67 zł.**
- Przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Świadczenia te zostały przyznane **1 osobie** w kwocie **11.400,00 zł.** (średnia wysokość świadczenia – **950,00 zł.**).

5.2. Zadania własne gminy

W ramach **zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej** świadczeniami objęto **949 rodzin** i **1.753 osób** w tych rodzinach na kwotę **13.462.318,97 zł.**, w tym **dotacja z budżetu państwa wyniosła 3.760.166,76 zł.**, a **środki własne gminy wyniosły 9.702.152,24 zł.**

W ramach tej kwoty przyznano:

⇒ **Zasiłki stałe**

110 osobom

Wypłacono zasiłki na kwotę **666.543,11 zł. (dotacja z budżetu państwa 100%).** Średnia wysokość zasiłku wynosiła **597,80 zł.**

Dla porównania:

- w 2021 r. wypłacono zasiłki stałe 115 osobom na łączną kwotę 642.614,10 zł., średnia wysokość zasiłku wynosiła 550,66 zł.;
- w 2020r. wypłacono zasiłki stałe 124 osobom na łączną kwotę 670.440,32 zł., średni zasiłek wyniósł 539,37 zł.;
- w 2019r. wypłacono zasiłki stałe 144 osobom na łączną kwotę 773.252,15 zł., średni zasiłek wyniósł 559,92 zł.;
- w 2018r. wypłacono zasiłki stałe 168 osobom na łączną kwotę 814.934,00 zł., średnia wysokość zasiłku wynosiła 524,75 zł.

Spadek liczby osób korzystających z tego świadczenia, a co się z tym wiąże mniejsze nakłady finansowe na jego realizację, spowodowane było nie przedłużaniem przez Powiatowy Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności przyznanego wcześniej umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności bądź przyznawania stopnia lekkiego, który nie uprawnia do przyznania zasiłku stałego, a także spowodowane to było śmiercią osób korzystających z tego świadczenia.

⇒ **Oplacono 104 osobom pobierającym zasiłki stałe składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 57032,60 zł (budżet państwa 100%)**

⇒ **Zasiłki okresowe**

413 osobom

Na zasiłki okresowe została wydatkowana kwota **813.184,57 zł.**, która w **97,37%** została pokryta **z dotacji celowej z budżetu państwa**, tj. **793.834,44 zł.**, a kwota **19.350,13 (2,63%)** została wydatkowana ze środków własnych gminy. Średnia kwota zasiłku wynosiła **386,49 zł.**

Dla porównania:

- w 2021r. wypłacono zasiłki okresowe 425 osobom na łączną kwotę 742.371,35 zł., średni zasiłek wyniósł 341,32 zł.;
- w 2020r. wypłacono zasiłki okresowe 429 osobom na łączną kwotę 727.824,29 zł., średni zasiłek wyniósł 346,58 zł.;

- w 2019r. wypłacono zasiłki okresowe 439 osobom na łączną kwotę 825.302,03 zł., średnia wysokość zasiłku wyniosła 389,11 zł.;
- w 2018r. wypłacono zasiłki okresowe 475 rodzinom na łączną kwotę 719.916,00 zł., średnia wysokość zasiłku wynosiła 347,79 zł.

- ⇒ **Zasiłki celowe i w naturze** **558 rodzinom**
(664.612 zł.)
(zakup opału, leków i leczenia, odzieży, obuwia, sprzętu gospod. domowego, żywności, pokrycie kosztów drobnych remontów, itp.)
- w tym:** **142 rodzinom**
(59.200 zł.)
- zasiłki specjalne celowe
- ⇒ **Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze w zakresie fizjoterapii** **193 osobom**
(2.384.855 zł.)
w tym: **1 osoba**
(6.670 zł.)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w zakresie fizjoterapii

Odpłatność za usługi od podopiecznych wyniosła 585.475,15 zł (w 2021 r. 481.365,22 zł., w 2020r.- 379.441,67 zł., w 2019r.- 256.098,80 zł.), a w zakresie fizjoterapii - **589,72 zł.** (w 2021 r.- 268,62 zł., w 2020 r.- 314,61 zł.) - **dochód gminy.**

- ⇒ **Opłacono pobyt w domach pomocy społecznej** **76 osobom**
(2.423.874,26 zł.)

Warto podkreślić, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa oraz brakiem możliwości zapewnienia opieki przez rodzinę, od kilku lat wzrasta liczba osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej, a tym samym rosną koszty gminy w pokrywaniu odpłatności za pobyt tych osób w DPS. Przedstawia to poniższa tabela.

Lata	Liczba osób przebywających w DPS	Odpłatność Gminy Miejskiej Iława (w zł.)	Odpłatność rodziny (w zł.)
2012	33	439.898	34.730
2013	31	546.726	47.371
2014	30	698.990	31.784
2015	40	889.350	21.086
2016	45	1.012.284	4.948
2017	54	1.151.837	31.792
2018	65	1.424.106	32.141
2019	59	1.654.234	77.090
2020	68	1.780.854	74.403
2021	64	1.765.498	131.756
2022	76	2423.874	168.417

Tylko w 2022 r. w domach pomocy społecznej różnego typu zostało umieszczonych **15** mieszkańców naszego miasta w tym **10** osób w Iławie po jednej osobie w Krasnymstawie (dziecko), Barczewie, Elku, Grodzicznie i Molzie. W trakcie roku sprawozdawczego zmarło 14 mieszkańców dps. Natomiast w styczniu **2022 r.** w Domach Pomocy Społecznej w Grazymy została umieszczona jedna osoba.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że wśród oczekujących na miejsce jest dwóch mieszkańców Iławy. Powody oczekiwania – oczekiwanie na decyzję sądu.

Procedura przyjęcia do DPS zarówno w 2022 r. jak i w 2023 r., polega na skompletowaniu niezbędnych dokumentów.

Koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie od 1.02.2022 r. wyniósł 4.522 zł. miesięcznie (w 2021 r.- 4.189 zł.; w 2020 r.- 3.984 zł., w 2019 r.- 3.699 zł., w 2018 r.- 3.550 zł.), z czego mieszkaniec ponosi odpłatność w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą część odpłatności pokrywa sporadycznie rodzina, a w głównej mierze gmina. Informacyjnie podaję, że koszt pobytu w Domu Pomocy Społecznej w Iławie w 2023 roku wynosi 5.234,00 zł. Należy podkreślić, że w 2022 roku średnia miesięczna odpłatność gminy za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej wynosiła około 2.658,00 zł.

Nadal trudności sprawia umieszczenie w domu pomocy społecznej osoby uzależnionej od alkoholu, ponieważ na terenie kraju funkcjonuje tylko kilka tego typu domów pomocy społecznej. Wśród mieszkańców naszego miasta i powiatu sporą grupę stanowią także osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzone umysłowo, niepełnosprawne, które są jednak na tyle samodzielne, że przy niewielkim wsparciu i nadzorze odpowiednich służb oraz specjalistów, mogą funkcjonować np. w mieszkaniach chronionych czy treningowych i nie muszą być umieszczane w całodobowych domach pomocy społecznej. Jest to niewątpliwie tańsza dla gminy forma pomocy niż kierowanie tych osób i ponoszenie wysokich kosztów ich pobytu w DPS.

⇒ **Pobyt w mieszkaniu chronionym**

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom Gmina Miejska Iława w 2013r. przekazała ze swoich zasobów w trwały zarząd Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie jeden lokal mieszkalny z przeznaczeniem na mieszkanie chronione (położony przy ul. Jagiełły) dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które ze względu na swoją trudną sytuację życiową, zdrowotną i rodzinną nie są w stanie samodzielnie pokonać trudności i rozwiązać swoich problemów, ale jednocześnie są na tyle samodzielni, że nie wymagają umieszczenia w placówce całodobowej opieki. Mogą oni funkcjonować przy wsparciu opiekuna/terapeuty. W 2022 r. w mieszkaniu chronionym zamieszkiwały dwie osoby. W mieszkaniu tym obowiązuje regulamin, z którym każda osoba jest zapoznawana w momencie przyjęcia do mieszkania chronionego i jest zobowiązana do jego przestrzegania. Zasady ponoszenia odpłatności za pobyt ustalone zostały w Uchwale Rady Miejskiej w Iławie Nr XL/391/13 z dnia 28 sierpnia 2013 roku.

Koszty utrzymania mieszkania chronionego przez gminę w 2022r. wyniosły:

- zakup energii, wody ciepłej i zimnej, czynsz w łącznej kwocie – 7.150,63 zł.
- koszt wynagrodzenia opiekuna – 12.545,96 zł.

Ogółem wydatki – 19.693,59 zł.

Natomiast mieszkańcy pokryli koszty utrzymania lokalu w kwocie **3.190,77 zł. – dochód własny gminy.**

⇒	Opłacono schronienie w domach dla osób bezdomnych	27 osobom (352.984,83 zł.)
⇒	Sprawiono pogrzeb (obowiązkiem ops jest sprawienie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego; przysługuje on osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości)	3 osobom (7.563,00 zł.)
⇒	Współfinansowano pobyt dzieci z terenu miasta Iława w pieczy zastępczej (w 2022r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych - 25 dzieci, w 2021 r. -17 dzieci, w 2020 r. 10 dzieci, w	107 dzieciom (637.748,42 zł.)

	2019r. 9 dzieci, a dla porównania w 2018r. - 18 dzieci)	
⇒	Pomocą w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” objęto - w tym:	1.208 osób (w 2021r.-1.294 osoby) (w 2020r.-1.294 osoby) (w 2019r.-1.414 osób)
	⇒ dożywiono (nieodpłatnie) – pełne obiady <u>w tym w formie:</u> pełnych obiadów w przedszkolu pełnych obiadów w szkole obiadów w Dziennym Domu Pomocy	442 osoby z 263 rodzin (w 2021r.-412 osób z 247 rodzin) (w 2020r.-444 osoby z 267 rodzin) (w 2019r.-512 osób z 367 rodzin) 135 dzieci (w 2021r.-130 dzieci) (w 2020r.-126 dzieci) (w 2019r.-150 dzieci) 209 dzieci (w 2021r.-180 dzieci) (w 2020r.- 221 dzieci) (w 2019r.-264 dzieci) 98 osób (w 2021r.-102 osoby) (w 2020r.-97 osób) (w 2019r.- 98 osób)
	⇒ wypłacono zasiłek celowy na zakup posiłku lub art. żywnościowych – koszt jednego świadczenia 225,91 zł. – (Łączna kwota 522.540 zł., z tego dotacja z budżetu państwa – 413.277 zł., środki własne gminy – 109.263 zł.)	423 rodzinom liczącym 966 osoby (w 2021r.-475 rodzinom liczącym 1.094 osoby) (w 2020r.-424 rodziny liczące 946 osób) (w 2019r.-450 rodzin liczące 1.028 osób)
	⇒ przyznano świadczenie rzeczowe (paczki żywnościowe na: <u>Święta Bożego Narodzenia</u> – 407 szt. o wartości 101.750,00 zł. i 275 rodzin objętych pomocą; <u>Święta Wielkanocne</u> – 407 szt. o wartości 83.435,00 zł. i 272 rodzin objętych pomocą) ⇒ przyznano pomoc w formie posiłku (dzieciom i uczniom) niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola, jednak liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% ogólnej liczby dożywianych na terenie gminy dzieci i uczniów w poprzednim miesiącu kalendarzowym.	368 rodzinom liczącym 880 osób (w 2021r.-388 rodzin liczących 970 osób) (w 2020r.-358 rodzin liczących 856 osób) (w 2019r.-452 rodziny liczących 1.082 osoby) 3 dzieci

W ramach Programu „Posilek w domu i szkole” zostały sfinansowane pełne posiłki obiadowe dzieci i młodzieży uczęszczających do 11 szkół podstawowych i ponadpodstawowych, 11 przedszkoli oraz 1 placówki socjoterapeutycznej.

Pomoc w ramach Programu została w **79,09%** sfinansowana z budżetu państwa, tj. **774.797,13 zł.** (w 2021 r. – 738.016 zł; w 2020r.- 655.036 zł.; w 2019r.- 555.932 zł.).

Środki własne gminy wyniosły **204.804,00 zł., tj. 20,91%** (w 2021 r. 184.504 zł; w 2020 r.- 163.759,97 zł.; w 2019r.- 272.543 zł.). Łącznie koszt tego Programu zamknął się kwotą **979.601,13 zł.** (w 2021 r. 922.520,00 zł w 2020r.- 818.795,97 zł.; w 2019r.- 828.795,97 zł.).

Ze świadczeń w ramach Programu skorzystały dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w szczególności w podeszłym wieku, samotne, niepełnosprawne, z rodzin o najniższych dochodach, bezdomne.

Poza Programem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie przygotowywał i wydawał pełne obiady dla podopiecznych, którzy ponosili całkowitą lub częściową odpłatność.

Całkowity koszt świadczonych przez Ośrodek usług obiadowych wyniósł w **2022 roku 918.481,47 zł.** (w 2021 r. 794.283,00 zł.; w 2020r.- 730.196 zł.; w 2019r.- 670.435 zł.), w tym odpłatność od podopiecznych zamknęła się kwotą **217.722,56 zł.** (w 2021 r. 167.190,56 zł.; w 2020r.- 146.178,87 zł.; w 2019r.- 121.168,90 zł.) - **dochód gminy**, a odpłatność od pracowników MOPS spożywających posiłki w miejscowej stołówce wyniosła **5.680,38 zł.** (w 2021 r. 8.174,82 zł.; w 2020r.- 6.310,67 zł.; w 2019r.- 5.570,87 zł.) - **dochód gminy.**

Realizując zadania pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczył na rzecz mieszkańców różnego rodzaju usługi:

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji (w tym osób z zaburzeniami psychicznymi) w okresie sprawozdawczym objętych było **267 osób** i wypracowano 74418 godzin (dla porównania w roku 2021 -241 osób i 68.614 godzin w roku 2020 – 251 osób i 69.290 godzin, 2019 – 282 osoby i 77.235 godzin; w 2018 – 263 osoby i 72.231,50 godziny). I tak objętych usługami było:

a) Usługami opiekuńczymi -	193 osoby
b) Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi - w tym:	12 osób
- dzieci i osoby dorosłe z <u>autyzmem</u>	
-dziecko z zaburzeniami psychicznymi i schorzeniami sprzężonymi	6 osób 1 dziecko
c) Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w zakresie fizjoterapii i rehabilitacji w tym:	62 osoby
• indywidualnymi ćwiczeniami	<u>1 osoba</u>
• grupowymi ćwiczeniami w sali rehabilitacyjnej w tym:	<u>61 osoby</u>
→ pensjonariusze DDPS	44 osób
→ Klub „Amazonki”	17 osób
d) Usługami opiekuńczymi w dni wolne od pracy	1 osoba

e) Usługami opiekuńczymi w dni robocze
wieczorem

brak

Usługi opiekuńcze świadczone były przez **47** opiekunek (46,50 etatu), a specjalistyczne usługi opiekuńcze przez **2** opiekunki specjalistyczne (dla osób z zaburzeniami psychicznymi) i **1** fizjoterapeutę. Nadzór nad pracą opiekunek sprawował koordynator usług opiekuńczych (**1** osoba).

Jednostkowy koszt godziny usługowej od 01.01.2022 r. do 31.10.2022 r. wynosił **24,42 zł.** (zgodnie z Uchwałą nr XVIII/199/20 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 15 kwietnia 2020 r.), a odpłatność od podopiecznych naliczana była od kwoty **19,54 zł.** (tj. 80% kwoty 24,42 zł.). Od 1.11.2022 do 31.12.2022 r. uchwałą nr LII/563/22 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 sierpnia 2022 jednostkowy koszt godziny usługowej wynosi **30,72 zł** a odpłatność jest naliczana od kwoty 24,58 zł (tj. 80% kwoty 30,72)

W tym miejscu należy zaznaczyć, że odpłatność od poszczególnych osób uzależniona jest od ich dochodu i w 2022 r. kształtowała się na poziomie około 44% kosztu jednej godziny usługi z kwoty 19,54 zł tj. 8,58 zł. i około 41% kosztu jednej godziny usługi z kwoty 24,58 zł tj. 10,03 zł.

Natomiast koszt jednej godziny **specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi** wynosił w okresie od 1.01.2022 r. do 30.04.2022 r. – **26,78 zł.** (zgodnie z zarządzeniami: nr 18/2020 z dnia 17.04.2020r. oraz nr 12/2021 Dyrektora MOPS w Iławie z dnia 29.04.2021 r.).

Średnia odpłatność za w/w usługi od podopiecznych w 2022 r. wynosiła ok. 29% kosztu jednej godziny usługi z kwoty 26,78 zł tj. 7,70 zł.

W okresie od 01.05.2022 r do 31.12.2022 r. koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wynosił 29,44 zł zgodnie z zarządzeniem nr 12/2022 z dnia 26 kwietnia 2022 Dyrektora MOPS w Iławie. Średnia odpłatność za w/w usługi od podopiecznych wynosiła ok. 25% kosztu jednej godziny usługi z kwoty 29,44 zł tj. 7,27 zł.

Od dnia 19 września 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie świadczy specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób dorosłych i dzieci z autyzmem świadczone przez specjalistów różnych specjalności. W roku sprawozdawczym od 01.01.2022 r. do 30.06.2022r. koszt jednej godziny usługi wynosił **48,00 zł** (zgodnie z zarządzeniami: nr 18/2020 z dnia 17.04.2020r. oraz nr 12/2021 z dnia 29.04.2021 r. Dyrektora MOPS w Iławie).

Średnia odpłatność za usługi od podopiecznych w 2022r. wynosiła około 8% kosztu jednej godziny usługi od kwoty 48,00 zł tj. 3,96 zł.

W okresie od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r. koszt jednej godziny usługi wynosił **60,00 zł zgodnie z zarządzeniem nr19/2022 Dyrektora MOPS z dnia 14 czerwca 2022.**

Średnia odpłatność za usługi od podopiecznych w 2022r. wynosiła około 11% kosztu jednej godziny usługi od kwoty 60,00 zł tj. 6,70 zł.

W/w usługami objętych było: **6 dzieci i 1 osoba dorosła.** W celu realizacji usług zostało zatrudnionych **3 pedagogów i 1 logopeda.**

W roku 2022 wypracowane zostały 3381 godzin u osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 1.504 godziny u osób dorosłych i dzieci z autyzmem.

W ciągu miesiąca średnio ze wszystkich form usług opiekuńczych w 2022 r. korzystało 147 osób (w 2021 r. korzystało 145 osób, w 2020 r. – 160 osób, w 2019 r. – 187 osób, w 2018 r.- 183 osoby. Porównując dane z poprzednich lat, należy zauważyć, że liczba mieszkańców Iławy potrzebujących wsparcia w tej właśnie formie, nadal utrzymuje się na wysokim poziomie i nadal jest duże zapotrzebowanie na tę formę pomocy. Spowodowane jest to starzeniem się naszego społeczeństwa oraz

wzrostem liczby osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych, samotnych wymagających środowiskowego wsparcia i brakiem bądź niewystarczającą opieką ze strony najbliższej rodziny (migracje i emigracje mieszkańców Iławy, praca zawodowa). **Zauważamy także potrzebę wsparcia środowiskowego dzieci z różnego rodzaju niepełnosprawnościami i ich rodziców (opiekunów) oraz osób z autyzmem po 24 roku życia. Pomimo realizacji wspierających programów finansowanych z Funduszu Solidarnościowego tj. „Opieka wytchnieniowa” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” nadal potrzeby w tym zakresie są duże.**

Informacyjnie podaje, że w okresie od 1.01.2023 r. do 01.03.2023 r. przybyło już **18 nowych środowisk** wymagających wsparcia usługami opiekuńczymi.

Należy podkreślić, że z roku na rok coraz większym problemem staje się znalezienie osób chętnych do wykonywania tej trudnej, wymagającej odpowiedniej osobowości pracy opiekuńki domowej.

W 2022 roku w ramach **Programu rządowego „Opieka 75+”** dofinansowano z dotacji 50% każdej godziny usług opiekuńczych świadczonych w środowiskach osób w wieku 75 lat i więcej. **Środowisk takich było – 156.** Opiekunki domowe wypracowały w tych środowiskach 58287 godzin. **Kwota dofinansowania wyniosła 706.969,49 zł. (ze środków Funduszu Solidarnościowego).**

USŁUGI TRANSPORTOWE

W roku sprawozdawczym niepełnosprawne dzieci i młodzież dowożone były samochodami dostosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych do szkół, przedszkola integracyjnego i innych instytucji na terenie Iławy. Od I do VI 2022 r. kierowca dowoził – **31** osób, od IX do XII 2022 r. – **32** osoby. Łącznie dowożono **32 osób**, a kierowca przejeżdżał średnio ok. **72,78 km** dziennie po terenie miasta (bus Opel VIVARO – rocznik 2016). Dowożąc dzieci i osoby niepełnosprawne samochód przejechał w ciągu roku 18.340 km.

W sytuacjach awaryjnych dowóz podopiecznych wspomagany był przez drugiego busa Renault TRAFIC (rocznik 2006) oraz samochód osobowy marki Deawoo Lanos (rocznik 2002).

Ponadto osoby niepełnosprawne były dowożone do placówek służby zdrowia, domów pomocy społecznej oraz na turnusy rehabilitacyjne poza teren Iławy. W 2022 r. takich wyjazdów było:

- busem Opel VIVARO – **4** wyjazdy, a korzystało z nich **1** dziecko niepełnosprawne i 9 osób dorosłych; przejechał 2076 km;
- busem Renault TRAFIC – **4** wyjazdy, a korzystało z nich **2** dzieci niepełnosprawnych i 9 osoby dorosłe; przejechał 402 km;
- samochód osobowy Deawoo Lanos – **20** wyjazdów, a korzystały z nich **4** osoby niepełnosprawne (w tym 2 dzieci); przejechał 4875 km.

Osoby niepełnosprawne dowożone były do Olsztyna i Elbląga.

- 1) Samochód do przewozu osób niepełnosprawnych marki **Renault Traffic** w 2022 r. przejechał **9503 km** i **zużył 925 litrów** oleju napędowego na łączną kwotę – **6.676,31 zł.**, w tym:

- dowóz dzieci do placówek oświatowych – 3.827 km,
- transport do placówek służby zdrowia, dps poza teren Iławy – 402 km
- transport osób bezdomnych do schronisk – 403 km,
- rozwożenie posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – 3417 km,
- inne – 1454 km (załatwianie bieżących spraw Ośrodka).

Natomiast amortyzacja samochodu tj. przegląd rejestracyjny, naprawy, wymiana opon, mycie samochodu i ubezpieczenie - wyniosła 6.873,32 zł.

- 2) Samochód do transportu osób niepełnosprawnych marki **Opel VIVARO** przejechał **21.716 km i zużył 2639 litrów** oleju napędowego na łączną kwotę – **17.867,30 zł.**, w tym:
- dowóz dzieci do placówek oświatowych – 18.340 km,
 - wyjazdy poza Iławę do placówek służby zdrowia, dps – 2076 km,
 - rozwożenie posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – 610 km.
 - inne – 690 km (sprawy bieżące ośrodka)
- Amortyzacja samochodu tj. ubezpieczenie samochodu, wymiana opon, mycie samochodu, naprawy, przegląd – wyniosła 9.142,16 zł.
- 3) Samochód osobowy **Deawoo Lanos** przejechał **6261 km i zużył 521 litrów** benzyny (koszt – **3564,60 zł.**), w tym:
- wyjazdy z osobami niepełnosprawnymi do placówek służby zdrowia poza teren Iławy – 4875 km,
 - przewóz osób bezdomnych do schronisk – 272 km,
 - przewóz dzieci do szkół i przedszkoli – 35 km,
 - dowóz posiłków obiadowych do miejsca zamieszkania podopiecznych – 330 km,
 - pozostałe, tj. pielęgniarka, w której dyspozycji pozostaje samochód, regularnie odwiedzała podopiecznych Ośrodka, którym świadczone były usługi opiekuńcze w miejscu ich zamieszkania (drobne zmiany opatrunków, toaleta przeciwoleżynowa, badanie poziomu cukru, tętna i ciśnienia tętniczego, instruktaż przy łóżku chorego itp.) – 749 km.
- Amortyzacja samochodu tj. przegląd rejestracyjny, naprawy, mycie samochodu i ubezpieczenie, wymiana opon – wyniosła 4903,64 zł.

Przewóz dzieci do szkół i przedszkoli w 2022 r. odbywał się:

Dowóz Oplem VIVARO

- ✓ I – 23 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ II -29 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ III -30 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ IV -30 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ V - 29 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ VI -28 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ IX - 25 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ X -XI -30 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ XII – 29 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie

Dowóz Renault TRAFIC

- ✓ I – 8 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ II – 8 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ III – 5 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ IV – 5 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ V – 13 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ VI – 10 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ VII – VIII – 2 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ IX – 10 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ X – 11 dzieci niepełnosprawnych dowożonych dziennie
- ✓ XI – XII – 12 niepełnosprawnych dowożonych dziennie

USŁUGI OBIADOWE

W budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A funkcjonuje kuchnia, która przygotowuje podopiecznym Ośrodka (w tym osobom bezdomnym) oraz pensjonariuszom dziennego domu pomocy społecznej, w tym dzieciom w czasie organizowanych przez Ośrodek półkolonii

i półzimowiska jeden posiłek dziennie w formie pełnego obiadu. Odpłatność za posiłki od podopiecznych spożywających je na miejscu w stołówce oraz od podopiecznych, którym dowożone są do ich miejsca zamieszkania, uzależniona jest od wysokości dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie.

W roku sprawozdawczym z usług obiadowych skorzystało ogółem 274 osoby (2021r.-278 osób). W ciągu całego roku przygotowano 45.361 posiłków (2021r.-41.889), a średnia ilość wydawanych dziennie obiadów wyniosła 181.

Odpłatność za posiłki ustalana jest od wysokości dochodu na osobę w rodzinie (zgodnie z zarządzeniem nr 0050-32/2018 z dnia 5 kwietnia 2018 r. Burmistrza Miasta Iławy) i kształtowała się na poziomie **30%** kosztu jednego obiadu, tj. **2,70 zł**. Jednostkowy koszt produkcji obiadu od 1.01.2022 r. do 31.04.2022 r. wynosił **9 zł** (4,00 zł. dzienna stawka żywieniowa + 5,00 zł. opłata eksploatacyjna) – zgodnie z zarządzeniem nr 9a/2018 z dnia 6 kwietnia 2018 r. Dyrektora MOPS w Iławie a od 01.05.2022 r. do 31.12.2022 r. wynosi 11.00 zł (5,00 zł wsad do kotła + 6,00 zł opłata eksploatacyjna) zgodnie z zarządzeniem nr 5/2022 z dnia 21 marca 2022 Dyrektora MOPS w Iławie odpłatność kształtowała się na poziomie 30% tj. 3,30 zł.

Dzieci uczestniczące w zajęciach na półkolonii letniej organizowanych przez Ośrodek z posiłków korzystały bezpłatnie, a koszt „wsadu do kotła” pokrywał MOPS i dotacja z budżetu państwa (wieloletni program rządowy).

Dzieci i młodzież uczestniczące w zajęciach Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” oraz Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej, a także uczestnicy półkolonii (dwa turnusy po 2 tygodnie: I turnus - 29 dzieci; II turnus – 29 dzieci; oprócz obiadów, były objęte również dożywianiem w formie podwieczorków. Podwieczorki zostały sfinansowane ze środków przeznaczonych na dożywianie dzieci **w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 w kwocie 12.564,34 zł**. Kuchnia przygotowuje także wypieki i potrawy na różne uroczystości i imprezy organizowane przez MOPS, organizacje pozarządowe i inne instytucje. Należy zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich kilku lat ilość przygotowywanych i wydawanych średnio dziennie posiłków utrzymuje się na podobnym poziomie. I tak: w 2016 r. – 180, w 2017 r. – 171, w 2018 r. – 190, w 2019 r. – 180, a w 2020 r. – 160, w 2021 r. – 165, **w 2022 r. - 181** średnio dziennie wydawanych posiłków obiadowych. Jest to duża ilość wydawanych dziennie obiadów, co jest wynikiem realizacji również w 2022 r. programu wieloletniego „**Posiłek w szkole i w domu**”, który objął swoim zakresem także osoby dorosłe (starsze, niepełnosprawne, o niskich dochodach, bezdomne).

Z bezpłatnych posiłków w ramach programu w okresie sprawozdawczym skorzystało 98 osób (w 2021 r. 102 osoby, w 2020 r. – 97, w 2019 r. – 98 w 2018 r. – 120, w 2017 r. – 126, w 2016 r. – 119, w 2015 r. – 104 osoby).

POMOC RZECZOWA

Przez cały rok klienci Ośrodka mieli możliwość korzystania z odzieży i obuwia używanego, którą mieszkańcy naszego miasta przekazują osobom potrzebującym. Ośrodek uczestniczy również w przekazywaniu użytecznych sprzętów domowego użytku ze środowiska dla podopiecznych: pralki, lodówki, telewizory, meble itp. Ośrodek nie gromadzi ich, a jedynie przekazuje osobom potrzebującym informacje o miejscach skąd mogą je odebrać (brak własnego magazynu).

USŁUGI PUNKTU NAPRAWY I WYPOŻYCZANIA SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO

Punkt dysponuje sprzętem pochodzącym z darów (sprzęt używany) otrzymanych z Holenderskiej Fundacji współpracy Gminy Tholen z Miastem Iława i innych podmiotów. Wydawanie sprzętu podopiecznym odbywa się na zasadzie wypożyczenia, maksymalnie na okres roku z możliwością przedłużenia terminu. Podstawą wypożyczenia jest wniosek lekarza odpowiedniej specjalności. Wypożyczenie jest odpłatne – 10% ustalonej wartości danego sprzętu przy założeniu,

że okres wypożyczenia nie przekroczy jednego roku, a 5% w sytuacji, gdy okres wypożyczenia nie przekroczy pół roku.

Pracownik punktu dokonuje napraw tego sprzętu na miejscu w warsztacie Ośrodka, a także w miejscu zamieszkania klienta (jeśli zachodzi taka potrzeba).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono prace naprawcze i konserwacyjne sprzętu rehabilitacyjno-ortopedycznego znajdującego się w magazynie MOPS w Iławie, jak i u użytkowników sprzętu w miejscu zamieszkania (pojedyncze przypadki). Napraw dokonano w zakresie: renowacji tapicerki, wymiany opon, wulkanizacji dętek, napraw podnośników, ciągów przy kołach, montażu zniszczonych hamulców, spawania ram wózków, dorabiania brakujących części, wymiany zużytych kół. Prace te wykonano przy 12 wózkach inwalidzkich i innym sprzęcie rehabilitacyjnym. Pozostałe wózki oraz sprzęt rehabilitacyjno-ortopedyczny będący w magazynie Ośrodka, podlegają bieżącemu czyszczeniu, konserwacjom i naprawom.

W roku 2022 r. wypożyczono:

- ⇒ Wózki inwalidzkie – 16 szt.
- ⇒ Kule ortopedyczne – 5 szt.
- ⇒ Balkoniki/chodziki – 10 szt.
- ⇒ Łóżka rehabilitacyjne – 3 szt.
- ⇒ Materace przeciwoleżynowe – 5 szt.

Z możliwości przedłużenia okresu użytkowania sprzętu rehabilitacyjnego skorzystało w 2022 r. - 9 osób (wózki inwalidzkie – 4 szt.; balkoniki/chodziki – 2 szt.; kule – 1 szt.).

Łącznie z usług punktu korzystały **39** osób. Odpłatność od podopiecznych za wypożyczony sprzęt w roku 2022 wyniosła **658,50 zł. (dochód gminy)**.

USŁUGI KAPIELOWE

MOPS w Iławie umożliwia korzystanie z urządzeń (prysznicze na terenie budynku przy ul. Grunwaldzkiej 6A) i pomieszczeń służących do utrzymania higieny osobistej, które są bezpłatne. Z tej formy usług korzystało kilka razy w tygodniu 3 pensjonariuszy dziennego domu pomocy społecznej, którzy w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych, bądź z różnych przyczyn nie mają do nich dostępu.

Z tej formy usług korzystały również osoby bezdomne (mieszkańcy Iławy i osoby przyjezdne), w szczególności w okresie jesienno – zimowym. Z kąpieli korzystało średnio dziennie 5 osób. Niektórzy z nich korzystali z tej formy usług wielokrotnie. Łącznie w 2022 r. z pryszniców skorzystało 44 osoby bezdomne.

Osobom bezdomnym udostępniane były nieodpłatnie, m.in. środki higieny osobistej, środki piorące, jednorazowe golarki oraz ręczniki.

Należy zauważyć, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie z roku na rok odwiedza coraz większa liczba osób bezdomnych.

POMOC DLA OSÓB BEZDOMNYCH

Według danych Ośrodka w 2022 roku problemami bezdomności dotkniętych było **68 mieszkańców Iławy** (59 mężczyzn i 9 kobiet), z których **17** osób zamieszkiwało w różnych miejscach na terenie Iławy, **11** osób w altankach na ogrodach działkowych, **6** osób przebywało w Zakładzie Karnym, **1** osoba przebywała w szpitalu psychiatrycznym, **1** osoba w Ośrodku dla Osób Uzależnionych od substancji psychoaktywnych. Kolejne 27 osób w kryzysie bezdomności przebywało w schroniskach dla osób bezdomnych, w różnych okresach czasu i za te osoby w tym czasie w 2022 r. opłacaliśmy koszty ich pobytu w schroniskach (w całości lub części) **w kwocie 210.912,63 zł.** Ze wszystkimi osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach pracownicy socjalni zawarli kontrakty socjalne.

Schroniska dla osób bezdomnych zostały wyłonione w trybie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - ogłoszenia o zamówienie na usługi społeczne i MOPS podpisał umowy z dwoma schroniskami tj.:

- ✓ na świadczenie usług polegających na zapewnieniu tymczasowego miejsca w Schronisku dla Osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie – Stowarzyszenie MONAR,
- ✓ na świadczenie usług polegających na zapewnieniu tymczasowego miejsca w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi – Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych, Dom Modlitwy „AGAPE” w Borowym Młynie.

Osoby bezdomne w naszym mieście, zazwyczaj rekrutują się spośród osób nadużywających alkoholu. **Jeśli wyrażą zgodę**, to kierowane są przez MOPS do schronisk dla osób bezdomnych. W 2022 r. osoby bezdomne przebywały w niżej wymienionych schroniskach i noclegowni:

- ✓ Schronisko dla Osób Bezdomnych w Marwałdzie (Powiat Ostródzki) – 21 osób;
- ✓ Stowarzyszenie Na Rzecz Bezdomnych, Dom Modlitwy „AGAPE” – 4 osoby (w schronisku z usługami opiekuńczymi);
- ✓ Noclegownia na terenie Warszawy – 2 osoby;
- ✓ 3 osoby - w innych schroniskach na terenie kraju (1osoba – refundacja, 2 osoby – nie ponosimy odpłatności).

W 2022 r. **11 osób** stało się osobami bezdomnymi. Z informacji uzyskanych ze środowiska wynika, że na terenie naszego miasta są osoby bezdomne, które nie zgłaszają żadnych potrzeb do Ośrodka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oferuje osobom bezdomnym różnorodną pomoc. Z pomocy tej korzystają oprócz miejscowych bezdomnych, również bezdomni przyjezdni, którzy zgłaszają się do MOPS szczególnie w okresie jesienno – zimowym. W 2022 r. korzystali oni z niżej wymienionych form pomocy.

Realizowane formy pomocy to:

- udostępnienie urządzeń sanitarnych i do kąpieli (średnio dziennie 5 osób, w ciągu całego roku – 44 osób, niektóre z nich wielokrotnie),
- zapewnienie ciepłych posiłków (35 osób),
- zaopatrzenie w używaną odzież i obuwie - pozyskaną od mieszkańców (33 osób),
- umieszczenie w schroniskach dla bezdomnych (10 osób),
- praca socjalna z osobami bezdomnymi, w tym też oferowanie wsparcia w podejmowaniu leczenia odwykowego osobom uzależnionym, zawarcie kontraktów socjalnych (27 osób),
- udzielanie porad przez radcę prawnego (6 osób),
- udzielanie pomocy finansowej (zasiłki okresowe, celowe – 49 osoby), która przeważnie realizowana była w formie zakupu artykułów żywnościowych i higieny osobistej w sklepie oraz zakupu biletu PKP lub PKS do miejsca zamieszkania osoby bezdomnej. Zasiłki celowe przeważnie przyznawane były na zakup leków i leczenia.
- pokrycie kosztów pobytu w schronisku dla bezdomnych (28 osób),
- przyznawanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (3 osoby),
- przyznawanie zasiłków stałych (8 osób),
- przyznanie żywności w formie paczek świątecznych (13 osoby),
- przydzielanie żywności z Banku Żywności w Olsztynie (4 osoby),
- poradnictwo specjalistyczne – psycholog (4 osoby).

Informacje dotyczące bezdomnych mieszkańców naszego miasta:

- 59 mężczyzn i 9 kobiet,
- 11 osób, których bezdomność powstała od 2022 r.,
- 57 osoby, których bezdomność trwa już od kilku a nawet kilkunastu lat,
- 1 mężczyzna zmarł,
- 57 osób jest bezdomnymi z powodu nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- 11 osób z powodu eksmisji,
- 4 osób posiada własne źródło utrzymania (emerytura, renta inwalidzka),

- 8 osób utrzymuje się z zasiłku stałego wypłacanego z MOPS (mają ustalony znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności),
- 32 osób nie uskarża się na nic,
- 12 osób z chorobą alkoholową,
- 2 osoby upośledzone umysłowo,
- 1 osoba z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto osoby te uskarżają się na wiele chorób somatycznych (choroby serca, oczu, epilepsja, cukrzyca, choroby płuc, choroby narządu ruchu, nowotwory).

W zakresie pomocy osobom bezdomnym pracownicy socjalni współpracowali z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Iławie w celu prowadzenia wzmożonego monitoringu osób bezdomnych w okresie jesienno-zimowym, aby podejmować szybkie i skuteczne działania.

Należy zauważyć, że w okresie wiosennym i letnim nie ma większego problemu z osobami bezdomnymi. Problemy pojawiają się w okresie jesienno-zimowym, w szczególności z umieszczeniem tych osób w schroniskach dla bezdomnych, ponieważ często nie wyrażają na to zgody, a bez ich zgody niemożliwe jest umieszczenie w schronisku czy innym ośrodku dla osób bezdomnych.

Należy zauważyć, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie z roku na rok odwiedza coraz większa liczba osób bezdomnych. Narastającym problemem staje się brak na terenie Iławy schroniska, noclegowni czy ogrzewalni dla osób bezdomnych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie zabezpieczając obowiązek udzielenia schronienia osobom tego pozbawionym, podpisał umowy na okres od stycznia do grudnia 2022 r. z dwoma schroniskami dla osób bezdomnych w Marwałdzie i Borowym Młynie. Nadal jednak pozostawaliśmy bez noclegowni. Z doświadczenia lat poprzednich wynika, że brak jest zainteresowania świadczeniem tego typu usług, ponieważ gmina, na terenie której znajduje się noclegownia, musi pokrywać koszty jej utrzymania z własnych środków. Idealnym rozwiązaniem byłoby posiadanie na terenie Iławy własnego schroniska i noclegowni świadczących usługi dla bezdomnych mieszkańców naszego miasta.

Informacyjnie podaję, że na 2023 r. zostały już zawarte umowy o tymczasowe schronienie dla bezdomnych mieszkańców Iławy ze Stowarzyszeniem MONAR w Marwałdzie oraz Stowarzyszeniem na Rzecz Bezdomnych „AGAPE” w Borowym Młynie. W celu wyłonienia w/w schronisk zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie ogłoszenia o zamówienie na usługi społeczne.

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Chodzi w szczególności o poradnictwo prawne, zwłaszcza z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, a także psychologiczne. Dotyczą one tych osób i rodzin wymagającym wsparcia w rozwiązywaniu ich przeróżnych problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Ta forma pomocy jest prowadzona od wielu lat i zainteresowanie nią nie słabnie. Tak więc konieczność udzielania porad zarówno prawnych, jak i psychologicznych jest ze wszech miar potrzebna, gdyż ciągle wzrasta liczba osób, które nie radzą sobie z problemami związanymi z sytuacją rodzinną, w tym materialną, wychowywaniem dzieci, jak też i różnymi uzależnieniami dotyczącymi członków rodziny, w tym często dorosłych już dzieci.

Poradnictwo prawne w dobie następujących po sobie częstych przepisów, w zestawieniu z często skomplikowanymi stanami faktycznymi, jest niezbędne dla naszych podopiecznych. Dotyczy to również wewnętrznej obsługi prawnej, której rola w prawidłowym funkcjonowaniu jednostki, jeżeli chodzi o stronę prawną, jest niezbędna.

Liczba oczekujących pomocy nie maleje, zaś poszczególne sprawy są nieraz skomplikowane i miewają niecodzienne stany faktyczne. Zważywszy na nietrwałość przepisów, jak i nowe nakładane na pomoc społeczną zadania, to rola obsługi

prawnej, zarówno dla potrzeb Ośrodka, jak i tej zajmującej się poradnictwem dla mieszkańców Iławy jest nie do przecenienia.

Dotyczy to również wsparcia psychologicznego, gdyż wzrasta liczba osób, które nie radzą sobie z problemami związanymi z sytuacją rodziny, wychowywaniem dzieci, jak też z różnymi uzależnieniami, czy też sytuacją materialną.

1) W tym miejscu należy podkreślić, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie jest zatrudnionych dwóch radców prawnych w łącznym wymiarze 1 etatu (każdy po ½ etatu). Podział pracy jest taki, że jeden z radców obsługuje Ośrodek, zaś zadaniem drugiego jest poradnictwo prawne dla osób i rodzin wymagających takiego wsparcia. Wynika to z przepisu art. 46 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego i ochrony praw lokatorów.

Ma to swoje plusy chociażby ze względu na możliwość zastępstwa podczas nieobecności, jak urlop wypoczynkowy czy choroba.

- Co do liczby udzielonych w minionym 2022 roku porad klientom Ośrodka, to było ich **295**, a zatem nastąpił lekki spadek w stosunku do 2021 r., kiedy tych porad było 308. Zdecydowanie przeważały sprawy wynikające z kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. W szczególności dotyczyły one szeroko pojętej alimentacji i to w zakresie wszczynania spraw (sporządzania pozwów alimentacyjnych), uchylania alimentów, pomoc w sporządzaniu pism procesowych w toku procesu. Takich spraw, w stosunku do pozostałych objętych przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – było najwięcej, bo **181**.

Zdecydowanie wzrasta zainteresowanie, zwłaszcza kobiet, problematyką ograniczania i pozbawienia władzy rodzicielskiej, kontaktów rodzica (przeważnie ojca) z dzieckiem, ustalania miejsca pobytu.

Jeśli chodzi o sprawy z zakresu z zakresu orzeczeń o niepełnosprawności, to osobom tym sporządza się odwołania do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, czy też w razie niekorzystnego orzeczenia do Sądu Rejonowego w Elblągu. Incydentalnie występują sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, tj. pomoc przy sporządzaniu sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika, zastrzeżeń do opinii biegłych, jak też innych pism w toku postępowania. Często zgłaszano konieczność „tłumaczenia” pism sądowych i to w różnych stadiach postępowania.

Bywa, że zgłaszają się osoby z pytaniami o dziedziczeniu, jeżeli są nieporadne, to uzyskują pomoc w sporządzeniu wniosku w tej sprawie. W innych wypadkach – uzyskują słowną poradę co do zasad dziedziczenia, czy też innych spraw z zakresu prawa spadkowego. To samo dotyczy też pytań z zakresu prawa pracy.

Jeżeli sprawa dotyczy konsumenta, to klient jest odsyłany do Powiatowego Rzecznika Konsumentów, bowiem zajmuje się on właśnie roszczeniami z takich umów, jak np. energia, telefony, itp.

- Wewnętrzne poradnictwo specjalistyczne świadczone było w 2022 r. w ramach obsługi prawnej jednostki. Dotyczy ono głównie prowadzenia postępowań administracyjnych przez poszczególne komórki organizacyjne, w toku których napotykane są przeszkody natury prawnej. Poradnictwo to polega w głównej mierze na analizie przypadku i szukania rozwiązań problemu zdefiniowanego przez pracowników merytorycznych jednostki. Powyższe poradnictwo nie podlega ewidencjonowaniu, jednakże uwzględniając średnią porad udzielanych tygodniowo i pomniejszając o okres urlopu pracowniczego można przyjąć, że w ciągu ostatniego roku udzielono około **440 takich porad** (w 2021r. – 400 porad). W ramach poradnictwa specjalistycznego wewnętrznego dokonywane jest opiniowanie każdego przypadku wydania i zmiany decyzji dotyczących zasiłku stałego, jako świadczenia długotrwałego i w znaczącej wysokości. W 2022 roku sporządzono **38 opinii dotyczących przyznania zasiłku stałego** (w 2021r. - 43 opinii). Radca prawny jednostki

uczestniczy w przygotowywaniu i opiniowaniu umów i porozumień zawieranych przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie. Poza umowami związanymi ze świadczeniami na rzecz podopiecznych Ośrodka, obsługa prawna dotyczy również całej sfery zamówień publicznych realizowanych w jednostce, a także porozumień zawieranych w ramach współpracy z innymi podmiotami sfery publicznej. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie analizie prawnej podlegają również projekty aktów prawa miejscowego i wewnętrznego Ośrodka. Radca prawny zwykle nie tylko opiniuje rzeczzone projekty, ale także uczestniczy w przygotowaniu bądź samodzielnie opracowuje. W roku 2022 r. było sporządzonych i zaopiniowanych 52 **projektów** aktów prawa miejscowego i wewnętrznego (w 2021r. – 47 projektów).

Zabezpieczenie Ośrodka w obsługę prawną jest wystarczające i sprawdza się, a podział zadań radców prawnych adekwatny do potrzeb zarówno jednostki, jak i klientów zewnętrznych Ośrodka, a w razie konieczności zawsze istnieje możliwość wzajemnego zastępstwa.

2) W budynku Centrum Aktywności Lokalnej oraz w wynajętym lokalu ITBS prowadzone było **wsparcie psychologiczne** dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach świetlicy środowiskowej „MOPSIK” i MKIS oraz ich rodziców i wychowawców w świetlicy, a także w ramach funkcjonowania KIS, przez zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie psychologa. Pomoc psychologiczna prowadzona była w formie:

- ✓ konsultacji rodzinnych,
- ✓ konsultacji indywidualnych,
- ✓ rozmów wspierających dzieci, młodzież i dorosłych będących w sytuacjach kryzysowych w sytuacji izolacji środowiskowej związanej z pandemią koronawirusa,
- ✓ psychoedukacji wychowawców – rozmów wyjaśniających, podsumowujących oddziaływania po okresie izolacji podopiecznych w pandemii koronawirusa w poprawy ich adaptacji do kolejnych zmian środowiskowych,
- ✓ diagnozowania sytuacji podopiecznych świetlicy środowiskowej w porozumieniu z wychowawcami i rodzicami dzieci w celu zaplanowania wsparcia i pomocy podopiecznym,
- ✓ terapii indywidualnych dzieci i młodzieży (krótkoterminowych), prowadzonych metodami: behawioralnymi, arteterapią, rozmowami terapeutycznymi, TSR (terapią skoncentrowaną na rozwiązaniach) – prowadzonymi w ograniczonym zakresie ze względu na zamknięcie świetlicy w okresie „lockdown” szkół i izolacji klas szkolnych, izolacji i kwarantanna dzieci i młodzieży,

Ponadto w 2022 roku w budynku MOPS w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A oraz przy ulicy Wiejskiej 2D zatrudniony psycholog (5 godzin w tygodniu) udzielał porad osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych czy opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielał wsparcia pracownikom Ośrodka. Opieka psychologiczna realizowana była poprzez:

- ✓ konsultacje rodzinne, terapie rodzinne,
- ✓ konsultacje indywidualne z osobami uzależnionymi (alkoholizm), z osobami w kryzysie życiowym, z ofiarami przemocy domowej (Niebieska Karta),
- ✓ diagnozowanie stanu psychicznego i funkcjonowania osób skierowanych do domów pomocy społecznej, psychiatry, neurologa w celu dopełnienia diagnoz medycznych i wyznaczenia im kierunku pomocy,
- ✓ spotkania terapeutyczne (również rozmowy telefoniczne) z osobami w depresji, z zaburzeniami osobowości, osamotnionych, w trudnej sytuacji życiowej, po chorobie onkologicznej, po chorobie neurologicznej, po utracie osoby najbliższej, przebywających w izolacji domowej lub kwarantannie,
- ✓ indywidualne spotkania z asystentami rodzin (psychoedukacja, wspieranie w pracy opiekuńczej, wyznaczanie celów pracy opiekuńczej),

- ✓ świadczenie w Sądzie Rejonowym w Iławie w sprawach rodzinnych i nieletnich, w sprawach dotyczących podopiecznych, ich rodzin,
- ✓ konsultacje indywidualne z pracownikami MOPS oraz ich podopiecznymi dotyczące problemów rodzinnych i zawodowych.

W okresie sprawozdawczym specjalista w ramach świadczonej pomocy psychologicznej odbył **142 spotkania** (w 2021r.- 181 spotkań). **Łącznie wsparciem objęto 34 rodziny** (w 2021r.-52 rodzin), **w tym 13 spotkaniami regularnymi**.

INTERWENCJA KRYZYSOWA

Jest to zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W tym wypadku dochód nie stanowi kryterium, od którego uzależnia się korzystanie z interwencji. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach tej pomocy udziela się w natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej. A w zależności od potrzeb udzielane jest poradnictwo socjalne, prawne, Natomiast w sytuacjach uzasadnionych - schronienie dostępnego przez całą dobę, do 3 miesięcy. Na terenie Gminy Miejskiej Iława nie funkcjonuje punkt interwencji kryzysowej, ale w 2022 r. jedna rodzina dwuosobowa (samotna matka z jednym dzieckiem) została umieszczona w Ośrodku Interwencji Kryzysowej „Caritas” Arcydiecezji Warmińskiej w Olsztynie.

DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ – jest placówką wsparcia dziennego dysponującą 60 miejscami. Czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8⁰⁰ – do 16⁰⁰ z wyjątkiem sobót, niedziel oraz świąt. Pobyt w placówce jest nieodpłatny. W okresie od stycznia do grudnia 2022 r. do Dziennego Domu Pomocy Społecznej uczęszczało łącznie 53 osoby (w przedziale wiekowym 45-98 lat).

Dzienny Dom Pomocy Społecznej przyczynia się do poprawy jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, przeciwdziała uczuciu osamotnienia, izolacji społecznej, umożliwia spędzania wolnego czasu, a jednocześnie daje możliwość wykazania się swoimi zdolnościami i umiejętnościami. Zajęcia mają na celu podniesienie aktywności fizycznej i psychicznej seniorów.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej zapewnia swoim uczestnikom

- rehabilitację usprawniającą (w skład rehabilitacji wchodzić ćwiczenia czynne, bierne, ćwiczenia w odciążeniu, ćwiczenia na sprzęcie oraz gimnastyka grupowa
 - ✓ terapie zajęciową (haftowanie, szydełkowanie, robótki na drutach, malowanie, wyklejanie, malowanie na szkle, latem dbanie o zieleń wokół budynku
 - ✓ poradnictwo (pomoc w załatwianiu spraw socjalno – bytowych)
 - ✓ zaspakajanie potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich (organizacja uroczystości okolicznościowych, świąt, wspólnych udziałów w imprezach kulturalnych i turystycznych)
- spotkania edukacyjne z różnymi specjalistami (pogadanki profilaktyczne: dot. zdrowia, bezpieczeństwa, współczesnych zagrożeń dla seniora
- muzykoterapię doskonalenie śpiewu w grupie z akompaniamentem akordeonu lub klawiszy, wspólne śpiewanie pieśni biesiadnych;
- zajęcia kulinarne ćwiczenia pamięci i sprawności manualnej dłoni poprzez przygotowywanie ciast;
- usługi kąpielowe, które są bezpłatne, udostępniane 5 razy w tygodniu korzystało 3 pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej, które w warunkach domowych nie posiadają urządzeń kąpielowych.

W związku z pandemią i obostrzeniami w okresie 09.01.22r. do 16.01.22r. Dzienny Dom Pomocy Społecznej był nieczynny. Od momentu zamknięcia placówki

pracownicy, którzy bezpośrednio pracowali z pensjonariuszami zostali przydzieleni do innych zadań związanych z zaistniałą sytuacją.

Z zniesieniem restrykcji DDPS wznowił swoją działalność stosując wszelkie środki bezpieczeństwa, które były zalecane przez Ministerstwo Zdrowia, czyli dystans, maseczki oraz mycie rąk.

Zajęcia rehabilitacyjne odbywały się na sali gimnastycznej w ograniczonej ilości osób w tym samym czasie (cztery osoby w danej godzinie). Ze względu na dużą ilość Amazonek ćwiczących zajęcia odbywały się w Centrum Aktywności Lokalnej na ul. Wiejskiej 2D w sali konferencyjnej.

W roku 2022 z usług rehabilitacyjnych **skorzystało 62 osoby, w tym 17 Amazonek, 44 pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej oraz 1 osoba w miejscu zamieszkania.**

W związku z pandemią i obostrzeniami w okresie od 31.01.2022r. do 13.02.2022r. Dzienny Dom Pomocy Społecznej był nieczynny. Pracownicy ponownie zostali oddelegowani do zadań związanych z zaistniałą sytuacją. Po wznowieniu działalności 25 pensjonariuszy 14.02.2022r. spotkało się przy stole na wspólnym świętowaniu dnia Zakochanych przy kawie i ciasteczkach.

Coroczny wyjazd nad Morze cieszy się dużym uznaniem wśród seniorów, w tym roku 37 pensjonariuszy wyjechało do Stegny 27 czerwca 2022 r.

Kolejnym punktem planowanych wyjazdów w Dziennym Domu był wyjazd 14 pensjonariuszy do Siemian na wspólny wypoczynek w dniach od 5 do 12 września 2022 r.

Wycieczki dla Seniorów to nie tylko sanatoria i uzdrowiska, ale również branie udziału w zabawach plenerowych i dlatego 6 września 2022r. 13 pensjonariuszy wyjechało do Zalewa na spotkanie z Filmem. W tym roku Pensjonariusze DDPS wraz ze Stowarzyszeniem Ławskich Seniorów oraz Senior + wielokrotnie spotykali się przy kawie i ciasteczku na wspólne pogawędki w kawiarence oraz jadalni DDPS, przy grillu, były organizowane również wspólne śniadania i zabawy. Z dużym zainteresowaniem uczęszczali Pensjonariusze na wykłady, które miały miejsce w Centrum Aktywności Lokalnej poruszane były tematy o: zdrowiu, bezpieczeństwie, pierwszej pomocy, dietetyce, gimnastyce i profilaktyce.

W miesiącu grudniu do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zostały przewiezione paczki świąteczne „**Paczka dla Seniora**” od darczyńców miasta Ławy w ilości **115 szt.** Po sporządzeniu listy odbiorców paczki zostały dostarczone do wskazanych osób. Pensjonariusze brali udział w *przełądzie Kolęd i Pastoralek* na Jarmarku Bożonarodzeniowym w Ławie, a po występie udaliśmy się wspólnie na grzańca.

Jak co roku w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A odbywa się spotkanie wigilijne dla osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych, w tym roku wzięło udział ponad 100 osób bezdomnych i potrzebujących będących klientami tutejszego ośrodka. Na tą okoliczność wychowawcy waz z podopiecznymi ze Świetlicy Środowiskowej MOPSiK przygotowali Jasełka oraz kolędy. Kuchnia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zadbała o podopiecznych serwując dania wigilijne oraz pyszne wyroby cukiernicze. Pensjonariusze Dziennego Domu Pomocy Społecznej umilali spotkanie wigilijne prezentując swoje umiejętności muzyczne poprzez śpiewanie kolęd, pastorałek i piosenek świątecznych.

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA „MOPSIK”

To placówka wsparcia dziennego dla dzieci (uczniów szkoły podstawowej) z rodzin problemowych. Świetlica powstała w 2000 r. i od marca 2019 r. mieści się w pomieszczeniach wynajętych od ITBS przy ulicy Jagiellończyka 16. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku, w godzinach od 10⁰⁰ do 18⁰⁰. Realizowany jest program wsparcia rodziny w zakresie pracy z dzieckiem i jego rodzicami w podziale na dwie grupy wiekowe (klasy I-III i klasy IV- VIII). W okresie wolnym od nauki w budynku tym organizowane były półkolonie i półzimowisko dla dzieci

i młodzieży ze Świetlicy „MOPSIK” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

Liczba dzieci zakwalifikowanych do Świetlicy w 2022 r.:

- Rok szkolny (I – VI → **29 dzieci** i IX – XII → **35 dzieci**)

Świetlica działała zgodnie z przyjętym programem wsparcia rodziny w zakresie pracy z dzieckiem i jego rodzicami, który w szczególności uwzględnia:

- ✓ potrzeby edukacyjne dzieci (np. pomoc w odrabianiu prac domowych; nauce czytania, pisania, ćwiczenia z zakresu tabliczki mnożenia, dodawania i odejmowania, ortografii, pisania wypracowań,
- ✓ rozwijanie ich zdolności i zainteresowań,
- ✓ zajęcia grupowe i indywidualne z psychologiem,
- ✓ zajęcia relaksacyjne,
- ✓ edukacja multimedialna, zajęcia komputerowe,
- ✓ edukacja i wdrażanie nawyków higieny osobistej (kontrole czystości), dobrego zachowania,
- ✓ współpraca z rodzinami dzieci,
- ✓ pomoc w nauce języków obcych – j. angielskiego i j. niemieckiego,
- ✓ zajęcia muzyczne i taneczne,
- ✓ uczestnictwo w pracach porządkowych w pomieszczeniach świetlicy,
- ✓ zajęcia teatralne – organizacja i przygotowanie scenek, kabaretów, Jasełek, itp.,
- ✓ zabawy ruchowe, gry zespołowe, turnieje piłki nożnej, tenisa stołowego,
- ✓ wspólne oglądanie filmów, bajek, programów edukacyjnych, popularnonaukowych i muzycznych (rozmowa na ich temat),
- ✓ czynny kontakt wychowawców z pedagogami szkół, wychowawcami i nauczycielami dzieci w szkole, kuratorami sądowymi, policją,
- ✓ udział w imprezach okolicznościowych (Bał karnawałowy, Dzień Dziecka, Światowy Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, jasełka, zakończenie roku szkolnego, liczne imprezy dla uczestników jak: dyskoteki, konkursy, imprezy sportowe, zabawy integracyjne),
- ✓ codzienne dożywianie dzieci w formie podwieczorków (finansowanie - Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), a w czasie ferii letnich także obiadów i podwieczorków finansowanych z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” i środków własnych gminy,
- ✓ z okazji Świąt Bożego Narodzenia zakupiono dla dzieci i młodzieży 45 paczek świątecznych ze środków Gminy Miejskiej Iława

Zajęcia w Świetlicy prowadzone są przez zatrudnionych przez MOPS wychowawców oraz psychologa (zatrudnionego w MOPS). Dzięki opiece wyspecjalizowanej kadry, dzieci uczestniczące w zajęciach Świetlicy poprawiają wyniki w nauce i otrzymują promocje do następnych klas.

MŁODZIEŻOWY KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (MKIS)

Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej CAL realizuje pozalekcyjne zajęcia dla młodzieży w wieku 13 – 18 lat, głównie jako kontynuacja zajęć dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej Mopsik oraz młodzieży z okolic. Ponadto zadaniem Klubu jest pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników, przeciwdziałanie zjawiskom wyuczzonej bezradności i wykluczenia społecznego oraz profilaktyka. Program realizowany jest w oparciu o pracę w jednej grupie wiekowej 13 – 18 lat. Czas pracy MKIS: poniedziałek – piątek 10:00 – 18:00. W okresie wolnym od nauki organizowane są półkolonie oraz półzimowiska.

1. Ilość uczestników zajęć MKIS:

Rok szkolny:

21 uczestników

Półzimowisko:

10 uczestników

Półkolonie letnie:
Kolonie letnie:

12 uczestników
4 uczestników

2. Realizacja programu MKIS:

- ✓ Wsparcie edukacyjne – pomoc w odrabianiu prac domowych oraz nauce szkolnej, przygotowanie do testów i egzaminów.
- ✓ Mobilizowanie podopiecznych do podejmowania różnych form aktywności w sferze edukacyjno – społecznej.
- ✓ Stosowanie różnych form aktywizacji młodzieży – przeciwdziałanie wyuczonej bezradności oraz niwelowanie deficytów emocjonalno – społecznych uczestników.
- ✓ Zajęcia indywidualne mające na celu motywowanie uczestników do poprawy wyników w nauce, frekwencji szkolnej oraz zachowania.
- ✓ Oferowanie różnych form wsparcia i pomoc w trudnych sytuacjach życiowych uczestników.
- ✓ Wsparcie psychologiczne – indywidualne i grupowe zajęcia z psychologiem.
- ✓ Oferowanie wsparcia psychologicznego rodzinom uczestników.
- ✓ Nauka zachowań asertywnych, umiejętności skutecznego odmawiania m.in. w celu wyeliminowania zachowań ryzykownych i niewłaściwego wpływu grupy rówieśniczej w środowisku podopiecznych.
- ✓ Podnoszenie umiejętności interpersonalnych oraz społecznych uczestników.
- ✓ Profilaktyka uzależnień – podnoszenie świadomości na temat negatywnych skutków społecznych i fizycznych stosowania alkoholu, narkotyków, dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych, a także promowanie zdrowego stylu życia.
- ✓ Profilaktyka innych zachowań ryzykownych wśród młodzieży – zapobieganie stosowaniu zjawiska przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, a także łamania porządku prawnego, norm społecznych oraz zapobieganie niewłaściwemu zachowaniu młodzieży, zapobieganie uzależnieniom od gier hazardowych itp. (automaty do gier, gry komputerowe, Internet).
- ✓ Profilaktyka Covid-19
- ✓ Dostarczanie podopiecznym pozytywnych wzorców wychowawczych.
- ✓ Prowadzenie różnorodnych form terapii zajęciowej – zajęcia plastyczne, artystyczne itp.
- ✓ Zajęcia tematyczne według potrzeb i zainteresowań młodzieży (dziennikarskie, fotograficzne, wokalnie-muzyczne, taneczne, sportowo – rekreacyjne, komputerowe, teatralne, kulinarne, samoobrony, akrobatyczne, artystyczne itp.).
- ✓ Indywidualne oraz grupowe rozmowy i zajęcia z uczestnikami mające na celu przypomnienie regulaminu, norm i zasad obowiązujących w placówce oraz integrację uczestników.
- ✓ Praca z rodzinami podopiecznych – organizowanie indywidualnych spotkań z rodzicami uczestników w placówce w celu ujednoczenia oddziaływania wychowawczego na podopiecznych, a w razie potrzeby wizyty w domach i środowiskach uczestników.
- ✓ Zabawy integracyjne, okolicznościowe imprezy kulturalne, prezentacje artystyczne.
- ✓ Zajęcia wokalnie-muzyczne dla uczestników, nauka śpiewu i emisji głosu oraz podstawy rytmiki, w tym także zabawy karaoke, nauka śpiewu przy akompaniamencie gitarowym oraz podkładów muzycznych.
- ✓ Zajęcia taneczne dla podopiecznych – nauka tańca nowoczesnego, hip-hop, break dance, w miarę potrzeb prezentacje umiejętności podczas imprez okolicznościowych.
- ✓ Zajęcia z elementami socjoterapii i doradztwa zawodowego.

- ✓ Zajęcia Aikido i samoobrony z cyklu „Nie bądź ofiarą” w oparciu o profilaktykę zachowań ryzykownych młodzieży, przeciwdziałanie uzależnieniom, przemocy i promowanie zdrowego stylu życia.
- ✓ Wyjścia do Kinoteatru – udział w spektaklach teatralnych i projekcjach filmowych.
- ✓ Udział w akademiach okolicznościowych MOPS oraz imprezach organizowanych na terenie miasta.
- ✓ Wdrażanie do zajęć teatralnych – nauka czytania tekstu z podziałem na role, w miarę potrzeb organizacja i przygotowanie scenek, etiud, kabaretów, występów artystycznych, jasełek bożonarodzeniowych, itp.
- ✓ Czytanie lektur szkolnych, nauka pisania wypracowań, rozprawek, charakterystyk, referatów, artykułów itp.
- ✓ Zajęcia rekreacyjno-sportowe, zabawy ruchowe, gry zespołowe, turnieje piłki nożnej, siatkowej, koszykowej, tenisa stołowego, bilardu, zajęcia z elementami akrobatyki, sztuk walki i samoobrony itp.
- ✓ Angażowanie podopiecznych do udziału w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie miasta oraz motywowanie do udziału w wolontariacie np. na rzecz TPD, PCK, Schroniska dla zwierząt.
- ✓ Uczestniczenie w pracach porządkowych na terenie budynku, wdrażanie uczestników do utrzymywania właściwego poziomu higieny na terenie obiektu.
- ✓ Gry i zabawy świetlicowe – gry planszowe, integracyjne, komputerowe, edukacyjne, zabawy ruchowe, edukacja alternatywna według potrzeb itp.
- ✓ Utrzymywanie kontaktu z pedagogami szkół, w razie potrzeby z wychowawcami, nauczycielami podopiecznych, kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, pracownikami PCPR, TPD, OPPUiPR itp. w celu skuteczniejszej pomocy i podjęcia właściwych działań wychowawczych względem podopiecznych w konkretnej sytuacji.
- ✓ Dożywanie uczestników w formie podwieczorków, a w okresie wakacji oraz ferii zimowych także w formie obiadów.
- ✓ Edukacja multimedialna
- ✓ Edukacja nieformalna – spotkania z ciekawymi gośćmi, nauka gry na afrykańskich bębnach, warsztaty akrobatyczne nunchaku itp.
- ✓ Zajęcia pływackie i rekreacyjne na basenie Centrum Turystyczno-Rekreacyjnego.
- ✓ Zajęcia na rekreacyjne na lodowisku
- ✓ W miarę potrzeb uczestników tworzenie tematycznych sekcji zainteresowań lub innych form aktywności
- ✓ Warsztaty gimnastyczne
- ✓ Warsztaty akrobatyczne
- ✓ Warsztaty taneczne w ODK-ICK Iława.
- ✓ Warsztaty bębniarskie
- ✓ Warsztaty sportowego strzelectwa laserowego
- ✓ Warsztaty artystyczne
- ✓ Warsztaty fotograficzne
- ✓ Warsztaty komputerowe
- ✓ Warsztaty pierwszej pomocy
- ✓ Wycieczka autokarowa – Jump Word Ostróda
- ✓ Międzypokoleniowa integracja – współpraca z lokalnym kołem diabetyków, ZHP, PCK, DDP MOPS Iława, Stowarzyszenie „W Kręgu”, Fundacja IzaR, ICK, Biblioteka, SDK „Polanka”, IKSKFiT Niewidomych i Słabowidzących „Morena”.
- ✓ Wsparcie edukacyjne oraz wsparcie podczas rozwiązywania problemów życiowych uczestników
- ✓ Organizowanie paczek świątecznych

Uczestnikami w MKIS opiekuje się i prowadzi zajęcia wychowawca z przygotowaniem pedagogicznym oraz uprawnieniami kuratora sądowego.

ORGANIZOWANIE WYPOCZYNKU DZIECIOM KLIENTÓW MOPS

W okresie wolnym od nauki w budynkach przy ul. Jagiellończyka 16 oraz w CAL przy ul. Wiejskiej 2D organizowane były półkolonie i półzimowisko dla dzieci i młodzieży ze Świetlicy Środowiskowej „MOPSIK” i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej oraz dla dzieci podopiecznych MOPS.

- Półzimowisko – w terminie od 24.01.2022 r. do 04.02.2022 r. udział wzięło 29 dzieci zajęcia według sporządzonego planu. Wycieczka do JUMP WORD w Ostródzie
 - Półkolonie letnie:
 - I turnus – **29 dzieci i młodzieży**
(od 01.08.2022 r. do 12.08.2022 r.)
 - II turnus – **29 dzieci i młodzieży**
(od 16.08.2022 r. do 29.08.2022 r.)
- Wycieczka do Malborka
zwiedzanie zamku
- Kolonie letnie w okresie od 23.07.2022 r. do 31.07.2022 r. ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie odbyły się w Milówce (Beskid Żywiecki) dla 25 dzieci.
 - Natomiast ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie został sfinansowany wypoczynek letni dzieci i młodzieży osób korzystających z pomocy MOPS w Iławie, których rekrutacją zajmowali się pracownicy socjalni. I tak: w terminie od 19.08.22 r. do 28.08.22 r. – **10 uczniów** ze szkół podstawowych wyjechało na kolonie do miejscowości Rzucewo woj. pomorskie.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS) – dla osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem. Siedziba KIS zlokalizowana jest w budynku Centrum Aktywności Lokalnej przy ulicy Wiejskiej 2D. Pracę w Klubie organizował instruktor reintegracji zawodowej, który zajmuje się także obsługą Karty Dużej Rodziny.

Do zadań Klubu Integracji Społecznej należy:

- reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (klientów Ośrodka),
- organizowanie robót publicznych i prac społecznie użytecznych,
- organizowanie poradnictwa prawnego i psychologicznego, doradztwa zawodowego dla uczestników KIS,
- organizowanie działań o charakterze terapeutycznym,
- aktywizowanie osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie grup samopomocy,
- współpraca z przedsiębiorcami.

Celem uczestnictwa w zajęciach KIS jest edukacja społeczna, zawodowa i personalna, która ułatwi osiągnięcie samodzielności zawodowej i ekonomicznej uczestników. Klub służy kompleksowym wsparciem swoim uczestnikom. KIS działa na rzecz integrowania się osób o podobnych trudnościach i problemach życiowych. Pomaga samoorganizować się ludziom w grupy, podejmować wspólne inicjatywy i przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zmierzające do tworzenia własnych miejsc pracy.

Iławski Klub Integracji Społecznej jest członkiem Regionalnej Platformy Współpracy Na Rzecz Ekonomii Społecznej.

Do udziału w zajęciach Klubu rekrutacji dokonują pracownicy socjalni i z wytypowanymi osobami zawierają kontrakty socjalne. Poprzez KIS realizowany był Program Prac Społecznie Użytecznych.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie z zakresu pomocy społecznej nie ogranicza się tylko do przyznawania świadczeń pieniężnych, w naturze czy usługach.

⇒ **Praca socjalna**

Bardzo ważnym rodzajem pomocy, realizowanym przez zawodową kadre socjalną, jest praca socjalna. Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę, rodzinę dochodu. Świadczenie pracy socjalnej jest uznawane za najważniejsze zadanie pracownika socjalnego. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. Prowadzona jest ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Pracownicy socjalni w oparciu o wywiad środowiskowy dokonują oceny – diagnozy sytuacji osób oraz rodzin i planują pracę socjalną. Podejmują również pracę socjalną w środowiskach nie korzystających ze wsparcia finansowego MOPS. Często pomoc ta dotyczyła osób starszych, z zaburzeniami psychicznymi oraz rodzin z dziećmi. Praca socjalna z tymi osobami polegała m.in. na monitoringu środowiska, pomocy w kontakcie ze służbą zdrowia czy rodziną w celu zapewnienia właściwej opieki, wsparciu przy załatwianiu spraw urzędowych, czy pokierowaniu do odpowiedniego specjalisty (np. radcy prawnego, psychologa).

Poprzez stosowanie pracy socjalnej pracownik socjalny może egzekwować większą aktywność w poszukiwaniu pracy, może zobowiązywać do działań ukierunkowanych na poprawę sytuacji klienta.

Praca socjalna jest jedną z form usług świadczonych przez instytucję pomocy społecznej, a jednocześnie przenikającą wszystkie formy świadczeń i wspierającą niektóre z nich, np. świadczenia pieniężne. Chodzi o to, aby poprzez częste udzielanie świadczeń pieniężnych, nie doprowadzić do uzależnienia klienta od instytucji. Dlatego też od kilku lat duży nacisk kładzie się na rozwój tej właśnie formy usług socjalnych. Praca socjalna może być świadczona w oparciu o kontrakt socjalny.

⇒ **Kontrakt socjalny**

Jednym z narzędzi pracownika socjalnego używanym w ramach prowadzenia pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, a więc umowa dwustronna zawierana w formie pisemnej przez pracowników socjalnych z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Celem kontraktu jest ustalenie najbardziej skutecznej drogi wyjścia rodziny z trudnej sytuacji, w jakiej się znalazła, poprzez określenie zobowiązań i uprawnień stron. Zawarcie kontraktu socjalnego zmusza klienta do aktywnego uczestnictwa osoby w rozwiązywaniu i poprawie własnej trudnej sytuacji życiowej, a pracownikowi socjalnemu daje możliwość oceny efektów pracy, skuteczności kontraktu i korygowania określonych celów. Kontrakt zawierany jest w sytuacjach, w których istnieje możliwość podjęcia przez osobę lub rodzinę działań mających na celu poprawę własnej sytuacji życiowej, zwłaszcza w sytuacji bezrobocia, problemu z alkoholem oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu lub niedotrzymania jego postanowień przez świadczeniobiorcę ustawa o pomocy społecznej przewiduje możliwość odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie przyjęto zasadę, że kontrakty socjalne obowiązkowo zakłada się z rodzinami objętymi wsparciem asystenta rodziny oraz z osobami bezdomnymi przebywającymi w Schroniskach dla Osób Bezdomnych,

a także z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne. Kontrakty zawierane są także z osobami i rodzinami biorącymi udział w projektach realizowanych przez Ośrodek oraz w innych sytuacjach (decyzja pracownika socjalnego).

W 2022 roku zostało zawartych **120 kontraktów socjalnych**, w tym:

- 65 z rodzinami współpracującymi z asystentami rodzin,
- 22 z osobami wykonującymi prace społecznie użyteczne,
- 27 z osobami bezdomnymi,
- 2 z mieszkańcami mieszkania chronionego,
- 4 w ramach pracy socjalnej

Łącznie zawarto kontrakty socjalne ze 120 osobami.

Dzięki operatywności kadry socjalnej:

⇒ udzielono pomocy w skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności (65 osób) oraz w załatwieniu świadczenia emerytalnego/rentowego (15 osób). Pracownicy socjalni kierowali wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe (14 wniosków), kierowali osoby bezrobotne do prac społecznie użytecznych (35 osób), założyli 32 Niebieskich Kart, wzięli udział w 202 posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, występowali z wnioskami do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny w 31 rodzinach, pomagali w zaopatrzeniu w używaną odzież i obuwie (60 osób) oraz używany sprzęt gospodarstwa domowego (25 rodzin). Ponadto wnioskowano do sądu o leczenie lub umieszczenie w szpitalu bez zgody klienta (2 wnioski) oraz o umieszczenie w DPS bez zgody klienta (5 wniosków). Do schroniska dla osób bezdomnych skierowano 32 osoby, wydano decyzje o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej i umieszczono (15 osób), zorganizowano pogrzeb (3 osoby), udzielono pomocy w napisaniu wniosku i skompletowaniu dokumentów w celu uzyskania mieszkania komunalnego lub lokalu socjalnego (20 osób) oraz pomocy w napisaniu pism urzędowych, podań, wypełnianiu druków (332 osób) i wydano zaświadczenia o korzystaniu bądź nie korzystaniu z pomocy społecznej (69 zaświadczeń) i sporządzono opinie o sytuacji rodziny/osoby da potrzeb innych instytucji (50 opinii). Współpracowano z pielęgniarką środowiskową i lekarzem rodzinnym w sprawach podopiecznych (69 spraw) oraz z kuratorem sądowym (85 spraw), skierowano do konsultantów w celu uzyskania porady prawnej lub psychologicznej (133 osoby), kontakty z PCPR w sprawach dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i ich rodziców biologicznych (61 kontakty) Pracownicy socjalni wydali żywność z Banku Żywności 570 mieszkańcom naszego miasta, wydano również paczki z artykułami żywnościowymi na Święta Wielkanocne – 407 rodzinom oraz na Święta Bożego Narodzenia – 407 rodzinom i udzielili pomocy w uzyskaniu pracy 49 osobom, a 45 środowisk usamodzielniało się.

Pracownicy socjalni przeprowadzili **2.954 rodzinne wywiady środowiskowe** w celu udzielenia pomocy klientom Ośrodka zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Ponadto sporządzili wywiady środowiskowe dla potrzeb funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych (232). Przeprowadzili także rodzinne wywiady środowiskowe (106) dla innych instytucji, m. in. ZUS, Policji, Sądu, innych ośrodków pomocy społecznej. **Łącznie sporządzono 3.292 rodzinne wywiady środowiskowe**. Pracownicy socjalni sporządzili również **156 adnotacji urzędowych** na wnioski sekcji dodatków mieszkaniowych oraz **3 opinie** do sądu o kandydatach na rodziny zastępcze.

Pracownicy Ośrodka współpracowali z:

⇒ Pełnomocnikiem Burmistrza do Spraw Osób Starszych i Niepełnosprawnych w ramach porozumienia o współpracy z dnia 10 września 2020 roku w celu wsparcia organizacji i realizacji działań w Iławskim „Klubie Senior +”, ponadto przy rekrutacji

do programów dedykowanych do osób starszych i niepełnosprawnych. Pełnomocnik zaangażowany był również w tworzenie Miejskiego Programu Opieka Wytchnieniowa. Ścisłe współpracuje z pracownikami socjalnymi w ramach wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych.

⇒ asystentami rodziny oraz psychologami, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i wychowawcami, policją i sądami, Powiatowym Urzędem Pracy, pielęgniarkami środowiskowymi, lekarzami, organizacjami pozarządowymi, Ośrodkiem Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie i Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Iławie, Miejskim Zespołem Obsługi Szkół i Przedszkoli, ICK, ICSTiR, a także z Powiatowym Centrum Edukacji w Iławie – Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Warsztatem Terapii Zajęciowej, Powiatowym Środowiskowym Domem Samopomocy, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i grupami roboczymi, pracodawcami, Urzędem Miasta Iławy i Starostwem Powiatowym, ośrodkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi, domami pomocy społecznej i schroniskami dla osób bezdomnych, ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Pomocy Społecznej i Bankiem Żywności w Olsztynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, placówkami opieki zdrowotnej, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Elbląskim Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim w Olsztynie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Olsztynie.

W celu upowszechniania informacji oraz prowadzonej działalności Ośrodek współpracował także ze **środkami masowego przekazu**. W lokalnej prasie, na stronie internetowej Ośrodka oraz BIP Urzędu Miasta Iławy ukazywały się informacje dotyczące możliwości korzystania z różnych form pomocy, artykuły dotyczące realizowanych zadań oraz uruchamianych inicjatyw i przedsięwzięć.

6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych realizowane są na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2022 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objętych zostało **2.192 rodzin (7.698 osoby w tych rodzinach, co stanowi 25% ogółu mieszkańców, w tym 3.007 osób uprawnionych)**, którym przyznano świadczenia na kwotę **13.937.699 zł**. W tym **924 rodzin** stanowią rodziny pobierające zasiłek rodzinny z dodatkami, natomiast pozostała część stanowią rodziny pobierające świadczenia opiekuńcze (304 rodziny), zasiłek pielęgnacyjny (1.212 rodzin), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie upośledzenie lub nieuleczalną chorobę, oraz mają opłaconą składkę na ubezpieczenie społeczne.

Zadania te w całości zostały sfinansowane z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym złożone zostały **1.623 wnioski** o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych, **w tym 159 wniosków** o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, 97 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne oraz 69 wniosków o wypłatę świadczenia rodzicielskiego. Natomiast **11 wniosków** przekazano do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego celem rozpatrzenia i wydania decyzji w związku z koniecznością zastosowania w stosunku do nich przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wydanych zostało **2.559 decyzji administracyjnych**, w tym **122 decyzje odmawiające** przyznania świadczeń rodzinnych (w tym 7 decyzji odmawiających przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka). Głównym powodem było przekroczenie kryterium dochodowego. Odwołania od wydanych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu wniosło 40 osób. Wszystkie

sprawy zostały przekazane do rozpatrzenia przez SKO w Elblągu. W 6 przypadkach organ odwoławczy utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji. W 32 przypadkach uchylono decyzje organu i orzeczono co do istoty sprawy. W toku załatwiania pozostają jeszcze dwa odwołania złożone w 2022 r.

Poza przyjęciem i rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych, w 2022 r. przeprowadzono **689 postępowań**, które zakończyły się:

- w 67 przypadkach wydaniem decyzji żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, umorzenia tychże świadczeń lub rozłożenia ich na raty;
- w 340 przypadkach uchyceniem prawa do pobierania świadczeń;
- w 202 przypadkach udzieleniem informacji innym organom lub instytucjom (m.in. Wojewodzie, innym ośrodkom pomocy społecznej, ZUS-om, sądom, policji, prokuraturze itp.).

Należy również zwrócić uwagę na znacznie rozbudowaną procedurę przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z pracy zarobkowej w celu zapewnienia opieki niepełnosprawnemu, dorosłemu członkowi rodziny. Poza przyjęciem wniosku oraz zgromadzeniem niezbędnych dokumentów, przeprowadzane jest postępowanie dowodowe, w ramach którego m.in. przesłuchiwani są członkowie rodziny, przeprowadzany jest wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby wymagającej opieki i dokonywane są inne niezbędne czynności mające na celu bardzo dokładne ustalenie konieczności zapewnienia opieki osobie niepełnosprawnej w zakresie uniemożliwiającym opiekunowi podjęcie czy kontynuowanie pracy zarobkowej. W 2022 r. przeprowadzono 137 takich postępowań.

Ponadto przyjęto 126 podań od świadczeniobiorców o wydanie zaświadczeń o pobieraniu bądź nie pobieraniu świadczeń oraz posiadaniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego lub społecznego i wydano tyleż samo zaświadczeń.

Wystawiono również 126 informacji o odprowadzanych składkach na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze (świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy).

Kolejny już rok bez zmian pozostaje kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych. Aby uzyskać prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać kwoty **674 zł. netto**. W rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym dochód na osobę w rodzinie nie mógł przekraczać **764 zł. netto**. Zmianie nie uległo również kryterium dochodowe brane pod uwagę przy ustalaniu prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, które wynosi nadal **1.922 zł. netto**. Nie zmieniła się także kwota świadczenia, która wynosi 1.000 zł.

Wysokość kwot świadczeń rodzinnych oraz zasiłku pielęgnacyjnego w roku 2022 nie uległa zmianie, kształtuje się na poziomie roku 2020 i wynosi:

- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do 5 lat – 95 zł.
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku od 5 do 18 lat – 124 zł.
- zasiłek rodzinny na dziecko powyżej 18 roku życia – 135 zł.
- dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka – 193 zł.
- dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł.
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia 5 roku życia – 90 zł.
- dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 110 zł.
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (dojazdy) 69 zł.
- dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (zamieszkiwanie w internacie) – 113 zł.
- zasiłek pielęgnacyjny – 215,84 zł.

Bez zmian pozostaje również kwota jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia się żywego dziecka oraz jednorazowy dodatek z tego tytułu – **1.000 zł.**, jednorazowy

dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – **100 zł.**, a także dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **400 zł.** (niezależnie od liczby dzieci pozostających pod opieką).

Zmianie uległa natomiast kwota **świadczenia pielęgnacyjnego**, które od stycznia 2022 roku wynosiło **2.119 zł.** miesięcznie (od stycznia 2023 r. wynosi 2.458 zł.). Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych kwota tego świadczenia podlega corocznej waloryzacji. Natomiast wysokość pozostałych świadczeń opiekuńczych, tj. specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna pozostają w dotychczasowej wysokości i ich kwota wynosi **620 zł.** miesięcznie.

Kolejny już rok w świadczeniach rodzinnych funkcjonuje mechanizm **„złotówka za złotówkę”**. Dotyczy on wyłącznie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego z dodatkami i polega na tym, że za każde przekroczenie progu o 1 zł., łączna miesięczna kwota przysługującego rodzinie świadczenia będzie pomniejszona o 1 zł. W praktyce wygląda to tak, że dla rodziny, która nie spełnia ustawowego kryterium dochodowego, ustalana jest łączna miesięczna kwota przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami (zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie o świadczeniach rodzinnych) oraz łączna miesięczna kwota przekroczenia kryterium dochodowego (różnica pomiędzy miesięcznym dochodem rodziny netto, a kryterium dochodowym pomnożonym przez liczbę członków rodziny). Rodzina otrzyma świadczenie w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy tak ustalonymi kwotami (miesięczna kwota przysługujących świadczeń minus łączna miesięczna kwota przekroczenia). Co istotne, świadczenie zostanie wypłacone, jeżeli różnica między tymi kwotami będzie równa lub większa niż 20 zł. W roku 2022 ze świadczeń rodzinnych z zastosowaniem tego mechanizmu skorzystało ok. **160 dzieci żyjących w 115 rodzinach** na łączną kwotę **77.504 zł.**

Rok 2022 jest również kolejnym rokiem wypłacania, wprowadzonego od stycznia 2016 r., **świadczenia rodzicielskiego**. Przysługuje ono osobom, które urodziły dziecko i nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego (m.in. studenci, osoby uczące się, bezrobotni, osoby nie pracujące). Świadczenie to przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i wypłacane jest przez okres jednego roku. **Świadczenie to wynosi 1.000 zł. miesięcznie** i jest świadczeniem podzielnym, co oznacza, że w przypadku przysługiwania za niepełny miesiąc, wypłacane jest proporcjonalnie do okresu na jaki przysługiwało. Odmiennie niż wszystkie pozostałe świadczenia rodzinne – świadczenie rodzicielskie jest wliczane do dochodu rodziny przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, np. świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego czy świadczeń z pomocy społecznej. W roku 2022 złożono łącznie 69 **wniosek** o wypłatę tego świadczenia, wydano 71 decyzji administracyjnych ustalających prawo do świadczenia i wypłacono **817 świadczenia na łączną kwotę 746.514 zł.**

Ustawa z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która weszła w życie od 1 stycznia 2017r., na podstawie, której przyznawane i wypłacane jest **jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.**

Kwota świadczenia wynosi 4.000 zł. Przysługuje ono matce lub ojcu, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka) bez względu na dochód. Prawo do świadczenia ustalane jest na podstawie stosownego wniosku, który należy złożyć do 12 miesięcy od narodzin żywego dziecka. Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie potwierdzające, że matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną najpóźniej od 10 tygodnia ciąży do porodu (zaświadczenie takie wydaje lekarz lub położna). *Wymóg ten nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko;*

- zaświadczenie lekarskie, które potwierdza u dziecka ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza zatrudnionego w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.

W roku 2022 złożono **5 wniosków** o wypłatę tego świadczenia, który zakończył się wydaniem decyzji przyznającej prawo do świadczenia i wypłacono świadczenia na łączną **kwotę 20.000 zł.**

Świadczenia rodzinne w latach 2019-2022

Lp.	Wyszczególnienie	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1.	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	12.460.364	12.282.715	12.466.634	12.684.403
2.	Kwota opłaconych składek społecznych i zdrowotnych (w zł.)	1.158.277	1.215.380	1.267.548	1.252.876
3.	Liczba rodzin objętych pomocą	2.868	2.346	2.237	2.196
4.	Ilość złożonych wniosków na świadczenia rodzinne	2.049	1.734	1.604	1610
5.	Ilość złożonych wniosków na „becikowe”	257	241	200	157
6.	Ilość złożonych wniosków na świadczenie rodzicielskie	86	79	81	69
7.	Ilość złożonych wniosków na jednorazowe świadczenie „Za życiem”	4	7	1	5
8.	Liczba wydanych decyzji, w tym:	2.744	2.612	2.359	2559
	- liczba decyzji odmawiających	188	172	142	122

Analizując dane w powyższej tabeli można zauważyć, iż w roku 2022 w porównaniu z rokiem go poprzedzającym, wzrosła kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych (o ok. 218 tys. zł.). Wiąże się to ze wzrostem liczby rodzin objętych pomocą w formie świadczenia pielęgnacyjnego oraz wyższą kwotą tego świadczenia. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych ma nadal tendencję wzrostową (choć już mniejszą niż w dwóch ostatnich latach), powodując zmniejszenie liczby świadczeniobiorców innych świadczeń opiekuńczych (zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego). Ogólna liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych pozostaje na tym samym poziomie co w roku ubiegłym, natomiast sukcesywnie zmniejsza się liczba składanych wniosków na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka. Na taki stan rzeczy niewątpliwie ma wpływ pozostające bez zmian od listopada 2015 r. kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych przy wzrastającej co roku kwocie najniższego wynagrodzenia.

Również pozostałe świadczenia rodzinne uległy zmniejszeniu w stosunku do lat ubiegłych.

Wydatki na poszczególne świadczenia rodzinne, opiekuńcze i z funduszu alimentacyjnego w latach 2021 i 2022

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2021		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	14.803	1.362	1.665.973
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	6.073	1.370	818.616
2.1.	urodzenia dziecka	67	67	64.328
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	419	42	155.007
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	694	64	131.280
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.374	126	144.123
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	822	822	78.952
2.6.	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	47	5	5.311
2.7.	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	124	14	8.529
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.526	230	231.086
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	20.876	2.732	2.484.589
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13.778	1.230	2.973.655
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	2.984	267	5.845.470
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	198	18	122.051
7.	Zasiłek dla opiekuna	121	11	73.594
8.	Świadczenie rodzicielskie	867	77	777.897
9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	17.948	1.603	9.792.667
10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	38.824	4.335	12.277.256
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	184	184	184.000
12.	Jednorazowe świadczenie z tyt. urodzenia dziecka z ciężkim upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą	1	1	4.000
13.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	3.378	339	1.322.193
14.	Składki na ubezpieczenie społeczne	2.039	186	988.141

15.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.720	157	279.407
16.	OGÓLEM	46.146	5.202	15.054.997

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2022		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	12.479	1.100	1.398.208
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	5.407	1.183	712.496
2.1.	urodzenia dziecka	59	59	58.316
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	298	29	110.232
2.3	samotnego wychowywania dziecka	631	58	125.777
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.205	110	125.223
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	699	699	67.594
2.6	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	15	2	1.618
2.7	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	101	10	6.900
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.399	216	216.836
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	17.886	2.283	2.110.704
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13.602	1.210	2.936.071
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	3.140	272	6.615.332
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	86	8	52.562
7.	Zasiłek dla opiekuna	72	6	44.640
8.	Świadczenie rodzicielskie	817	72	746.514
9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	17.717	1.568	10.395.119
10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	35.603	3.851	12.505.823
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	159	159	159.000
12.	Jednorazowe świadczenie z tyt. urodzenia dziecka z ciężkim upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą	5	5	20.000
13.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	3.260	291	1.288.758
14.	Składki na ubezpieczenie społeczne	1.762	154	945.843

15.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1.682	147	307.033
16.	OGÓŁEM	42.471	4.607	15.226.457

Z dniem 1 stycznia 2022 roku wzrosła kwota świadczenia pielęgnacyjnego, które obecnie wynosi **2.458 zł.** miesięcznie. Wraz z tym wzrosły kwoty składek na ubezpieczenie społeczne do wysokości 676,44 zł. oraz na ubezpieczenie zdrowotne do kwoty 221,22 zł.

7. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW

Rok 2022 to już piętnasty rok realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu lub na drodze ugody zatwierdzonej przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie to przysługuje, jeśli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, które wynosi **900 zł. netto na osobę.** Mogą się o nie ubiegać osoby samotne, jak i te pozostające w związkach małżeńskich. Jednak należy przedłożyć zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. Świadczenia są wypłacane w wysokości bieżąco ustalonych świadczeń alimentacyjnych, jednakże nie więcej niż 500 zł. miesięcznie.

W 2022 r. pomocą w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objętych zostało **228 rodzin (804 osoby w tych rodzinach, tj. 2,6 % ogółu mieszkańców).** Wypłacono świadczenia **329 uprawnionym** na kwotę **1.288.748 zł.**

W okresie tym złożone zostało **214 wniosków** o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W 2022 r. w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz w sprawach dotyczących postępowania wobec dłużników alimentacyjnych wydanych zostało **281 decyzji,** w tym **216 decyzji ustalających** prawo do tego świadczenia i **2 decyzje odmawiające prawa.** Pozostałe decyzje dotyczyły zakończenia realizacji świadczeń oraz decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W roku 2022 nie wniesiono żadnego odwołania od wydanej decyzji.

W roku 2022 po raz kolejny przy ustalaniu prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stosowano mechanizm „**złotówka za złotówkę**” wprowadzonego z dniem 1 października 2020 r. Podobnie jak w świadczeniach rodzinnych daje to możliwość przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej także w przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza ustawowe kryterium dochodowe. Dotyczy to takich przypadków, gdy dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę nie wyższą niż kwota przysługującego świadczenia. Przy zastosowaniu mechanizmu „złotówka za złotówkę” kwota przysługującego świadczenia zostaje pomniejszona o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Jeżeli ustalona w ten sposób kwota świadczenia jest niższa niż 100 zł. świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługuje. W roku 2022 ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego z zastosowaniem tego mechanizmu skorzystało ok. 49 osób uprawnionych żyjących w 40 rodzinach na łączną kwotę 62.319 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2022

LATA		2019	2020	2021	2022
fu nd us z ali	kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)	1.544.690	1.403.060	1.322.193	1.288.758

liczba wypłaconych świadczeń	3.933	3.510	3.378	3.260
liczba rodzin objętych pomocą	264	261	248	228
liczba osób uprawnionych	372	343	338	329
ilość złożonych wniosków	282	245	232	214
ilość decyzji odmownych	4	0	6	2

Porównując powyższe dane należy stwierdzić, iż w roku 2022 nastąpił kolejny niewielki spadek kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich liczba w stosunku do roku poprzedniego. Można zauważyć także spadek liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy oraz liczby osób uprawnionych do tego świadczenia i liczby złożonych wniosków.

Na spadek ogólnej kwoty wypłaconych świadczeń wpłynął niewątpliwie spadek liczby wypłaconych świadczeń oraz liczby osób uprawnionych do ich pobierania. W roku 2022 jedna osoba uprawniona korzystała średnio ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez 10 miesięcy w roku, a więc porównywalnie do lat ubiegłych. Natomiast średnia kwota świadczenia nieco spadła i w roku 2022 wynosiła 395 zł.

W 2022 r. były podejmowane następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- przeprowadzono 43 wywiady alimentacyjne; informacje uzyskane z tych wywiadów przekazywane były każdorazowo komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne;
- zwrócono się z 9 wnioskami do Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie z informacją o potrzebę aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych;
- wszczęto 46 postępowań w sprawie uchylania się od zobowiązań alimentacyjnych, z czego 20 zakończyło się wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wystąpiono z 20 wnioskami do Komendy Powiatowej Policji w Iławie o ściganie za przestępstwo z art. 209 §1 i 3 kk wobec dłużników uznanych za uchylających się od płacenia alimentów;
- w 7 przypadkach złożono również wnioski do Starosty o zatrzymanie dłużnikowi prawa jazdy;
- wystosowano 43 wnioski do innych jednostek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza terenem Iławy;
- przekazano komornikom sądowym 216 wniosków o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego;
- Ośrodek współpracował z pięcioma biurami informacji gospodarczej i w ramach tej współpracy 3-4 razy w miesiącu przekazywane są do wszystkich pięciu biur, tj. Info Monitor, KR D, KBIG oraz ERIF, informacje o stanie zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych.

W okresie **od 1.01.2022r. do 31.12.2022r.** zadłużenie dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wraz z odsetkami) wyniosło – **2.964.440 zł.** (stan na 31.12.2022 r.), a komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników i przekazali na konto MOPS w Iławie kwotę **681.616 zł.** (23%), z czego **529.379 zł.** (tj. odsetki plus 60% należności głównej) zostało przekazane do budżetu państwa, a **kwota 152.237 zł.** (tj. 40% należności głównej) **zasiliła kasę miasta.**

Natomiast zadłużenie dłużników alimentacyjnych za okres **od 1.10.2008r. do 31.12.2022r.** (wraz z odsetkami) wynosiła ogółem – **23.626.997 zł.**, a komornicy sądowi wyegzekwowali kwotę **4.557.767 zł.** (19,3%).

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2019 – 2022

Wyszczególnienie	Lata			
	2019	2020	2021	2022
Liczba dłużników zamieszkujących miasto Iławę	239	232	243	194
Liczba dłużników (wierzyciel zamieszkuje w Iławie, dłużnik w innej gminie)	107	89	95	43
Ilość otrzymanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	71	85	78	57
Ilość wystosowanych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika	100	51	141	43
Ilość przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych	50	34	33	43
Kwota zadłużenia dłużników alimentacyjnych - (w poszczególnych latach bez odsetek w zł.)	1.544.690	1.413.664	1.322.193	1.288.758
Kwoty wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych – w poszczególnych latach (w zł.)	551.830	583.841	492.948	681.616

Jak wynika z powyższej tabeli, w roku 2022 kwota odzyskanych od dłużników należności wzrosła w stosunku do kwoty z roku poprzedniego o 188.668 zł. w roku ubiegłym odnotowany był spadek ściągalności).

Z kolei liczba dłużników zamieszkujących w mieście Iława w 2022r. zmniejszyła się i wynosiła **194** osoby (2021r.-243), a liczba dłużników zamieszkujących w innej gminie w przypadku, gdy wierzyciel zamieszkiwał w Iławie i tu pobierał świadczenia wynosiła **43** osób (2021r.-71).

W roku sprawozdawczym wystąpiono ze **43** wnioskami (2021 r.-141) o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych do organów właściwych dłużnika.

Ponadto wpłynęło 57 wniosków (2021r.-78) o podjęcie działań wobec dłużników z organów właściwych wierzyciela.

8. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE 500+

Od lipca 2019 roku obowiązuje znowelizowana ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustawa, zgodnie z którą świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia bez względu na dochód. **Okres świadczeniowy 2021/2022 trwający do 31 maja 2022 roku jest ostatnim okresem realizacji tego świadczenia przez tutejszy Ośrodek.** Zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od 1 stycznia 2022 r. realizację ustawy przejmują zakłady ubezpieczeń społecznych i tam należy składać wnioski (wyłącznie drogą elektroniczną). Natomiast świadczenia już przyznane na okres świadczeniowy 2021/2022, kończący się 31 maja 2022 r., do końca realizowane były przez nasz Ośrodek. Nowelizacja nie zmieniła procedury przyznawania

świadczenia, a mianowicie w dalszym ciągu przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Organ przyznający świadczenie przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu świadczenia na podany przez niego we wniosku adres poczty elektronicznej. Natomiast w przypadku, gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej, organ odbierając wniosek informuje wnioskodawcę o możliwości odebrania takiej informacji w siedzibie organu, przy czym nieodebranie informacji nie wstrzymuje wypłaty przyznanego świadczenia. Taka procedura obowiązuje jedynie w przypadku przyznania świadczenia. Odmowa przyznania świadczenia, zmiana lub uchylenie prawa do świadczenia czy rozstrzygnięcia w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń, wymagają wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2022 tut. Ośrodek nie przyjmował już żadnych nowych wniosków o wypłatę świadczenia wychowawczego. Na podstawie wniosków złożonych do 31.12.2021 r., a także w wyniku prowadzonych z urzędu postępowań wydano **74 decyzje administracyjne**, z czego w 48 przypadkach było to uchylenie prawa do świadczenia, 25 decyzji dotyczyło przyznania prawa do świadczenia lub zmiany decyzji, a w 1 przypadku decyzja dotyczyła zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

W 2022 r. nie wniesiono żadnego odwołania od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu.

Świadczeniem wychowawczym w 2022 r. objętych zostało 5.589 dzieci żyjących w 3.583 rodzinach (12.743 osoby w tych rodzinach, co stanowi ok. 41% ogółu mieszkańców). Część rodzin pobierała z tut. Ośrodka również inne świadczenia rodzinne (ok. 30%). Rodzin pobierających wyłącznie świadczenie wychowawcze było 2.722.

Wyplacono łącznie 27.827 świadczeń na kwotę 13.830.158 zł.

Dla porównania w roku 2021 świadczeniem wychowawczym objętych zostało **6.014 dzieci** żyjących w **3.981 rodzinach** (liczących 13.853 osoby w tych rodzinach). Wyplacono łącznie **67.113 świadczeń** na kwotę **33.359.187 zł.**

9. PROGRAM „CZYSSTE POWIETRZE”

W październiku 2020 r. ruszył nabór wniosków w drugiej części programu „Czyste Powietrze”, przygotowanej dla osób o niższych dochodach. Aby otrzymać wyższą dotację na wymianę pieca i termomodernizację domu, potrzebne jest zaświadczenie o dochodach wydane przez gminę. Zasady wydawania zaświadczeń uregulowane są w art. 411 ust. 10g, 10h, 10r oraz 10s ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska. Zarządzeniem z 20 października 2020 r. Burmistrz Miasta Iławy upoważnił do wydawania tych zaświadczeń wyznaczonych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

Osoba, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego dofinansowania na termomodernizację domu, powinna dołączyć do niego zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Dochód ten ustalany jest w oparciu o przepisy ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (art. 3 pkt. 1). Jego wysokość ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w przedostatnim (dla wniosków złożonych do 31 lipca danego roku) lub ostatnim (dla wniosków złożonych do 1 sierpnia do końca danego roku) roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia. Do postępowania w sprawie ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się odpowiednie przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych przy wykorzystaniu oprogramowania komputerowego do obsługi świadczeń rodzinnych.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. złożono 52 wniosków z żądaniem wydania zaświadczeń i wystawiono 52 zaświadczenia.

10. DODATKI MIESZKANIOWE

Pomocą w formie dodatków mieszkaniowych (**zadanie własne gminy**) objęto **395 gospodarstw domowych** (953 osób w tych gospodarstwach, co stanowi 3 % ogółu mieszkańców), którym wypłacono **2.437** dodatków mieszkaniowych na kwotę **548.768 zł.**, z tego użytkownikom mieszkań:

- **tworzących mieszkaniowy zasób gminy** na kwotę **221.402 zł.**
- pozostałych na kwotę 327.366 zł.
 - ✓ spółdzielczych na kwotę 210.259 zł.
 - ✓ innych na kwotę 117.107 zł.

Procentowy udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy w ogólnej kwocie wypłaconych w 2022 r. dodatków wynosił **40,35 %**.

W tym okresie średnia wysokość dodatku mieszkaniowego była wyższa niż w 2021 r. (183,12 zł.) i wynosiła **225,18 zł.** Także w zasobach komunalnych średni dodatek w porównaniu z rokiem 2021 (202,15 zł.) był wypłacany w wyższej kwocie i wynosił **236,04 zł.**

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku mieszkaniowego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł.)	Średni dodatek wypłacony w zasobach komunalnych (w zł.)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
2017	385	153,19	170,31	508.290
2018	309	124,57	167,66	367.307
2019	235	133,77	167,44	302.495
2020	212	160,71	178,25	294.905
2021	230	183,12	202,15	349.203
2022	395	225,18	236,04	548.768

Analizując i porównując dane z poprzedniego roku należy zauważyć, że nastąpił znaczny wzrost liczby gospodarstw domowych (**o 165**), którym wypłacane były dodatki mieszkaniowe, a co się z tym wiąże nastąpił też znaczny wzrost wysokości ogólnej kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych o kwotę **199.565 zł.** Miała na to wpływ nowelizacja od 1 lipca 2021 r. ustawy o dodatkach mieszkaniowych ustalająca nowe kryteria dochodowe. Obecnie za dochód uważa się dochód w rozumieniu art.3 pkt.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Przez tą zmianę, wiele świadczeń nie jest już wliczanych do dochodu przy obliczaniu kwoty przysługującego dodatku mieszkaniowego.

Wzrosła także (w stosunku do roku poprzedniego) średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego **o 42,06 zł.** oraz wyższe było średnie świadczenie wypłacone w zasobach komunalnych **o 33,89 zł.** Spowodowane to było wzrostem wydatków na mieszkanie oraz zmianą kryterium dochodowego.

Do końca 2022 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **156 adnotacji urzędowych** sporządzonych przez pracowników socjalnych, a dotyczyły one korzystania przez wnioskodawców ze świadczeń pomocy społecznej. Ponadto wystawiono **217 zaświadczeń** dla pracowników socjalnych o korzystaniu i wysokości dodatku mieszkaniowego w związku z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie pomocy z ustawy o pomocy społecznej.

Przeciętny okres korzystania z dodatku, to **6 miesięcy.** Pomoc ta wypłacana jest zarówno do rąk wnioskodawców, jak i na konta administratorów budynków.

W 2022 r. do sekcji dodatków mieszkaniowych wpłynęło **498 wniosków** o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w odpowiedzi, na które wydano **518 decyzje administracyjnych**, z czego **485** przyznających i **13** odmawiających przyznania

dodatku. Wydano także **20** decyzji wygaszających świadczenie (zmiana miejsca zamieszkania, zgon świadczeniobiorcy, nieuregulowanie zaległości czynszu u zarządcy w ustawowym 3-miesięcznym terminie). Oprócz tego wpłynęło **114** różnych pism od zarządców budynków (spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot, ITBS) oraz wniosków od mieszkańców (np. rezygnacja z dodatku mieszkaniowego w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub prośba o wystawienie zaświadczenia itp.). Na każde pismo lub wniosek należało udzielić pisemnej odpowiedzi lub wydać decyzję administracyjną.

Powodem wydania decyzji odmownych było to, że:

- ❖ kwota przeznaczona na pokrycie wydatków mieszkaniowych poniesionych przez gospodarstwo klienta była wyższa od wydatków udokumentowanych (**4** decyzje),
- ❖ wyliczony dodatek mieszkaniowy był niższy od minimalnego przysługującego dodatku (**3** decyzje),
- ❖ przekroczenie dopuszczalnej powierzchni użytkowej (**2** decyzje),
- ❖ przekroczenie kryterium dochodowego (4 decyzje).

Informacyjnie podaję, że po nowelizacji ustawy od lipca 2021 r. dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, średni miesięczny **dochód netto** przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczy:

- ❖ w gospodarstwie jednoosobowym – **40%**
- ❖ w gospodarstwie wieloosobowym – 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Poza spełnieniem kryterium dochodowego, dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom zamieszkującym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Kolejną przesłanką, którą należy spełnić przy ubieganiu się o świadczenie, jest powierzchnia użytkowa mieszkania, która nie może przekraczać dopuszczalnej powierzchni normatywnej, tj.:

- dla 1 osoby – 35 m²
- dla 2 osób – 40 m²
- dla 3 osób – 45 m²
- dla 4 osób – 55 m²
- dla 5 osób – 65 m²
- dla 6 osób – 70 m²
- na każdą kolejną osobę – o 5 m² więcej

Jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna, poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, która z uwagi na swoją niepełnosprawność musi zamieszkiwać w oddzielnym pokoju, zwiększa się normatywną powierzchnię o 15 m². Konieczność zamieszkiwania w oddzielnym pokoju musi być potwierdzona w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.

11. PRYZNAWANIE ZRYCZAŁTOWANEGO DODATKU ENERGETYCZNEGO

Od dnia 1 stycznia 2014 roku osoby i rodziny otrzymujące dodatek mieszkaniowy mogą ubiegać się o przyznanie pomocy w formie zryczałtowanego dodatku energetycznego. Jest to nowa forma wsparcia wprowadzona na mocy ustawy z dnia 26 lipca 2013r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 755 z późn. zm.), polegająca na częściowym pokryciu **ze**

środków budżetu państwa kosztów ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną przez odbiorców wrażliwych energii elektrycznej.

Aby otrzymać dodatek energetyczny, należy spełnić łącznie trzy warunki:

- posiadać ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego,
- być stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Osoby, które chcą ubiegać się o dodatek energetyczny powinny:

- złożyć wniosek o przyznanie dodatku energetycznego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie ul. Grunwaldzka 6A (**sekcja dodatków mieszkaniowych, I piętro, pokój 105**),
- dołączyć do wniosku kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1.01.2022 r. do 30.04.2022 r. wynosiła:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 12,09 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 16,79 zł./miesiąc,
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 20,15 zł./miesiąc.

Ustawą z 17 grudnia 2021 roku (Dz. U. z 2022 r., poz. 1) wprowadzono nowe świadczenie – dodatek osłonowy. W art. 15 tejże ustawy zawarto zapis dotyczący dodatku energetycznego, a mianowicie – wnioski o dodatek energetyczny złożone po dniu wejścia w życie ustawy (4.01.2022 r.) pozostawia się bez rozpatrzenia.

W okresie od 1.01.2022 r. do 04.01.2022 r. przyjęto do rozpatrzenia **3 wnioski** i wydano **3 decyzje administracyjne** przyznające pomoc w formie dodatku energetycznego. Natomiast decyzje wydane w roku 2021 do końca ich obowiązywania były realizowane. Wyplacono **105 dodatków energetycznych** na łączną kwotę **1.441,35 zł.** Pomocą tą objęto **37 gospodarstw domowych** (68 osób w tych gospodarstwach, co stanowi 0,2 ogółu mieszkańców). Przyznano:

- 72 dodatki energetyczne w kwocie po 12,09 zł./miesiąc,
- 28 dodatków energetycznych w kwocie po 16,79 zł./miesiąc,
- 5 dodatków energetycznych w kwocie po 20,15 zł./miesiąc,

Pomocą w formie dodatku energetycznego objęto 37 gospodarstwa domowe, w tym

- ✓ 23 gospodarstwa domowe jednoosobowe,
- ✓ 11 gospodarstw domowych od 2 do 4 osób,
- ✓ 3 gospodarstwa domowe od 5 osób i więcej.

Rok	Liczba gospodarstw domowych objętych pomocą w formie dodatku energetycznego	Średnia wysokość wypłaconych dodatków (w zł.)	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń (w zł.)
2017	51	13,80	6.791,58
2018	56	13,62	6.430,61
2019	49	13,52	5.515,85
2020	44	13,29	4.796,84
2021	44	13,71	4.894,25
2022	37	13,73	1.441,35

Na mocy art. 57 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. z 2022, poz. 2687) dodatek energetyczny w roku 2023 został zawieszony.

12. DODATEK OSŁONOWY

Od 4 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz.1), która wprowadziła nowe świadczenie – dodatek osłonowy. Stanowi on element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Wypłatą dodatku zajmują się gminy, które na ten cel otrzymały dotacje z budżetu państwa. Zarządzeniem Burmistrza Miasta na terenie Iławy realizacja tego zadania została powierzona Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Zgodnie z przepisami dodatek osłonowy przysługuje gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Jego roczna wysokość uzależniona jest od wielkości gospodarstwa domowego i tak:

1. Przy założeniu, że dochód gospodarstwa domowego nie przekroczy ustawowego kryterium dochodowego:
 - jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma dodatek w kwocie 400 lub w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglowodnorodnym i zostało zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności budynków - 500 zł.;
 - gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 600 zł lub w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglowodnorodnym i zostało zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności budynków - 750 zł.;
 - gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 850 zł lub w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglowodnorodnym i zostało zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności budynków - 1062,50 zł.;
 - gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 1150 zł. lub w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania zasilane jest węglem lub paliwami węglowodnorodnym i zostało zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności budynków - 1437,50 zł.
2. W przypadku dodatku osłonowego, podobne jak to ma miejsce w świadczeniach rodzinnych, obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznacza to, że dodatek osłonowy może być przyznany również w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego, a jego kwota będzie pomniejszana o kwotę tego przekroczenia, przy czym minimalna kwota wypłacanego dodatku nie może być mniejsza niż 20 zł.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek do 31 października 2022 roku. Wypłata dodatków na podstawie wniosków złożonych do 31 stycznia 2022 była realizowana w 2 równych ratach, tj. do 31 marca i do 2 grudnia 2022 r. Natomiast realizacja wniosków złożonych w okresie od 1 lutego do 31 października 2022 r. następowała w formie jednorazowej wypłaty w terminie do 2 grudnia 2022 r.

W roku 2022 złożono **4.622 wnioski** o wypłatę dodatku osłonowego, w tym 2.283 wnioski w okresie od 4 do 31 stycznia 2022 r. Pozytywnie rozpatrzone 4.100 wniosków, w 402 przypadkach wydano decyzję odmawiającą dodatku osłonowego, pozostałe wnioski (120) zostały wycofane (podwójnie złożone wnioski) bądź

pozostawione bez rozpatrzenia (nieuzupełnione braki formalne we wniosku oraz zgon wnioskodawcy). W okresie od marca do grudnia 2022 r. wypłacono świadczenia w formie dodatku osłonowego **na łączną kwotę 2.237.354 zł.** (w dwóch równych ratach kwotę 1.119.174 zł., jednorazowo – 1.118.180 zł.) z tego:

Lp.	Rodzaj gospodarstwa domowego	Liczba wniosków	Kwota świadczeń
1.	jednoosobowe	1.716	678.717
2.	2-3 osobowe	1.492	803.015
3.	4-5 osobowe	824	675.500
4	co najmniej 6 osobowe	68	80.122
Łącznie		4.100	2.237.354

Jak wynika z powyższej tabeli w roku 2022 ze wsparcia w postaci dodatku osłonowego skorzystało 4.100 gospodarstwa domowych (10.415 osób w tych gospodarstwach, co stanowi ok. 33 % ogółu mieszkańców). Blisko połowę ubiegających się o wsparcie stanowiły gospodarstwa jednoosobowe, w znacznej mierze osoby starsze.

13. DODATEK WĘGLOWY

Nowym świadczeniem w 2022 r. w ramach wsparcia dla gospodarstw domowych był dodatek węglowy wprowadzony przez Rząd ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Przysługuje on gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem kamiennym lub paliwami węglowodnorodnymi (zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego), wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przyznanie świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Było to świadczenie jednorazowe, a jego wysokość to kwota 3.000 zł.

Wnioski o jego wypłatę należało składać w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej wniosek w terminie do 30 listopada 2022 r. Wnioski złożone po tym terminie pozostawiono bez rozpoznania. Przyznanie dodatku węglowego nie wymagało wydania decyzji administracyjnej. Wypłata świadczenia następowała w terminie 2 miesięcy od daty złożenia wniosku. Środki na wypłatę dodatku pochodzą z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W roku 2022 (od września do końca listopada) złożono **1.689 wniosków o wypłatę dodatku węglowego** (6.020 osób w tych rodzinach co stanowi 28.42% ogółu mieszkańców Ilawy). 150 wniosków zostało pozostawionych bez rozpoznania (kolejny wniosek spod tego samego adresu, nieuzupełnienie braków formalnych we wniosku lub niedostarczenie niezbędnych dokumentów). Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone poprzez przyznanie lub odmowę przyznania świadczenia. Dodatkowo w ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających przeprowadzono 105 wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców, których celem było ustalenie liczby wyodrębnionych lokali mieszkalnych w budynku, a także ustalenie źródła ogrzewania w lokalu wnioskodawcy.

W okresie sprawozdawczym wydano 1180 informacji o przyznaniu dodatku węglowego, 282 decyzje o odmowie przyznania świadczenia oraz 16 decyzji uchylających prawo do dodatku (np. zgon wnioskodawcy). Od decyzji odmownych złożono w 2022 r. 47 odwołań, z czego 8 zostało rozpatrzonych we własnym zakresie a 39 zostało przekazanych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu. Wszystkie odwołania przekazane do SKO zostały rozpatrzone. W zdecydowanej większości zaskarżone decyzje uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia. Było to uwarunkowane zmianą przepisów w zakresie zasad przyznawania dodatku węglowego i dotyczyło decyzji odmownych wydanych przed tą zmianą.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła w 2022 r. **3.501.000 zł.** co stanowi 1167 świadczeń. Część wniosków, z uwagi na konieczność dodatkowego postępowania wyjaśniającego oraz wnioski z odwołania zostały zrealizowane w roku 2023. Na koniec lutego 2023 r. wypłacono 73 świadczenia na kwotę 219.000 zł. Łącznie pozytywnie rozpatrzono 1.240 wniosków.

14. DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZWIĄZKU Z SYTUACJĄ NA RYNKU PALIW.

Kolejnym świadczeniem w 2022 roku dedykowanym gospodarstwom domowym był wprowadzony ustawą z 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967 ze zm.) dodatek dla gospodarstw domowych. Przysługuje on gospodarstwom domowym, w których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, lub kocioł olejowy. Warunkiem było zgłoszenie lub wpisanie źródła ciepła do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Podobnie jak w przypadku dodatku węglowego przyznanie świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. Dodatek dla gospodarstw domowych to świadczenie jednorazowe, a jego wysokość uzależniona była od rodzaju stosowanego paliwa i tak:

- Dodatek na źródło ciepła zasilane peletem lub innym rodzajem biomasy wynosił - 3.000 zł.
- Dodatek na źródło ciepła zasilane olejem opałowym wynosił - 2.000 zł.
- Dodatek na źródło ciepła zasilane drewnem kawałkowym to jednorazowa kwota - 1.000 zł.
- Dodatek do źródeł ciepła zasilanych skroplonym gazem LPG w kwocie - 500 zł.

Tak jak w przypadku dodatku węglowego wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Gospodarstwo domowe mogło skorzystać tylko z jednego dodatku, zatem w przypadku pozytywnie rozpatzonego wniosku o dodatek węglowy, przedmiotowe świadczenie nie przysługiwało. Wnioski o dodatek dla gospodarstw można było składać do 30 listopada 2022 r. Wnioski złożone po tym terminie pozostawiono bez rozpoznania. Przyznanie dodatku nie wymagało wydania decyzji administracyjnej, a jego wypłata winna nastąpić w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku. Środki na wypłatę dodatku pochodzą z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W roku 2022 (od końca września do końca listopada) złożono 313 wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych (1.100 osób w tych gospodarstwach co stanowi 3,53% ogółu mieszkańców Iławy). 3 wnioski zostały wycofane przez wnioskodawców, a 2 pozostawiono bez rozpoznania (kolejny wniosek spod tego samego adresu). Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone poprzez przyznanie lub odmowę przyznania świadczenia. Dodatkowo w postępowaniu wyjaśniającym przeprowadzono 46 wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania wnioskodawców, których celem było ustalenie źródła ogrzewania lub liczby wyodrębnionych lokali w budynku.

W okresie sprawozdawczym wydano **233** informacje o przyznaniu dodatku dla gospodarstwa domowego oraz 66 decyzji o odmowie przyznania świadczenia (odmowy dotyczyły głównie źródeł ciepła zasilanych gazem ziemnym z sieci miejskiej, który nie był objęty dodatkiem). Od decyzji odmownych złożono w 2022 r. 6 odwołań. Trzy z nich zostały rozpatrzone we własnym zakresie, a pozostałe 3 przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu. Jedno z odwołań przekazanych

do SKO zostało rozpatrzone (utrzymano w mocy naszą decyzję), natomiast dwa pozostałe są w trakcie rozpatrywania.

Łącznie w 2022 roku wypłacono **233** świadczenia na kwotę **430.000 zł.**, w tym:

- **98** dodatków na źródła ciepła zasilane peletem lub innym rodzajem biomasy na kwotę **294.000 zł.**
- **134** dodatki na źródła ciepła zasilane drewnem kawałkowym na kwotę **134.000 zł.**
- **1** dodatek na źródło ciepła zasilane olejem opałowym na kwotę **2.000 zł.**

Część wniosków, z uwagi na konieczność dodatkowego postępowania wyjaśniającego oraz wnioski z odwołania będą zrealizowane w roku 2023. Na koniec lutego 2023 r. do wypłaty oczekuje 8 wniosków na kwotę 12.000 zł. Łącznie pozytywnie rozpatrzono 241 wniosków.

15. POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie, podobnie jak w latach poprzednich, był wykonawcą **zadania własnego gminy (z dotacją z budżetu państwa)** z zakresu przyznawania i wypłacania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Iława, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych wydatkowano kwotę 143.873,95 zł.(kwota była wyższa w porównaniu z rokiem 2021 o 5.966,25 zł.) w tym ze środków własnych gminy wypłacono kwotę 28.775,43 zł., a z dotacji kwotę 115.098,52 zł.

Dla porównania:

- w **2021 r.** - łączna kwota na wypłaty stypendiów wynosiła - 137.907,70 zł., w tym środki własne gminy - 27.581,55 zł.,
- w **2020r.** - łączna kwota na wypłaty stypendiów wynosiła 170.849,53 zł., w tym środki własne gminy - 34.169,91 zł.;
- w **2019r.** - łączna kwota na wypłaty stypendiów wynosiła 274.827,00 zł., w tym środki własne gminy - 54.965,40 zł.

W ramach tych kwot realizowano przyznane stypendia szkolne:

- 1) **w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 sierpnia 2022 roku** (rok szkolny 2021/2022):

- kontynuowano przyznane w 2021 roku 116 stypendia szkolne, 64 rodzinom (280 osób w tych rodzinach).

Ostatecznie wypłacono 107 świadczeń na kwotę 61.678,84 zł,

natomiast:

- nie wypłacono części z 9 świadczeń, z przyczyn dotyczących klientów:
 - z 6 decyzji przyznających świadczenia na kwotę 6.413,16 zł. - brak rachunków/faktur za zakupione towary, będących warunkiem do realizacji wypłaty z decyzji (wypłaty częściowe);
 - 3 decyzje przyznające świadczenia zostały uchylone od 1 stycznia 2022 roku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego lub rezygnacji ze świadczenia;
- nie odnotowano wniosków o zasiłek szkolny;

2) **w okresie od 1 września 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku** (rok szkolny 2021/2022):

– przyjęto 117 wniosków o stypendia szkolne z 65 rodzin (284 osoby w tych rodzinach).

Przyznano i wypłacono 116 świadczeń na kwotę 65.976,00 zł., z czego wypłacono 108 świadczeń na kwotę 58.478,15 zł.

Świadczenia za 4 miesiące zostały wypłacone jednorazowo w dniu 15 grudnia 2022 roku, po złożeniu przez klientów faktur i rachunków za zakupione towary i usługi. Świadczenia nie zostały odebrane przez 12 wnioskodawców na kwotę 7.497,85 zł. z powodu nieprzedłożenia dowodów zakupu artykułów szkolnych.

Ponadto ze 117 złożonych wniosków:

- 7 postępowań o przyznanie stypendium szkolnego zostało załatwione poprzez odmowę jego przyznania (przekroczenie kryterium dochodowego)

- nie odnotowano wniosków o zasiłek szkolny.

Ostatecznie stypendia szkolne w roku 2022 wypłacono 128 uczniom z 65 rodzin, liczących 244 osoby. Dla porównania w 2021 wypłacono 147 uczniom z 76 rodzin, liczących 292 osoby, w 2020 r. wypłacono stypendia szkolne 170 uczniom ze 107 rodzin, liczących 394 osoby, natomiast w 2019 r. wypłacono stypendia 208 uczniom ze 130 rodzin, liczących 574 osoby.

Nie wypłacono zasiłków szkolnych.

Analizując powyższe dane, należy zauważyć, że na przestrzeni kilku ostatnich lat, następuje systematyczny spadek liczby uczniów korzystających ze stypendiów, a co za tym idzie zmniejszenie wysokości ogólnej kwoty wypłacanych stypendiów szkolnych. Powodem tego jest prawdopodobnie wzrost wysokości dochodów wnioskodawców, a co się z tym wiąże niższe są kwoty stypendiów.

Ponadto część wnioskodawców nie dostarcza faktur/rachunków za zakupiony sprzęt czy odzież i w efekcie rezygnuje z części lub całości przyznanych świadczeń.

16. POMOC OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERENIE ICH KRAJU.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez tutejszy Ośrodek jest pomoc obywatelom Ukrainy przebywającym na terenie Ławy wprowadzona przepisami ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.

Świadczenia rodzinne

Osobom objętym regulacjami ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje na takich samych zasadach jak obywatelom RP (zgodnie z art. 26 ustawy z 12.03.2022 r.). Konieczne jest uprzednie uzyskanie numeru PESEL. Świadczenia przyznawane są od miesiąca złożenia wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami, nie wcześniej jednak niż od daty przekroczenia granicy. Świadczenia rodziny rozpatrywane są i realizowane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W okresie od marca do grudnia 2022 r. pomocą w zakresie świadczeń rodzinnych objętych zostało **213 rodzin (662 osoby w tych rodzinach, w tym 378 osób uprawnionych)**, którym przyznano pomoc na łączną kwotę **357.157 zł.**

**Wydatki na poszczególne świadczenia rodzinne i opiekuńcze wypłacone
obywatelom Ukrainy**

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2022		
		Liczba świadczeń	Liczba dzieci (świadczeniobiorców) średnia miesięczna	Kwota świadczeń (w zł.)
1	2	3	4	5
1.	Zasiłki rodzinne	2005	245	233.518
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	393	52	40.447
2.1.	urodzenia dziecka	0	0	0
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0	0
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	42	5	7.829
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	14	2	1.540
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	116	116	10.083
2.6.	zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła (bursa)	0	0	0
2.7.	dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0	0
2.8.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	221	27	20.995
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (wiersz 1 + wiersz 2)	2.398	xx	273.965
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	51	6	11.007
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	16	3	33.904
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0	0
7.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0
8.	Świadczenie rodzicielskie	25	4	23.934
9.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 4 + wiersz 5 + wiersz 6 + wiersz 7 + wiersz 8)	92	13	68.845
10.	Razem (wiersz 3 + wiersz 9)	2.490	xx	342.810
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1	1	1.000
12.	Jednorazowe świadczenie z tyt. urodzenia dziecka z ciężkim upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą	0	0	0
13.	Składki na ubezpieczenie społeczne	18		9.914
14.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	18		3.433

15.	OGÓLEM	2.527	357.157
------------	---------------	--------------	----------------

W okresie sprawozdawczym złożone zostały **372 wnioski** o ustalenie prawa do różnego rodzaju świadczeń rodzinnych, **w tym 9** wniosków o wypłatę zasiłku pielęgnacyjnego, **7** wniosków o wypłatę świadczenia rodzicielskiego, 4 wnioski o wypłatę świadczenia pielęgnacyjnego, jeden wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Pozostałe wnioski dotyczyły wypłaty zasiłków rodzinnych z dodatkami.

W roku 2022 wydanych zostało **435 decyzji administracyjnych**, w tym **2 decyzje odmawiające** przyznania świadczeń rodzinnych (decyzje dotyczyły odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego). Złożono dwa odwołania od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Elblągu, obie sprawy przekazano do SKO, które w 1 przypadku uchyliło zaskarżoną decyzję i orzekło co do istoty sprawy. Drugie odwołanie pozostaje w toku załatwiania.

Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia.

Zgodnie z art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju, podmiotom (w szczególności osobom fizycznym prowadzącym gospodarstwo domowe), które zapewnią, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy (przebywającym na terenie naszego miasta w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich kraju), może być przyznane na ich wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozporządzeniem Rady Ministrów z 24 czerwca 2022 r. umożliwiono przedłużenie tego okresu powyżej 120 dni w przypadku osób niepełnosprawnych, starszych w (kobiety powyżej 60 lat, mężczyźni powyżej 65 lat), kobiet w ciąży lub osób wychowujących dziecko do 12 miesiąca życia, samotnie sprawujących na terytorium RP opiekę nad trojgiem i więcej dziećmi, małoletnich obywatelem Ukrainy którzy przybyli na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim lub przed przybyciem na terytorium RP byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy. Maksymalna kwota świadczenia wynosi 40 zł. dziennie na osobę. Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Iławy wypłata świadczenia podmiotom zapewniającym zakwaterowanie i wyżywienie więcej niż pięciu obywatelom Ukrainy jednocześnie poddawana jest weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia. Weryfikację tą przeprowadzają upoważnieni do tego pracownicy tut. Ośrodka (pracownicy socjalni). W okresie **od marca do grudnia 2022 r.** złożono **608 wniosków** o wypłatę tego świadczenia. **Pozytywnie** rozpatrzono **546 wniosków**. Z uwagi na różnego rodzaju braki (brak statusu uchodźcy, brak nr pesel, przekroczenie ustawowego okresu 120 dni przy jednoczesnym braku uprawnień do przedłużenia tego okresu) **26 wniosków** zostało **rozpatrzonych odmownie**. **Bez rozpatrzenia** pozostawiono **10 wniosków**. Były to wnioski złożone po terminie, tj. ich złożenie nastąpiło po 30 dniach od daty ostatniego dnia pobytu obywateli Ukrainy u Wnioskodawcy. Pozostałe wnioski rozpatrzono w 2023 r.

Pomocą w formie świadczeń pieniężnych na zakwaterowanie i wyżywienie wynikającą z art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa na terenie Iławy objęto ok **1.000 obywateli Ukrainy**. Wśród wnioskodawców o to świadczenie było ok. **150 osób fizycznych** oraz **14 firm**.

Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Kolejnym świadczeniem wypłacanym przez tut. Ośrodek uchodźcom z Ukrainy jest jednorazowe świadczenie w wysokości 300,00 zł. W 2022 roku złożono 763 wnioski na 1312 osób. Na ten cel w 2022 roku wypłacono:

- ✓ Dla obywateli Ukrainy – 393.600,00 zł,
- ✓ Na obsługę zadania - 7.872,00 zł

Łącznie: 401.472,00 zł

Posiłki dla dzieci i młodzieży z Ukrainy w placówkach oświatowych

Bezpłatne obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu przyznawane na okres 60 dni od daty złożenia wniosku (świadczenie bezdecyzyjne):

- ✓ Obiady w przedszkolu – 70 dzieci
- ✓ Obiady w szkole 145 dzieci

Bezpłatne obiady dla dzieci w szkole i w przedszkolu przyznane decyzją administracyjną:

- ✓ Obiady w przedszkolu – 42 dzieci
- ✓ Obiady w szkole – 86 dzieci.

Pomoc finansowa dla obywateli Ukrainy

W 2022 roku z pomocy finansowej Ośrodka skorzystały 2 osoby, 1 osobie wypłacano zasiłek stały (X-XII 2022) w łącznej wysokości 1.614,00 zł. oraz 1 osobie zasiłek okresowy (VIII-XII) w łącznej wysokości 2.762,50 zł.

Stypendia dla uczniów z Ukrainy

W okresie od 1 września do 31 grudnia 2022 roku na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych dla obywateli Ukrainy wydatkowano kwotę 8.469,76 zł. Przyjęto 19 wniosków z 12 rodzin (52 osoby w rodzinach).

Wśród obywateli Ukrainy świadczenia nie zostały odebrane przez 7 wnioskodawców na kwotę 9.510,24 zł z powodu nieprzedłożenia dowodów zakupu artykułów szkolnych.

Z 19 wniosków złożonych przez obywateli Ukrainy 1 postępowanie o przyznanie stypendium szkolnego zostało zakończone poprzez odmowę jego przyznania (przekroczenie kryterium dochodowego)

Nadzorowanie wykonywania postanowień sądu rodzinnego wobec opiekunów tymczasowych dla małoletnich obywateli Ukrainy.

Pomoc udzielana obywatelom Ukrainy finansowana jest z Funduszu Pomocy utworzonym na mocy Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

17. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IŁAWIE

17.1. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Zadania są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uchwały Nr XXV/258/12 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 29 sierpnia 2012 r. **wyznaczającej MOPS w Iławie jako podmiot realizujący zadania Gminy Miejskiej Iława w zakresie pracy z rodziną przewidzianej w w/w ustawie** oraz *Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2022-2024* przyjętego Uchwałą Nr XLII/465/21 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 20 grudnia 2021 roku. Ten kolejny nałożony na gminy przez ustawodawcę obowiązek, ma za zadanie wspieranie

rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym współfinansowania pobytu dziecka z terenu gminy w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym. Szczegółowy opis zadań realizowanych w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zawiera sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2022.

a) Asystenci Rodziny

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ławie zatrudnionych było **trzech asystentów rodziny**, których wynagrodzenia zostały w całości pokryte ze środków własnych gminy. Wszyscy zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. Asystenci objęli swoim wsparciem łącznie **64 rodziny** (w tym 142 dzieci) przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, jak również rodzin, których dzieci w tej pieczy już przebywają.

Z **31 rodzinami** została zakończona współpraca z powodów: 2 rodziny na wniosek klientów, 14 rodzin z powodu braku chęci współpracy, 8 rodzin - osiągnięcie zamierzonych celów, 7 rodzin zmieniło miejsce zamieszkania poza miasto Ława.

W roku sprawozdawczym postanowieniem sądu w pieczy zastępczej, umieszczono 25 dzieci – łącznie z 4 rodzin. W omawianym okresie 1 dziecko z rodzin objętych wsparciem w formie asystentury rodziny powróciło do biologicznych rodziców.

Łączna liczba dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2022 r., przebywających w pieczy zastępczej wynosiła 50 dzieci z 16 rodzin.

b) Ponoszenie kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Kolejnym istotnym obowiązkiem gminy wynikającym ze wskazanej wyżej ustawy jest ponoszenie stosownych wydatków związanych z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej (spokrewnionej lub zawodowej), w rodzinnym domu dziecka czy placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 107 dzieci.

- 74 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 11 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 22 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

Lata	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Koszty ponoszone przez Gminę Miejską Ława (w zł.)
2019	9	89	314.481
2020	10	60	392.507
2021	17	92	528.364
2022	25	107	637.748

Zatem na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej Gmina Miejska Ława przeznaczyła w roku sprawozdawczym kwotę 637.748 zł.

Jak wynika z powyższej tabeli, wydatki ponoszone przez gminę w zakresie pokrywania kosztów pobytu dzieci (mieszkańców naszego miasta) w pieczy zastępczej z roku na rok są coraz wyższe i nadal będą rosły. Wzrosła także liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, co spowodowane jest nieradzeniem sobie biologicznych rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, prowadzeniem gospodarstwa domowego, czy z własnymi uzależnieniami.

Należy również zwrócić uwagę na to, że w 2022 r. tylko jedno dziecko opuściło pieczę zastępczą i wróciło pod opiekę biologicznych rodziców, którzy starali się zmienić i poprawić swoją sytuację życiową. Nadal wiele dzieci z naszego miasta trafia do pieczy zastępczej. Jest to niepokojące zjawisko.

Informacyjnie podaje, iż zgodnie z Ustawą z dnia 1 stycznia 2012 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za dziecko umieszczone w pieczy zastępczej, **gmina** właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, **ponosi wydatki:**

- w pierwszym roku pobytu dziecka – **10%** wydatków na opiekę i wychowanie dziecka,
- w drugim roku – **30%**,
- w trzecim roku i następnych latach – **50%**.

(średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym).

17.2. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Burmistrz Miasta Iławy z dniem 10 października 2007 roku upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej. **W 2022 roku wydano 141 decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej 99 osobom. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał dotację celową w wysokości 2.961,00 zł.**

17.3. Program organizacji prac społecznie użytecznych

Poprzez Klub Integracji Społecznej realizowany był program prac społecznie użytecznych, którego koordynatorem był instruktor reintegracji zawodowej w KIS.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w 2022 r. (podobnie jak w latach poprzednich), zostało zawarte porozumienie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych pomiędzy Starostą Iławskim a Gminą Miejską Iława. W porozumieniu zaplanowano pracę dla 26 podopiecznych MOPS (2021r.- 40). Skierowanych było 46 osób. Zostali oni zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie (4 osoby) oraz w **13** instytucjach użyteczności publicznej (tj. miejskich szkołach i przedszkolach, ICSTiR, Miejskiej Bibliotece Publicznej, ICK, OPPUiPR oraz Żłobku Miejskim). Okres zatrudnienia obejmował **01.03.2022r. - 30.11.2022r.**

Z wykonywania prac społecznie użytecznych w trakcie ich trwania, zrezygnowały **27** osoby skierowanych przez PUP (5 mężczyzn i 22 kobiety). I tak: 5 osób - podjęło pracę, 1 – zmieniła miejsce zamieszkania, 2 – przeszła na świadczenie opiekuńcze, 1 osoba brak opieki nad dziećmi, 13 – zrezygnowało nie podając przyczyny, 1 osoba podjęcie stażu, 1 osoba udział w projekcie, 3 osoby brak zgody PUP.

Prace wykonywane były w systemie 10 godzin tygodniowo i 40 godzin w miesiącu. Za każdą przepracowaną godzinę bezrobotni otrzymywali **9,50 zł. netto**.

W roku sprawozdawczym na wypłaty świadczeń pieniężnych osobom wykonującym prace społecznie użyteczne **gmina** wydatkowała kwotę **22464,80 zł.**, zaś **starosta** (zgodnie z porozumieniem) zrefundował kwotę **33697,20 zł.** Łącznie na realizację Programu została wydatkowana kwota **56162,00 zł.** Program prac społecznie użytecznych w 2022 roku ukończyło 21 osób długotrwale bezrobotnych (11 kobiet i 10 mężczyzn).

Z uwagi na to, że ta forma aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych sprawdza się, w roku 2023 Program ten będzie nadal kontynuowany. W edycji 2023 planowanych jest do zatrudnienia **24 osób** bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie. Osoby te zostaną zatrudnione, podobnie jak w latach ubiegłych, w miejskich jednostkach organizacyjnych na stanowiskach pracy – opiekunek, sprzątaczek, pomocy kuchennych, pracowników gospodarczych, woźnych, pomocy nauczyciela, konserwatora, pomocy intendenta.

Wymiernym efektem realizacji Programu w 2022 r. było podjęcie zatrudnienia po jego zakończeniu przez 2 osoby a dodatkowo w trakcie realizacji prac społecznie użytecznych 5 osób znalazło pracę. Instrument ten poszczególnym osobom daje możliwość wykonywania pracy na rzecz środowiska lokalnego, sprzyja integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, jest to pierwszy krok w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. Z osobami realizującymi prace społecznie użyteczne zawierane są kontrakty socjalne - w okresie sprawozdawczym zawarto 27 kontraktów socjalnych.

Należy zaznaczyć, że z każdym rokiem jest coraz większy problem z naborem osób do realizacji prac społecznie użytecznych. Te osoby bezrobotne, które spełniają kryteria do ich wykonywania, bardzo często nie są chętne, aby podjąć nie tylko te prace, ale także jakąkolwiek pracę, a jeśli już się na to zdecydują, to po krótkim czasie rezygnują. Praca z tymi osobami jest bardzo trudna.

17.4. Karta Dużej Rodziny

Celem rządowego programu wsparcia dla rodzin wielodzietnych - **Karta Dużej Rodziny (KDR)** jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, które mogą zapewnić rodzinom szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności. Należy podkreślić, że program ma zasięg ogólnokrajowy, zatem adresowany jest do członków rodzin wielodzietnych bez względu na ich miejsce zamieszkania. Beneficjentami są członkowie rodziny wielodzietnej, bez względu na jej dochód. Dokumentem identyfikującym członków rodziny jest Karta Dużej Rodziny, wydawana bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej. Oznacza to, że na burmistrza nałożony został obowiązek weryfikacji, czy danej rodzinie przysługują uprawnienia. Karta jest dokumentem zindywidualizowanym. W przypadku zagubienia, kradzieży Karty lub jej utracenia w inny sposób, na wniosek członka rodziny wielodzietnej wójt (burmistrz lub prezydent miasta) może wydać duplikat Karty. Wydanie duplikatu podlega opłacie w wysokości 11,00 zł.

Rodzicom oraz małżonkom rodzica Karta jest wydawana na czas nieokreślony. W przypadku dzieci należy wziąć pod uwagę ograniczenia wiekowe, pozostawanie w rodzinnej pieczy zastępczej, kontynuowanie nauki lub konieczność posiadania przez nie określonego stopnia niepełnosprawności.

Informacyjnie podaję, że od 1 stycznia 2019 roku możliwość otrzymania Karty Dużej Rodziny mają także rodzice już dorosłych dzieci, którzy w przeszłości mieli na utrzymaniu przynajmniej troje dzieci.

Od tego momentu Karta przysługuje rodzicom, którzy mają lub w przeszłości mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci – bez względu na ich wiek w chwili składania

wniosku. Będą oni mieli także prawo do zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i firmach prywatnych. To zniżki np. na przejazdy kolejowe, niższe opłaty paszportowe, możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, księgarni czy w końcu zniżki na zakup ubrań, obuwia, kosmetyków, książek czy paliwa. Posiadanie Karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W tej chwili jest to większość wniosków.

Realizacja zadania – Karta Dużej Rodziny – rozpoczęła się **od dnia 16 czerwca 2014 roku**. Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Iławie.

- W 2014 roku 54 rodziny otrzymały Kartę. Ogółem wydano **294 Karty Dużej Rodziny**, w tym 104 rodzicom (opiekunom) i 190 dzieciom;

- W okresie od 1.01.2015r. do 31.12.2015r. **98 rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **448 Kart**, w tym 162 rodzicom (opiekunom) i 281 dzieciom;

- W okresie od 1.01.2016r. do 31.12.2016r. **47 nowych rodzin** otrzymało Kartę Dużej Rodziny i wydano **213 Kart**;

- W 2017 r. 42 nowe rodziny otrzymały KDR, a wydano ich **235**, w tym 85 rodzicom (opiekunom) i 150 dzieciom;

- W okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 r. **55 nowych rodzin** otrzymało KDR, a wydano ich **315**, w tym 107 rodzicom (opiekunom) i 207 dzieciom.

- W okresie od 1.01.2019 r. do 31.12.2019 r. **60 nowych rodzin** oraz **519 nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców dorosłych dzieci** otrzymało KDR. **Wydano 1.147 kart tradycyjnych oraz 627 kart elektronicznych.**

- W 2020 r. 35 nowych rodzin (rodzice + dzieci) oraz **90 nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców już dorosłych dzieci** otrzymało Karty. **Wydano 377 kart tradycyjnych oraz 254 karty w formie elektronicznej.**

- w 2021 r. 42 nowe rodziny (rodzice + dzieci) oraz **44 nowe rodziny składające się wyłącznie z rodziców już dorosłych dzieci** otrzymało Karty. **Łącznie wydano 446 Kart Dużej Rodziny.**

W 2022 roku wpłynęło nowych wniosków 354 (duplikaty, zmiana danych, przedłużenie karty, nowy członek rodziny, zmiana danych osobowych itp.), wniosków dla nowych rodzin było 63, dla nowych rodzin składających się wyłącznie z rodziców 238, wniosków o uzupełnienie rodziny 11, wniosków o przedłużenie karty 27, wniosków o duplikaty 12, wniosków o dodanie nowej osoby 3.

W 2022 roku wydano: kart elektronicznych 725, kart tradycyjnych 740, kart wydanych rodzicom 119, kart wydanych dla dzieci 237, kart wydanych dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców 382.

Od początku realizacji tego zadania tj. od 16.06.2014 r. do 31.12.2022 r. objęto nimi ogółem:

➤ **liczba rodzin – 1.401**

w tym:

- liczba rodzin z 3 dzieci – 1024

- liczba rodzin z 4 dzieci – 200

- liczba rodzin z 5 dzieci – 52

- liczba rodzin z 6 dzieci – 15

- liczba rodzin z 7 dzieci i więcej - 6

➤ liczba rodziców (opiekunów) z KDR – 2207

w tym rodziców (małżonków), którzy kiedykolwiek mieli 3 dzieci – 1.290

➤ liczba dzieci z KDR – 1.593

➤ liczba wydanych Kart tradycyjnych– 3.800

➤ liczba wydanych Kart elektronicznych – 3.677

W 2016 roku uchwałą Rady Miejskiej w Iławie nr XXII/206/16 z dnia 21 marca 2016 r. został wprowadzony **Program „Iławska Karta Dużej Rodziny”**, który

adresowany jest do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miejskiej Iława, którym przysługuje prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny w rozumieniu ustawy o KDR.

17.5. Wsparcie dla Seniorów

W 2022 r. wzorem lat poprzednich, MOPS w Iławie był realizatorem innowacyjnej metody wsparcia seniorów jaką jest **System Teleopieki**. Operatorem świadczącym usługi teleopiekuńcze było Polskie Centrum Opieki sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni. Koordynatorem systemu był pracownik MOPS w Iławie.

Działaniem systemu objętych zostało 19 osób starszych, samotnych, długotrwale chorych z terenu miasta Iława. Jest to wsparcie, które zapewnia poczucie bezpieczeństwa osobom chorym, mieszkającym samotnie. Osoby te zmieniały się w ciągu roku z różnych przyczyn (m.in. zgon, rezygnacja). Forma wsparcia została rozreklamowana poprzez ogłoszenia w radio, na spotkaniach z seniorami, podczas których prezentowany był system Teleopieki, plakaty na tablicach ogłoszeń oraz promowanie systemu przez pracowników socjalnych i opiekunki domowe.

System ten pozwala na szybkie wezwanie pomocy poprzez przycisk SOS, który jest zintegrowany z aparatem telefonicznym.

W roku sprawozdawczym gmina sfinansowała zadanie samodzielnie. **Była to kwota 8.660,68 zł.**

W 2023 roku zrezygnowaliśmy z tej formy wsparcia zastępując ją bardziej nowoczesną tzw. „opaską bezpieczeństwa”.

Iławski Klub Seniora

W 2019 r. ze środków pozyskanych z Programu Senior+ na utworzenie Iławskiego Klubu Seniora sfinansowano koszty wyposażenia pomieszczeń Klubu w szafy, sprzęt RTV, komputer, fotele, wyposażenie zaplecza kuchennego: urządzenia i naczynia do przygotowania i spożywania posiłku. Od 2020 r. Iławski Klub Seniora funkcjonuje w budynku Centrum Aktywności Lokalnej w Iławie, zrewitalizowanej hali przemysłowej, gdzie znajdują się: sala, pełniąca rolę sali spotkań, wyposażona w stoły i krzesła, łazienka wyposażona w dwie toalety (dla kobiet i mężczyzn) i umywalkę, pomieszczenie do zajęć rehabilitacyjno - ruchowych wyposażone w drabinki, materace, sprzęty do ćwiczeń, łazienka z prysznicem, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych (uchwyty, krzesło do kąpieli). Poza tym na parterze budynku mieści się 9 specjalistycznych pracowni: gastronomiczna, krawiecko-hafciarska, witrażu i fusingu, ceramiki i decoupage'u, gospodarczo-stolarska, rękodzieła, gospodarstwa domowego, multimedialna oraz umiejętności społecznych. Do dyspozycji są także: sala doświadczania świata, wyposażona w m.in.: łóżko wodne, wibropodest, baldachim światłowodów, interaktywne kolumny wodne, basen z podświetlanymi piłeczkami, tor świetlno - dźwiękowy, hamaki terapeutyczne; sala rehabilitacji ruchowej, wyposażona w kabinę UGUL wraz z osprzętem, pionizator, fotel masujący, rotory, tablice do ćwiczeń manualnych, poręcze do nauki chodzenia, urządzenia do ćwiczeń siłowych. W budynku znajduje się sala aktywnej rekreacji wyposażona w bilard, piłkarzyki, grę cymbergaj, darta. Całkowita powierzchnia budynku wynosi 2,3 tys. m². Na działalność Iławskiego Klubu Seniora przeznaczono pomieszczenia o łącznej pow. ok. 140 m². Są to: pomieszczenie kuchenne, pomieszczenie klubowe, pomieszczenie pełniące funkcję szatni dla seniorów i personelu. W celu realizacji poszczególnych zadań użytkowane będą także ww. sale i pomieszczenia.

W Klubie Seniora w 2022 r. w ramach działań prowadzone były pięciogodzinne zajęcia realizowane przez 4 dni w tygodniu, łącznie 20h, w tym integracyjne, sportowe, rękodzieła, zajęcia muzyczne, taneczne, cykliczne wykłady o zdrowiu.

W trakcie realizacji zadania dla uczestników Klubu zostały zorganizowane wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, filharmonii, wycieczka krajoznawcza.

W Klubie uczestniczyło 40 osób oraz 10 osób znajdujących się na liście rezerwowej

Stałym elementem klubu w 2022 r. to:

poniedziałki i środy: Kawiarenka seniora (wspólna integracja przy kawie, gry planszowe, czytanie czasopism, fotel masujący) - pomieszczenie dla seniorów dostępne od godz. 8 do 18.30.

wtorki: Warsztaty Rękodzieła z Panią Agatą Topolewską: 10-13 (w ramach współpracy z ICK), Joga 14.30- 16.30 (zajęcia prowadzone w ramach środków pozyskanych przez Stowarzyszenie Iławscy Seniorzy

Środy: Spacerzy z kijkami (Nordic Walking) 10-13, Gimnastyka grupowa: 15-19, zajęcia prowadzone w grupach przez fizjoterapeutę zatrudnionego na umowę zlecenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie.

Czwartki: Basen: 10.00-12.00, wejście bezpłatne dla Klubu Seniora w ramach współpracy z Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Iławie, muzykoterapia.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami miejskimi uczestnicy Klubu Seniora brali również udział w:

- ✓ warsztatach z wyrobu świec- zajęcia zorganizowane dla Klubu Seniora przez Stowarzyszenie Projekt Kozianka,
- ✓ warsztatach z wyrobu lampionów- sfinansowanych przez Stowarzyszenie Iławscy Seniorzy,
- ✓ zajęciach kulinarnych z wyrobu pierogów- zajęcia sfinansowane z projektu Iławscy Seniorzy Seniorom z Ukrainy,
- ✓ uroczystych obchodach Dnia Seniora oraz uroczystej Gali „Bratnia Dłoń” z okazji dnia osób z niepełnosprawnościami organizowanych przez Urząd Miasta Iławy przy współpracy z Iławskim Centrum Kultury.
- ✓ pikniku integracyjnym w Starzykowie, zorganizowanym w ramach projektu Iławscy Seniorzy, Seniorom z Ukrainy,
- ✓ wyjeździe autokarowym na grzybobranie trasą Gardzień-Siemiany- autokar sfinansowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie,
- ✓ wyjeździe na plażę w Stegnie-inicjatywa własna Klubu Seniora,
- ✓ wycieczce ze Stowarzyszeniem Pokolenie do Pałacu w Mortęgach oraz wycieczce trasą: Lubawa, Susz, Prabuty- inicjatywa własna Klubu Seniora
- ✓ wycieczce Kanałem Elbląskim- Pochylnia Buczyniec- inicjatywa własna Klubu Seniora,
- ✓ pieszych wycieczkach z przewodnikiem po Iławie- przewodnik finansowany przez Informację Turystyczną w Iławie,
- ✓ rejsach statkiem Ilavia po Jezioraku- rejsy finansowane przez Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Iławie,
- ✓ wycieczce do Teatru Muzycznego w Gdyni, inicjatywa własna Klubu Seniora
- ✓ wycieczce autokarowej trasą Iława - Sztum - Kwidzyn-Prabuty - inicjatywa własna Klubu Seniora,
- ✓ wycieczce do Sejmu na zaproszenie Wice Marszałek Sejmu Małgorzaty Kidawy Błońskiej,
- ✓ wycieczce rowerowej na trasie Iława-Góra Dylewska-Glaznoty,
- ✓ wycieczce do Muzeum Marynarki Wojennej i Oceanarium w Gdyni- wycieczka sfinansowana przez Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Iławie,
- ✓ wycieczce autokarowej do Elbląga, zwiedzanie przekopu Mierzei Wiślanej- wycieczka sfinansowana w ramach środków pozyskanych przez Stowarzyszenie Dzieci Wojny.
- ✓ wycieczce autokarowej do Warszawy, zwiedzanie Muzeum Powstania Warszawskiego oraz stolicy - sfinansowana w ramach środków pozyskanych przez Stowarzyszenie Dzieci Wojny,
- ✓ cyklu filmowym - Kino dla seniora - raz w miesiącu - zadanie realizowane dla Klubu Seniora przez Iławskie Centrum Kultury,
- ✓ gimnastyce dla seniorów w Hali Widowiskowo- Sportowej prowadzona 4 razy w tygodniu w godz. 14.30- 15.30 sfinansowana w ramach Iławskiego Budżetu Obywatelskiego,

- ✓ meczach piłki siatkowej INDYKPOL AZS Olsztyn, bilety dla klubu przekazane przez Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Iławie.
- ✓ wykładach dla seniorów sfinansowanych w ramach Iławskiego Budżetu Obywatelskiego: „Bezpieczny senior”, muzykoterapia, borelioza, „Profilaktyka w sytuacjach zagrożenia życia”, „Codzienne nawyki, niby proste, ale czy na pewno? Spraw by Twoje życie nabrało rumieńców w kilku prostych krokach”, profilaktyka udarowa, postępowanie z pacjentem po udarze, „Przyczyny i ich leczenie (Hallux, ostroga piętowa)”, „Porozmawiajmy o zdrowiu w oparciu o filozofie dalekiego wschodu”, „Zdrowe odżywianie-sekrety długowieczności”, „Jak zapobiegać cukrzycy i jak leczyć”.
- ✓ Imprezy integracyjne: z okazji Dnia Kobiet, Andrzejkowa, Mikołajkowa.

W dniu 10 września 2020 roku zostało zawarte pomiędzy Burmistrzem Miasta Iławy a Dyrektorem MOPS Porozumienie o współpracy w celu wsparcia organizacji i realizacji działań w Iławskim Klubie Senior+ poprzez Pełnomocnika Burmistrza ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych. Współpracowaliśmy również z pracownikami Biblioteki Miejskiej, Iławskiego Centrum Kultury, Iławskiego Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji, Basenu Miejskiego, Ośrodka Psychoedukacji Profilaktyki Uzależnień i Pomocy Rodzinie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie.

17.6. Centrum Aktywności Lokalnej

W marcu 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie objął w trwałe zarząd budynek, w którym zlokalizowane jest **Centrum Aktywności Lokalnej**. Budynek został przebudowany ze starej hali Zakładu Karnego w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „Kompleksowa rewitalizacja rejonu ulicy Jasielskiej w Iławie obejmującej przebudowę hali przemysłowej na cele społeczne”.

Centrum dysponuje 10 dużymi specjalistycznymi pracownikami (między innymi umiejętności społecznych, krawiecko-hafciarska, gastronomiczna, multimedialna, gospodarstwa domowego, przygotowania do pracy, rękodzieła oraz gospodarcza i stolarska), salą konferencyjną, salą do rehabilitacji ruchowej, jadalnią z zapleczem kuchennym. Jest to duży kompleks w pełni przygotowany do realizacji w nim usług społecznych kierowanych do mieszkańców Iławy.

W zasobach budynku swoje miejsce znalazły Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, realizują swoje zadania statutowe organizacje pozarządowe, przeniesione z budynku MOPS przy ulicy Obrońców Westerplatte 5, Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej dla osób bezrobotnych oraz Zespół ds. Asysty Rodzinnej, a także przyjmuje tutaj psycholog. Ponadto MOPS realizuje tutaj zajęcia prowadzone w ramach projektów z ich uczestnikami oraz mieści się tutaj punkt przyjmowana wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, który także zajmuje się ich wydawaniem. Wnioski można składać osobiście lub za pośrednictwem **Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia**.

Od września 2020 r. rozpoczął tutaj swoją działalność i kontynuował w 2022 r. **Iławski Klub**). Zajęcia w Klubie odbywały się dla 40 uczestników.

Szczepienia Covid-19

Ze względu na małe zainteresowanie od kwietnia do sierpnia nie odbywały się szczepienia. We wrześniu rozpoczęliśmy kolejną turę szczepień, ale były to na tyle małe ilości, że przychodnia KEMED sama wycofała się z przedsięwzięcia.

Od początku wojny na Ukrainie w CAL został zorganizowany punkt pomocy dla Ukraińcy:

- a. Przyjmowanie i wydawanie i darów do wysyłki na Ukrainę.
- b. Przyjmowanie i wydawanie darów dla imigrantów z Ukrainy.
- c. Przyjmowanie i wydawanie ubrań i innych artykułów dla uchodźców

- d. Wydawanie darów sponsorowanych i przekazywanych z PCK
- e. Zakupywanie artykułów żywnościowych i chemicznych i ich wydawanie

Obsłużyliśmy w ten sposób wielu uchodźców i rozdaliśmy kilka ton żywności i darów Obecnie od września 2022 co 2 tygodnie w piątki spotykają się Ukraińcy Baptyści – wydają dary, integrują się. Średnio 150-200 osób.

Informacyjnie podaję, że budynek CAL w **60%** zajmowany jest przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI) i utworzone przez nie Warsztaty Terapii Zajęciowej. Pozostała część budynku **40%** zajmowana jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie oraz organizacje pozarządowe. Organizowane są tutaj zajęcia i spotkania organizacji i stowarzyszeń z terenu Iławy i okolic (ZHP, „Strażnicy Pamięci”, Stowarzyszenie „Amazonki”, Gospel Singers, Stowarzyszenie „Miłośnicy Krainy Tysiąca Jezior”, Rejonowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Iławska Grupa Ratownictwa, Iławskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt, Iławskie Stowarzyszenie Niesłyszących. Ponadto odbywały się spotkania burmistrza z organizacjami lub inne spotkania pod auspicjami Urzędu Miasta. Odbywał się również zajęcia dedykowane mieszkańcom miasta tj. zajęcia yoga, aikido, aerobik, gimnastyka słowiańska, zajęcia dla dzieci RoboPlanet, programowanie, klocki Lego. Jak również szkolenie nauczycieli (10 sobót w ciągu całego roku), Zajęcia aktywizacyjne organizowane przez Fundację Aktywnej Rehabilitacji (FAR). Odbył się jeden mityng ogólnopolski grupy AA (całonocny), odbył się również, mityng grupy Nar-Anon (jedna z sobót do godziny 23:00), w grudniu odbyła się Gala Lekkoatletyczna młodzieży iławskiej, odbywały się zebrania wspólnot mieszkaniowych (ok. 8 spotkań). **Skrót w liczbach:**

W 2022 roku w CAL odbyło się ok **1049** różnych zajęć lub spotkań o różnym okresie trwania (od 1 h-10h)

Średnio: Miesięcznie odbywało się **87,42** spotkania, tygodniowo **21** spotkań, dziennie **2,97** (w tym soboty i niedziele). Średnio w poszczególnych dniach tygodnia:

Poniedziałek	3,44
Wtorek	2,75
środa	7,56
czwartek	3,19
piątek	3,44
sobota	1,56
niedziela	0,56

W poszczególnych miesiącach:

Styczeń	57
Luty	73
Marzec	97
Kwiecień	77
Maj	60
Czerwiec	84
Lipiec	52
Sierpień	61
Wrzesień	115
Październik	135
Listopad	130
Grudzień	108

17.7. Realizacja projektów i programów

a) W celu zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej oraz wsparcia samorządów w tym zakresie, w 2022 roku (podobnie jak w 2021r.) ponownie uruchomiony został przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Program rządowy „Opieka 75+”. Programem objęto **156** środowisk,

w których realizowane są usługi opiekuńcze dla osób w wieku 75+. Opiekunki domowe wypracowały w tych środowiskach 58 287 godzin. Kwota dofinansowania wyniosła **706.969,49 zł.** (ze środków Funduszu Solidarnościowego), a wkład własny gminy wyniósł **706.969,53 zł.** Łącznie wydatkowana została kwota 1.413.939,02 zł.
Program realizowany był w okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

b) W kolejnym roku realizowaliśmy **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”**, który w 100% był finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program zapewniał osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Celem Programu było:

- wprowadzenie usługi asystenta,
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia,
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność,
- umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności, np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Usługi asystenta mogą polegać na:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego przez uczestnika Programu,
- wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce, np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/sportowe itp.,
- wyjściu, powrocie oraz lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne,
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych,
- nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.)
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprawdzaniu ich z niej.

W 2022 r. objęto wsparciem 74 **osoby niepełnosprawne**, w tym 55 osób z orzeczeniem znacznym stopniem niepełnosprawności, 12 osób z orzeczeniem umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 7 dzieci do 16 r.ż. Zostało zatrudnionych **57 asystentów** osobistych osób niepełnosprawnych.

Zrealizowanych zostało 37.440 godzin wsparcia, z tego 30.840 godzin osobom z orzeczeniem znacznym stopniem niepełnosprawności, 4.320 godzin osobom z orzeczeniem umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 2.280 godzin dzieciom.

Na realizację Programu AOOD w 2021 r. przyznane zostały środki w wysokości **1.683.918,00 zł.** Z powyższej kwoty wykorzystano środki w wysokości **221.947,68 zł.**, na którą składają się:

- koszty godzin asystentów – 1.497,600,00 zł.,
- koszty zakupu środków ochrony osobistej – 1.487,81,00 zł.,
- koszty zakupu biletów na wydarzenia kulturalne – 318,00 zł.,
- koszty ubezpieczeń NW i OC asystentów – 562,50 zł.,
- koszty obsługi Programu – 30.018,00 zł.

Program był realizowany od kwietnia do grudnia 2022 r.

Na **2023 r.** został złożony kolejny wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację w/w Programu, który będzie finansowany w 100% z Funduszu Solidarnościowego. Planowane jest objęcie wsparciem 184 osób niepełnosprawnych

(w tym 18 dzieci i 166 dorosłych). Na łączną liczbę godzin 46.464 rocznie. Kwota przyznanych środków – **1.925.183.70,00 zł.**

c) W okresie sprawozdawczym Gmina Miejska Iława ponownie przystąpiła do realizacji **Programu „Opieka wytchnieniowa”**. Realizatorem Programu był MOPS w Iławie.

W 2022 r. usługi opieki wytchnieniowej zostały zlecone Spółdzielni Socjalnej „Horyzonty” z Iławy.

Celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz orzeczeniem równoważnym.

Program zapewniał członkom rodziny lub opiekunom osób z niepełnosprawnością czasowe odciążenie od codziennych obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki, zapewniał czas na odpoczynek i regenerację.

W 2022 r. objęto wsparciem usługi opieki wytchnieniowej **43 osoby, w tym 17 dzieci** z orzeczeniem o niepełnosprawności i **26 osób dorosłych** ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Zrealizowano 9.600 godzin usługi opieki wytchnieniowej, w tym: 3560 godzin usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz 6040 godzin usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługa opieki wytchnieniowej świadczona była w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Do realizacji opieki wytchnieniowej zostało zatrudnionych **36 opiekunów**.

Całkowity koszt usługi opieki wytchnieniowej wyniósł **391.680,00 zł.** i został w 100% sfinansowany z Funduszu Solidarnościowego.

Program był realizowany w okresie od kwietnia do końca grudnia 2022 r.

Na 2023 r. został złożony kolejny wniosek o przyznanie środków finansowych na realizację w/w Programu, który będzie finansowany w 100% z Funduszu Solidarnościowego. Planowane jest wsparcie 49 osób (w tym 41 dorosłych i 8 dzieci). Kwota przyznanych środków – **370.137,60 zł.**

d) W 2022 roku realizowaliśmy Program pilotażowy „Opieka wytchnieniowa” finansowany z budżetu Gminy Miejskiej Iława

Głównym celem Programu było wsparcie:

- osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym,
- dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności posiadające łącznie wskazania w pkt. 7 i 8 orzeczenia,
- członków rodzin lub opiekunów świadczących bezpośrednią opiekę nad osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności/orzeczenie równoważne lub dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem łącznie w pkt. 7 i 8 orzeczenia

poprzez możliwość uzyskania:

- usługi opieki wytchnieniowej, w sytuacji nagłej lub w razie uzasadnionej potrzeby,
- wsparcia specjalistycznego,
- wsparcia społeczno-kulturalnego.

W programie pilotażowym „Opieka wytchnieniowa” finansowanego z budżetu Gminy Miejskiej Iława w 2022 roku udział wzięło **15 uczestników**.

Uczestnicy skorzystali z następującego wsparcia:

- **opieka wytchnieniowa – 5 rodzin,**
- **opieka wytchnieniowa i rehabilitacja indywidualna – 1 rodzina:**
- **wsparcie specjalistyczne – 9 osób, w tym:**

- fizjoterapia – 3 osoby z niepełnosprawnością;
- zajęcia usprawniające na basenie – 2 osoby z niepełnosprawnością;
- hipoterapia – 1 osoba z niepełnosprawnością;
- zajęcia z logopeda – 1 osoba z niepełnosprawnością;
- rehabilitacja ruchowa dla osoby z niepełnosprawnością oraz indywidualna terapia poprzez sztukę dla opiekuna – 1 rodzina;
- zajęcia usprawniające na basenie oraz terapia behawioralna – 1 osoba z niepełnosprawnością

Na realizację Programu pilotażowego „Opieka wytchnieniowa” wykorzystano środki z budżetu Gminy Miejskiej Iława w kwocie 40.657,43 zł.

W związku z tym, iż program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców miasta, w 2023 roku zaplanowano kolejną edycję „Opieki wytchnieniowej” finansowanej z budżetu Gminy Miejskiej Iława. Na rok 2023 przeznaczono kwotę 42000,00 zł dla 15 uczestników.

e) W 2022 roku realizowaliśmy program „Korpus Wsparcia Seniorów”. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie realizował zarówno Moduł I jaki i Moduł II programu.

Celem Programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie Gminy Miejskiej Iława, wpisujących się we wskazane w programie obszary. Jak też poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

W Module I ze wsparcia wolontariuszy skorzystało 10 seniorów.

W Module II łącznie skorzystało 180 seniorów z 170 opasek bezpieczeństwa (zmiany spowodowane rezygnacją czy zgonem). Udział w programie spowodował zwiększenie poczucia bezpieczeństwa seniora jak i jego rodziny jak również wsparcie w trudach życia codziennego.

Łącznie na realizację Programu wydatkowano kwotę 196.047,96 zł (100 % dotacji). cc

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie oprócz realizacji wymienionych powyżej zadań biorą także czynny udział w poniższych inicjatywach:

17.8. Działalność Stowarzyszenia Na Rzecz Pomocy Społecznej

Stowarzyszenie istnieje od 1992 r. Terenem jego działania jest miasto Iława, a siedzibą budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ul. Grunwaldzkiej 6A. Utworzone zostało przez pracowników Ośrodka.

W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie, wzorem lat poprzednich, było dystrybutorem żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego w Podprogramie 2021 (FEAD). Jest on realizowany we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie.

Innej działalności w 2022 Stowarzyszenie nie podejmowało.

17.9. Bank Żywności w Olsztynie

Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Społecznej wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Iławie w 2022 roku zajmowało się dystrybucją żywności z Banku Żywności w Olsztynie.

W ramach Podprogramu 2021 żywność otrzymało **570** mieszkańców Iławy. Zgodnie z zasadami PO PŻ kwalifikacja do udziału w Programie jest możliwa jedynie za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.

W roku 2022 artykuły żywnościowe były wydawane z magazynu zlokalizowanego w budynku przy ul. Obr. Westerplatte 5.

Informacyjnie podaje, że od stycznia do sierpnia 2022 r. w ramach Podprogramu 2021 Stowarzyszenie otrzymało i rozdysponowało żywność dla podopiecznych MOPS w łącznej ilości **15.036,60 kg** w niżej wymienionym asortymencie:

➤ makaron jajeczny	3.135,00	kg
➤ mleko UHT	3.420,00	l
➤ groszek z marchewką	2.508,00	kg
➤ szynka drobiowa	1.026,00	kg
➤ szynka wieprzowa	684,00	kg
➤ koncentrat pomidorowy	638,40	kg
➤ powidła śliwkowe	1.710,00	kg
➤ cukier biały	570,00	kg
➤ olej rzepakowy	570,00	l
➤ filet w oleju	775,20	kg

oraz żywność dodatkowa z Banku Żywności w Olsztynie:

➤ Baton owoców	345,60	kg
----------------	--------	----

W okresie sprawozdawczym w ramach PO PŻ Podprogram 2021 wydano żywność o łącznej wartości: **83.478,69 zł.** oraz żywność dodatkową o wartości **2.456,86 zł.**

Zgodnie z PO PŻ **kwalfikacja do udziału w Programie jest możliwa jedynie za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.** Pomoc żywnościowa może być przekazywana do osób spełniających kryterium kwalifikowalności do statusu osoby najbardziej potrzebującej, tj. osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryterium określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 1.707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.300,20 zł dla osoby w rodzinie.

Poza tym Stowarzyszenie przyjęło żywność z Banku Żywności w Olsztynie z przeznaczeniem na pomoc dla uchodźców z Ukrainy przebywających na terenie miasta Iławy. Żywność ta została przekazana prywatnym osobom, które udostępniły swój pensjonat około 90 uchodźcom z Ukrainy. Żywność tę odebrano i przekazano w maju 2022 r. w następującej ilości:

- mus owocowy	60,00 kg
- warzywa świeże	100,00 kg
- musztarda	15,00 kg
- herbata ziołowa	20,00 kg
- wyroby czekoladowe (praliny)	30,24 kg
- kaszka mleczno – owocowa dla dzieci	31,05 kg
- dania gotowe obiady dla dzieci	34,20 kg
- mleko modyfikowane	43,20 kg
- płatki śniadaniowe	72,00 kg
- mąka	100,00 kg
- mix spożywczy	198,00 kg

Poza tym otrzymano na pomoc dla ww. uchodźców otrzymano artykuły przemysłowe:

- pampersy	10 opakowań
------------	-------------

Ww. produkty żywnościowe miały łączną wartość 19.369,05 zł, natomiast artykuły przemysłowe 769,74 zł.

W 2023 roku żywność będzie dystrybuować bezpośrednio Ośrodek, przygotowywane są stosowne dokumenty.

18. MODERNIZACJE I REMONTY ORAZ NIEZBĘDNE ZAKUPY W CELU POPRAWY FUNKCJONOWANIA MOPS

W roku 2022 podjęto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Iławie działania, mające na celu poprawę warunków pracy pracowników Ośrodka oraz zwiększenie poczucia zadowolenia klientów ze świadczonych usług, a mianowicie:

a) Modernizacje i remonty:

- w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie przy ulicy Grunwaldzkiej 6A został przeprowadzony remont w pokoju 112 po zdarzeniu losowym, gdzie stojący przed budynkiem MOPS-u namiot ze stelażem, uniesiony pod wpływem silnego wiatru wybił szybę w biurze na piętrze:
 - prace naprawcze w celu usunięcia skutków awarii (wstawienie szyby, naprawa rolety) w kwocie 348,40 zł.,
- Naprawa zerwanego dachu na budynku garażu oraz uszkodzonego przesłā z ogrodzenia terenu MOPS na skutek silnego wiatru
 - prace naprawcze:
 - dach 19.000,00 zł.,
 - ogrodzenie 1.230,00 zł.
 - kosztorys 900,00 zł.

b) Zakupy sprzętu gospodarstwa domowego i innego wyposażenia:

Do kuchni Ośrodka zakupiono

- chłodziarko-zamrażarkę o pojemności 180 l za kwotę 2700,00 zł.

19. PODSUMOWANIE / POTRZEBY

Rok 2023 będzie dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Pomoc społeczna powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Obecnie pomoc społeczna stanęła w obliczu wielu sytuacji kryzysowych. Przeszliśmy pandemię COVID-19, w ubiegłym roku zmagaliśmy się z nowym wyzwaniem jakim stała się wojna za naszą wschodnią granicą, gwałtowny napływ uchodźców wojennych spowodował zwiększenie obowiązków pracowników Ośrodka i tak już obciążonych pracą. Pracowaliśmy i pomagaliśmy nieznaney nam wcześniej grupie odbiorców z traumatycznymi przeżyciami wojennymi, bez dochodu, bez miejsca docelowego, w większości kobietom i dzieciom.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie ważnym jest:

1. Inwestycja w wyspecjalizowaną i profesjonalną kadrę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Istotnym wyzwaniem stojącym przed ośrodkami pomocy społecznej jest zauważalny brak kadry socjalnej. Podniesienie prestiżu zawodu, rozwój ośrodka, pozyskiwanie środków zewnętrznych a tym samym możliwość zaoferowania dodatkowego wynagrodzenia uatrakcyjniłoby ofertę pracy w jednostce.

W ramach budowania zespołów specjalizujących się w danych obszarach wsparcia ważnym jest kształcenie kadry, ciągłe podnoszenie ich kompetencji oraz zapewnienie wsparcia superwizyjnego. W roku 2022 mieliśmy roszady w zatrudnieniu pracowników, na emeryturę odeszły 3 osoby, 4 osoby do innej pracy, 1 pracownik zmarł (w wyniku ciężkiej choroby). Problem zatrudnienia szczególnie dotyczy znalezienia osób chętnych na stanowisko pracownika socjalnego. Jest to praca trudna, wymagająca odpowiedniego wykształcenia, interdyscyplinarnej wiedzy i dużej odporności na stres. Szczególnie teraz w obliczu kryzysu ekonomicznego i wojny. Istotnym elementem jest niskie wynagrodzenie pracownika socjalnego w stosunku do wymagań wobec niego. W 2023 r. na emeryturę odchodzą kolejni pracownicy (planuje odejście 8 osób).

2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie po za swoją rdzenna działalnością realizuje wiele projektów/programów kierowanych do mieszkańców naszego miasta. Zauważalną potrzebą jest stworzenie Zespołu Programów i Projektów, którego zadaniem będzie koordynowanie w/w zadań oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację nowych projektów które odpowiadać będą na potrzeby mieszkańców miasta. Stworzenie w/w zespołu pozwoli to na rozszerzenie istniejącej już oferty i usprawnienie pracy Ośrodka.

3. Kontynuowanie polityki prosenioralnej.

Starzejące się społeczeństwo, zwiększanie grupy seniorów to wielosektorowe zagadnienie, dotyczące również obszaru działania ośrodków pomocy społecznej.

Dobrze prowadzona polityka prosenioralna pozwoli obniżyć rosnące koszty w zakresie instytucjonalnego wsparcia seniorów.

Wskazaniem więc jest kontynuowanie oraz poszerzanie działań skierowanych do seniorów poprzez m.in. prowadzenie klubu seniora, wprowadzenie wolontariatu senioralnego, pomocy sąsiedzkiej oraz realizacji programów i projektów skierowanych do osób starszych.

4. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami.

Osoby z niepełnosprawnością oraz ich opiekunowie na stałe wpisali się w obszar wsparcia ośrodka, wskazanym jest więc dalsza profesjonalizacja usług która wpisuje się w politykę dezinstytucjonalizacji.

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin ukierunkowane powinno być na kontynuację realizowanych programów takich jak „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Opieka wytchnieniowa”, „Opieka 75+” oraz tworzeniu nowych usług odpowiadającym potrzebom w/w grupy m.in. działania typu door to door.

5. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z lokalnymi podmiotami.

Współpraca i interdyscyplinarność to istotne elementy rozwoju i funkcjonowania Ośrodka. Zaangażowanie pracowników do pracy w zespołach powoływanych na rzecz pracy dla społeczeństwa jest ważnym elementem proobywatelskim. W kolejnych latach, w których polityka społeczna a w tym jednostki pomocowe będą ukierunkowane na zmiany, znaczenie współpracy z innymi jednostkami oraz NGO będą niezbędnym elementem funkcjonowania ośrodka.

W związku z powyższym konieczne jest budowanie silnych relacji z przedstawicielami w/w podmiotów w zakresie partnerstw zadaniowych oraz zlecenia usług społecznych realizowanych przez ośrodek.

6. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności.

W ostatnich latach bezdomność stała się istotnym elementem na mapie zagrożeń w mieście Iława. Zauważalną potrzebą stała się budowa schronisko oraz ogrzewalnia dla osób bezdomnych przebywających na terenie miasta.

Zapewnienie schronienie osobom tego pozbawionym jest zadaniem obowiązkowym gminy.

Dażenie do zrealizowania tego zadania przy wykorzystaniu środków zewnętrznych urealniałoby pracę na rzecz wychodzenia z bezdomności przy wsparciu specjalistów.

7. Podniesienie kompetencji opiekuńczo wychowawczych rodzin i ich usamodzielnianie.

Istotną rolą w poprawie funkcjonowania rodzin jest stworzenie dedykowanego im koszyka usług w zakresie podnoszenia poziomu wiedzy oraz umiejętności w zakresie budowania bliskich i wspierających relacji rodzinnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Iławie aktualnie zatrudnia 3 asystentów rodziny pracujących na rzecz rodzin w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Poszerzenie oferty poprzez współpracę z podmiotami/fundacjami, które realizują programy, warsztaty zwiększające kompetencje rodzicielskie wpłynęłoby na jakość dedykowanej im usługi.

8. Rozwój wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie działa Młodzieżowy Klub Integracji Społecznej i Świetlica Środowiskowa „Mopsik”.

Wskazany jest dalszy rozwój wsparcia kierowanego do tej grupy odbiorców w szczególności w zakresie poszerzenie oferty odpowiadającej aktualnym potrzebom uczestnikom w/w placówek.

W ramach odpowiedzi na wskazane potrzeby koniecznym jest pozyskanie środków na realizację zadań podnoszących kompetencje dzieci i młodzieży, budowania poprawnych więzi rówieśniczych oraz szerokokorozumianą profilaktykę.

9. Rozwój reintegracji społeczno – zawodowej.

Reintegracja społeczno-zawodowa jest ważnym elementem w poprawie sytuacji osób wykluczonych społecznie zamieszkujących na ternie miasta Iława.

Wzbogacenie działań Klubu Integracji Społecznej działającego w strukturach ośrodka w stałą ofertę reintegracyjną umożliwi kompleksową pracę z osobami wykluczonymi społecznie w zakresie poprawie ich sytuacji społeczno-ekonomicznej.

W celu realizacji w/w oferty kluczowym jest pozyskiwanie dedykowanych na ten cel środków finansowych z Regionalnego Programu „Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027” oraz dalsza współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.

Z poważaniem

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Iławie

Grażyna Kemska

Iława, dnia 10 marca 2023 roku

